

Pla d'acció cultural d'Esparreguera

Un model cultural propi per al 2035

2025

Continguts

Presentació	1
1. Antecedents	2
2. Aproximació metodològica	3
3. Valors del pla	5
4. Diagnòstic: context i anàlisi cultural	6
4.1 Territori i població: context general	6
4.1.1 Connexions i estructura urbana.....	6
4.1.2 Característiques i tendències poblacionals.....	9
4.1.3 Situació socioeconòmica.....	14
4.1.4 Quadre-resum de territori i població	18
4.2 Anàlisi del sistema cultural	19
4.2.1 Equipaments culturals	19
4.2.2 Associacionisme cultural	38
4.2.3 Sector professional i dimensió econòmica de la cultura	42
4.2.4 Activitat i programació cultural.....	45
4.2.5 Cadena de creació de valor cultural	48
4.2.6 Comunicació de l'activitat cultural	51
4.2.7 Dades de participació cultural	53
4.2.8 L'Ajuntament.....	57
4.2.9 Quadre-resum de l'anàlisi cultural	66
4.3 Revisió del Pla d'acció cultural d'Esparreguera	69
5. Els 10 reptes culturals d'Esparreguera	72
6. Estratègia	76
6.1 Alineament de l'estratègia: els reptes culturals en el context de la vila.....	77
6.2 Eixos, programes i línies d'actuació	79
7. Implementació i seguiment	102
7.1 Orientació inicial.....	102
7.2 Agents, instruments i cicle d'actuació.....	103
7.2.1 Continguts i fases dels plans d'acció anuals	104
7.2.2 Cicle d'avaluació i planificació i fitxes de seguiment.....	105
8. Annexos	107
9. Crèdits	126

Presentació

La planificació efectiva és una eina fonamental per a les organitzacions. Ho és per a la iniciativa privada i, per descomptat, també per a l'administració pública. Lluny d'entendre's com un reguitzell d'objectius, accions i calendaris, quan la voluntat política s'alineja amb la capacitat efectiva i amb una planificació ben estructurada, les possibilitats de transformació es multipliquen exponencialment.

Aquest és el cas de la gestió de la política cultural a l'Ajuntament d'Esparreguera. La Regidoria de Cultura, que vaig tenir d'honor de liderar a partir de l'any 2019, va iniciar aleshores un procés de no retorn en l'establiment d'un nou model cultural i, de retruc, per a revisar i projectar una posició i funció clares d'aquest consistori en el seu paper de promotor de l'accés a la cultura i garant del lliure exercici de l'art per part de la ciutadania.

Des d'aleshores, hem augmentat el nombre de mans que treballen al departament, hem redimensionat el pressupost destinat (passant d'un 0,6% a un 2,4% de l'execució pressupostària entre els anys 2019 i 2022), hem creat un festival de circ (La Palanca), i hem inaugurat l'Espai de la Terrissa, entre d'altres. Tot això, ho hem fet de la mà d'entitats, institucions culturals i professionals del sector en el si del Comissionat de Cultura. Més de cinquanta organitzacions han participat assíduament des de la seva creació l'any 2021.

Aquest pla arriba, per tot, en un moment idoni per a fer valdre la feina feta però, sobretot, per a reflexionar sobre les fites de futur i els següents passos a emprendre per a assolir-les. En aquest pla parlem d'infraestructures, d'inversions, de programacions estables, de cohesió social a través de la cultura popular i de difusió del patrimoni, entre moltes altres coses. Assumptes cabdals que, com deia, amb la correcta alineació entre voluntat política, capacitat efectiva i planificació acurada, han de guiar-nos cap a l'Esparreguera cultural, cohesionada i puntera que som i que, amb més força, si hi cap, volem continuar sent.

Juan Jurado Bracero
Alcalde d'Esparreguera

1. Antecedents

En els darrers anys, Esparreguera ha experimentat un seguit de canvis que el present Pla d'acció cultural vol endreçar i relacionar sota un mateix projecte, detectant oportunitats i ajustant les apostes estratègiques per a la transformació futura. Cal tenir en compte que ara fa 15 anys, l'any 2010, ja es va elaborar un altre document estratègic, amb la col·laboració de l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona, el qual va contribuir a impulsar determinades transformacions. De forma addicional al temps passat, hi ha un seguit de canvis més recents que exigeixen elaborar-ne un de nou.

Un dels primers canvis s'inicia l'any 2019 amb la posada en marxa d'un model de governança municipal a l'Ajuntament d'Esparreguera. Aquest model contemplava la creació de comissionats estratègics i, en l'àmbit d'aquest pla, destaca la creació del Comissionat de Cultura. L'any 2023 es va apostar per la consolidació d'aquest model gràcies als bons resultats obtinguts.

L'any 2020 es produeix el tancament del Mercat Municipal i s'obre una oportunitat vinculada al seu reaprofitament com a equipament públic. Durant l'any 2023 es comença a treballar en la creació d'un nou espai polivalent amb usos culturals.

Davant les possibilitats que obre aquest projecte es comença a plantejar una mirada àmplia al sistema de les arts escèniques al municipi, el qual inclou estudiar quin paper pot jugar el teatre del Patronat Parroquial.

En una altra línia d'esdeveniments, destaca l'aposta i la consolidació de "La Palanca. Festival de Circ Contemporani d'Esparreguera", el qual reforça una oferta al carrer per a tots els públics i suma a la promoció de la ciutat i al dinamisme econòmic.

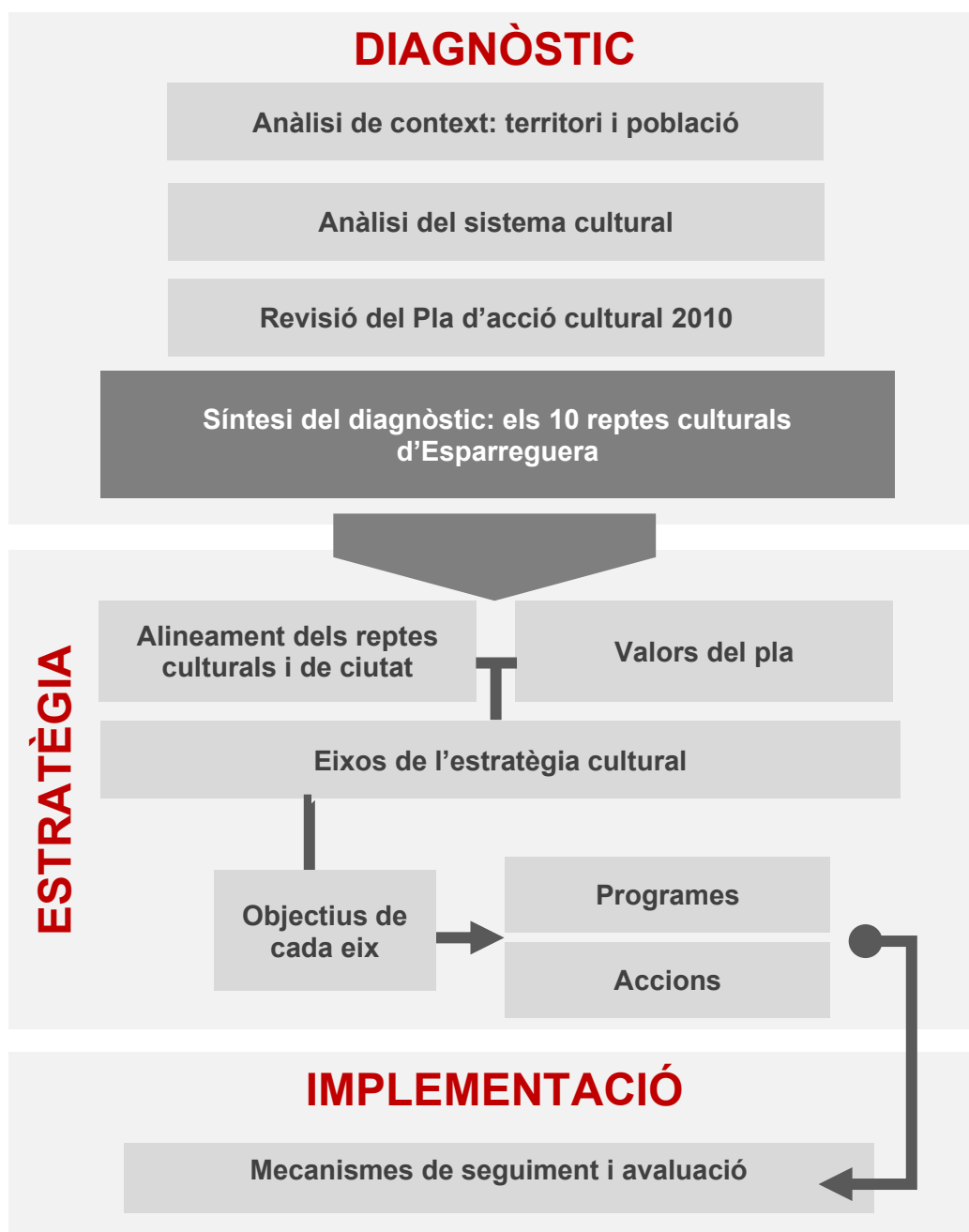
Addicionalment, hi ha qüestions importants també en matèria de patrimoni, on destaca de forma important l'existència i els canvis a la Colònia Sedó. L'inici de l'any 2025 ha servit finalment per generar entesa entre el conjunt d'agents vinculats a l'espai, una primer pas d'un llarg camí que requereix atenció i lideratge. També hi ha altres aspectes importants, com ara la posada en marxa de l'Espai de La Terrissa i la necessitat d'avançar en la identificació, conservació i difusió d'aquest equipament.

Un altre fet destacable té a veure amb la creixent centralitat de la cultura, ja que reforça la imatge de la ciutat i la projecta cap a l'exterior, però especialment perquè diferents àrees municipals recorren a ella per a la consecució d'objectius en els seus àmbits. Si bé aquesta és una situació exemplar del potencial de la cultura, cal mantenir en perspectiva la tensió sobre els recursos que pot suposar.

La conjunció d'aquests factors genera un moment favorable per a la reflexió i la planificació. Aquest és el sentit del present Pla d'acció cultural. Es tracta tant d'observar els elements aquí citats com el conjunt del sistema cultural i la seva dinàmica i establint línies d'acció d'acord amb les potencialitats, els interessos i les necessitats existents. Una realitat davant la qual el pla aportarà criteris fonamentats per assentar un model cultural propi durant els propers 10 anys. És per tots aquests motius, i en aquest context, que l'Ajuntament d'Esparreguera sol·licita de nou el recurs "Plans per al desenvolupament local del Catàleg de Serveis 2024 de la Diputació de Barcelona i a través de l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC).

2. Aproximació metodològica

Els tres grans blocs de contingut són: diagnòstic, estratègia i implementació.

Diagnòstic. Recull una mirada tant al context general (territori i població; analitzant aspectes geogràfics, demogràfics i socioeconòmics que puguin tenir efectes o condicionar la política cultural del municipi) com al propi àmbit cultural. En relació amb l'àmbit cultural ho fa tant des del vessant estructural i de l'oferta (equipaments, associacionisme, sector professional, activitat i programació cultural, comunicació i administració municipal) com de la demanda, tot i la limitació de dades de participació cultural. També afegeix una valoració dels canvis produïts respecte a les línies del Pla d'acció cultural d'Esparreguera 2010.

Estratègia. Atén en primer lloc l'alineament de l'estratègia pel que fa a reptes de ciutat i també als culturals, com també els valors principals que l'inspiren. Això inclou les noves mirades socials rellevants en l'actualitat. A partir d'aquí, es desenvolupen eixos i objectius, amb el detall de programes i línies d'actuació.

Implementació. Finalment, el pla preveu els mecanismes tant de seguiment i avaluació com de desplegament. Això ha de servir per assegurar-ne una implementació àmplia i adaptada a les circumstàncies de cada moment, com a document viu i d'utilitat permanent.

Tenint en compte els continguts i les necessitats del propi procés, les fases de treball del Pla d'acció cultural d'Esparreguera han estat les següents:

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Prèvia Tasques i acords inicials per engegar el treball	Diagnòstic Anàlisi de fonts i realització d'entrevistes i grups de discussió	Estratègia Disseny del full de ruta, amb el suport d'espais participatius	Tancament Definició dels mecanismes d'implementació i aprovació

- 1. Fase prèvia**, per a la preparació de tots els materials necessaris (informació existent, definició dels espais participatius, etc.).
- 2. Fase de diagnòstic**, amb l'anàlisi de les fonts d'informació detectades i el desenvolupament dels diferents espais participatius, generant el coneixement necessari sobre la realitat d'Esparreguera des del punt de vista de la cultura.
- 3. Fase de definició estratègica**, per dissenyar el full de ruta de forma fonamentada en el diagnòstic i la pròpia realitat d'Esparreguera, ordenadament a partir d'una estructura coherent, des dels aspectes més conceptuals i de valors fins als més pràctics i d'accions.
- 4. Fase de tancament**, definint els mecanismes d'implementació i compartint amb tots els agents el document final.

En tot aquest procés s'han utilitzat les següents **tècniques d'investigació i espais participatius**:

- Anàlisi de dades estadístiques secundàries.
- Anàlisi de fons documentals.
- Treball de gabinet per a la sistematització de tota la informació.
- Realització de grups de discussió amb entitats (en el Comissionat de Cultura), tècnics municipals (amb una mirada transversal) i professionals privats de la cultura i artistes.
- Enviament d'un qüestionari en línia per a professionals privats i artistes.
- Visites i entrevistes amb els responsables dels principals equipaments culturals.
- Realització d'entrevistes semiobertes a informants clau del sector a nivell local.

3. Valors del pla

Els valors del pla s'han d'entendre com a idees que n'orienten el desenvolupament cap a un nivell més abstracte. No només guien, sinó que també donen sentit i profunditat a les accions que es volen emprendre. Els valors són principis d'acció que impregnen el conjunt de propostes a desenvolupar i que serveixen també per avaluar-les. En el marc del present Pla d'acció cultural d'Esparreguera destaquen especialment els quatre valors següents:

Sostenibilitat

El valor de la sostenibilitat impregna totes les dimensions del pla. No es tracta només d'aplicar criteris ambientals (reducció d'impactes, eficiència de recursos, mobilitat sostenible), sinó també de garantir la continuïtat, la transmissió i l'equilibri dels processos culturals a llarg termini.

Això vol dir enfortir l'ecosistema cultural local, protegir el patrimoni tangible i intangible i vetllar perquè la cultura sigui un recurs viu i compartit, transmissible a futures generacions. També implica incorporar una mirada econòmica sostenible que permeti la viabilitat dels projectes i una distribució de beneficis (econòmics i socials) més equitativa.

Proximitat

La proximitat és un valor central per entendre la cultura com a un dret efectiu, especialment rellevant en una vila com Esparreguera que permet un desenvolupament adequat d'aquesta dimensió. Així mateix, s'aposta per una acció cultural que escolti el territori i les comunitats, que descentralitzi i diversifiqui l'oferta i que s'adapti als contextos concrets.

Significa també activar la cultura en tots els racons, reconèixer la riquesa dels agents locals, fomentar la participació i fer que la cultura estigui present a la vida quotidiana de les persones, de manera pròxima i teixint relacions.

Coordinació

La coordinació és clau per garantir l'eficiència, la coherència i la transversalitat de les polítiques culturals. Implica treballar en xarxa entre serveis municipals (educació, turisme, serveis socials, urbanisme, etc.), entre equipaments i entitats, i amb altres municipis del territori. Aquesta mirada articuladora permet sumar esforços, compartir objectius i assegurar una acció cultural més integral i amb major retorn col·lectiu. És també un compromís amb la cultura com a política de ciutat.

Drets culturals

El pla parteix del reconeixement que la cultura és un dret fonamental de totes les persones. Això implica garantir-ne l'accés, la participació i la llibertat per expressar, compartir i transformar les pràctiques culturals. Reconeix la diversitat com a un valor essencial i aposta per una cultura oberta, arrelada i inclusiva, que faci possible el desenvolupament cultural de tothom, independentment de l'edat, origen, gènere, condició o trajectòria vital.

4. Diagnòstic: context i anàlisi cultural

El diagnòstic presenta dues grans mirades: al context, on té lloc la cultura, i al propi sistema cultural i les seves característiques.

La primera mirada és rellevant per dos motius relacionats: identifica les condicions externes en què es desenvolupa l'activitat (i que l'afecten) i assenjala qüestions socials, econòmiques i demogràfiques en què la cultura pugui fer una contribució específica. Per això la mirada s'orienta al territori, a la població i a les seves característiques socioeconòmiques.

Un cop identificat l'escenari de l'activitat cultural es passa a analitzar la pròpia activitat a través dels components principals: els equipaments, el tercer sector i el sector professional, la programació, la comunicació i l'Ajuntament.

En un apartat posterior es presenta una síntesi dels aspectes destacats del diagnòstic que serveixen per orientar l'estratègia. Aquesta síntesi pren la forma de la identificació i descripció dels principals reptes culturals d'Esparreguera.

4.1 Territori i població: context general

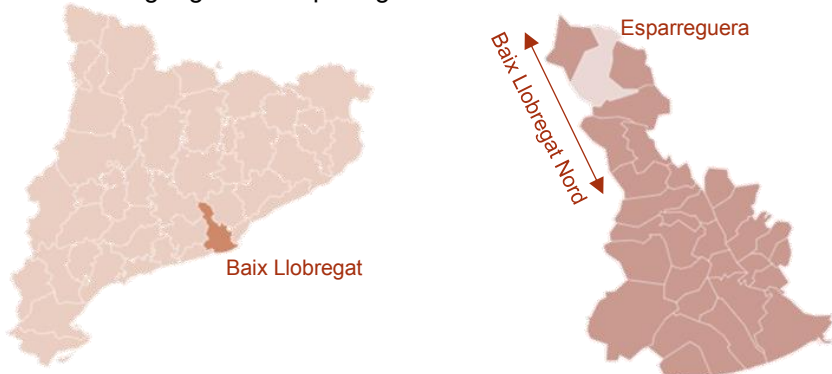
La mirada sobre el territori i la població s'organitza en tres grans blocs: les connexions del municipi i la seva estructura urbana, les característiques i tendències poblacionals (volum i evolució de la població, origen geogràfic, edat, usos lingüístics i a la caracterització de les persones com a públic cultural, atenent la seva edat, i la lectura com a cicle vital) i la situació socioeconòmica (a través de les dades de la MesuraDEL de la Diputació de Barcelona), fent una caracterització tant dels trets socials i individuals com dels territorials i col·lectius.

4.1.1 Connexions i estructura urbana

Situació i entorn

Esparreguera és una ciutat de la comarca del Baix Llobregat situada al marge esquerra del riu Llobregat, entre les poblacions d'Olesa de Montserrat a l'altre costat del Llobregat (est), Abrera al sud, Collbató al nord i els Hostalets de Pierola a l'oest. Té una superfície de 27,47 km² i pertany a la província de Barcelona.

Mapa 1. Context geogràfic d'Esparreguera

Font: elaboració pròpia a partir d'Idescat

D'aquests municipis termeners destaca una relació molt propera amb el petit municipi de Collbató (4.847 habitants) i Olesa de Montserrat (24.703 habitants), on existeix una estació de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) amb connexions que permeten arribar a Barcelona, Martorell, Manresa i Igualada. Per a la connexió en transport públic amb Olesa de Montserrat existeix un línia d'autobús interurbà amb una freqüència de pas de 30 minuts entre setmana i d'una hora els caps de setmana.

En relació amb altres municipis més llunyans, però que exerceixen centralitats destacades, hi ha connexions amb Barcelona ciutat, amb Terrassa i amb Martorell (ciutat més important de la zona del Baix Llobregat Nord). En relació a aquest darrer cas s'ha presentat una plataforma que demana millores en el servei. El cas de Martorell és estratègic perquè connecta amb línies de RENFE i FGC. Pel que fa a Terrassa, la inauguració de la B-40 ha facilitat el desplaçament motoritzat i conforme el projecte avanci connectarà també amb Sabadell per la ronda Nord. Amb Barcelona, finalment, són possibles les connexions mitjançant autobus interurbà i combinant autobús i FGC amb transbord a Martorell o Olesa de Montserrat.

De la situació geogràfica en destaquem dos elements clau des d'una mirada cultural:

- › Si bé és un municipi plenament urbà, l'espai natural que l'envolta és ampli, singular i de proximitat. Esparreguera es troba als peus de Montserrat i a la vora del riu Llobregat, i envoltat de natura pel nord, est i oest.
- › En aquest sentit, si bé és dins d'una comarca amb forts contrastos pel que fa a densitat urbana, ho fa a la part septentrional, dintre de l'àrea que es coneix com a Baix Llobregat Nord i també del que es podria considerar la subcomarca natural anomenada "el Montserratí", que incorporaria poblacions veïnes d'altres comarques i de la qual el Baix Llobregat Nord actuaria com a nucli.

Aquests fets apunten a qüestions rellevants de cara a l'estratègia. Per un costat, caldrà considerar el paper que pot adquirir la cultura en el seu lligam amb la natura. Per l'altre, caldrà reconèixer el potencial de cada lligam amb diferents municipis o zones del seu entorn, per tal d'identificar les condicions de la projecció i l'atracció exterior que pot tenir Esparreguera.

Mirada urbana

Quant a l'estructura urbana, destaca el fet que la població està repartida entre el nucli urbà (allargassat en direcció S-N), els barris de La Plana, Can Rial, Mas d'en Gall, la urbanització de Can Vinyals i la Colònia Sedó.

Tenint en compte el número d'habitants (dintre del grup de 20.000 a 50.000 habitants, però molt a prop del límit inferior amb 22.499 habitants), és un municipi d'una mida mitjana tendint a petita (**apartat 3.1.2**) i es pot considerar que manté una mida "humana" que facilita l'establiment de dinàmiques de proximitat a diferents nivells. Tot i això, la distribució de la població en el conjunt del territori comporta que una part de la població, disseminada en aquests barris i urbanitzacions més allunyats, hagi quedat certament deslligada d'aquestes dinàmiques (especialment Mas d'en Gall, Can Rial i Can Vinyals).

Des d'una mirada cultural és un fet destacable perquè planteja tant una oportunitat (aprofitament d'aquesta mida humana de la ciutat per multiplicar el paper cohesionador de la cultura) com un repte complex (posar les bases per afavorir els drets culturals de la part de la població que resideix fora de l'entramat urbà).

Mapa 2. Barris d'Esparreguera

Font: elaboració pròpia

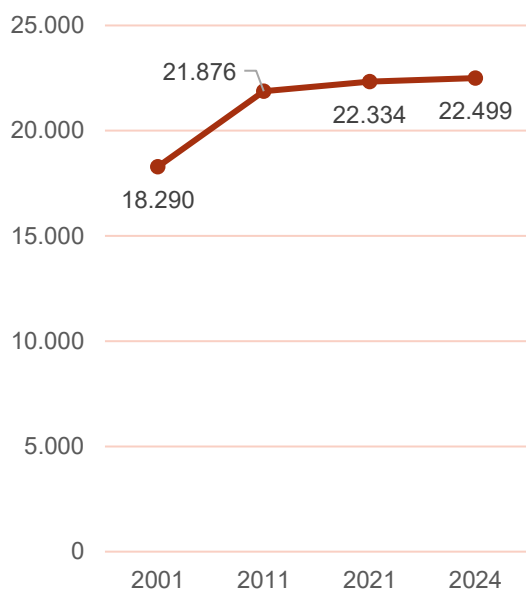
4.1.2 Característiques i tendències poblacionals

Nombre i evolució

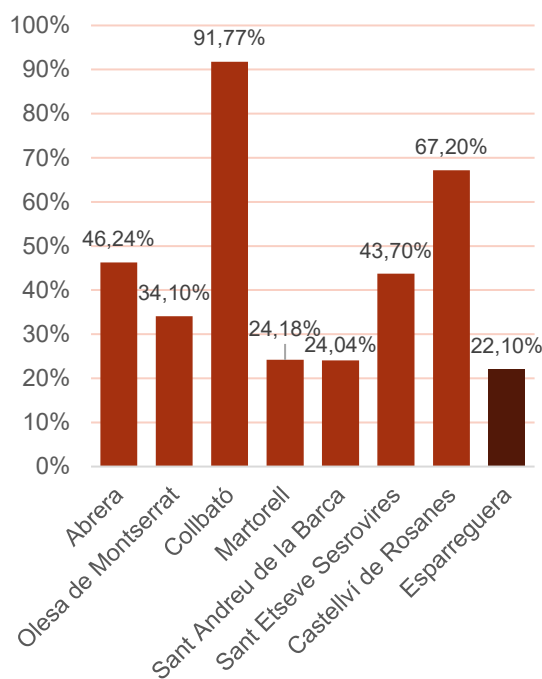
La població d'Esparreguera l'any 2024 va ser de 22.499 habitants. La seva densitat de població és de 821,1 habitants per quilòmetre quadrat, mentre que a la comarca és de 1.746,6 i a Catalunya de 249,5. Això reforça la idea de ciutat mitjana tendint a petita, al radi perifèric de la regió metropolitana de Barcelona.

L'evolució de la població mostra un creixement mitjà en les últimes dues dècades: entre els censos de població del 2001 al 2021, l'augment va ser del 22,1%, principalment concentrat a la primera dècada (de 18.290 l'any 2001, a 21.876 l'any 2011 i 22.334 el 2021). És un valor proper a la mitjana de la comarca, tot i que en el seu entorn més proper (Baix Llobregat Nord) es detecten creixements més importants a tots els municipis.

Gràfic 1. Evolució de la població 2001-2024

Gràfic 2. Percentatge d'increment de la població entre els censos de 2001 i 2021 a diferents municipis del Baix Llobregat Nord

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Programa Hermes de la Diputació de Barcelona

Origen geogràfic

L'augment de la població, quant a la composició per origen de la població, prové principalment de l'augment de població nascuda a l'estranger (un 282% més, un augment de 1.900 persones) i de l'augment de població nascuda a la mateixa província de Barcelona (tot i que el seu pes sobre el total es manté al voltant de dos terços), perdent pes la població d'altres comunitats autònomes i fins tot d'altres províncies. Tot i això, les persones nascudes a d'altres comunitats autònomes tenen un pes important, del 17,4%.

Taula 1. Població segons llocs de naixement i de residència. Comparativa d'anys. Absoluts i percentatges.

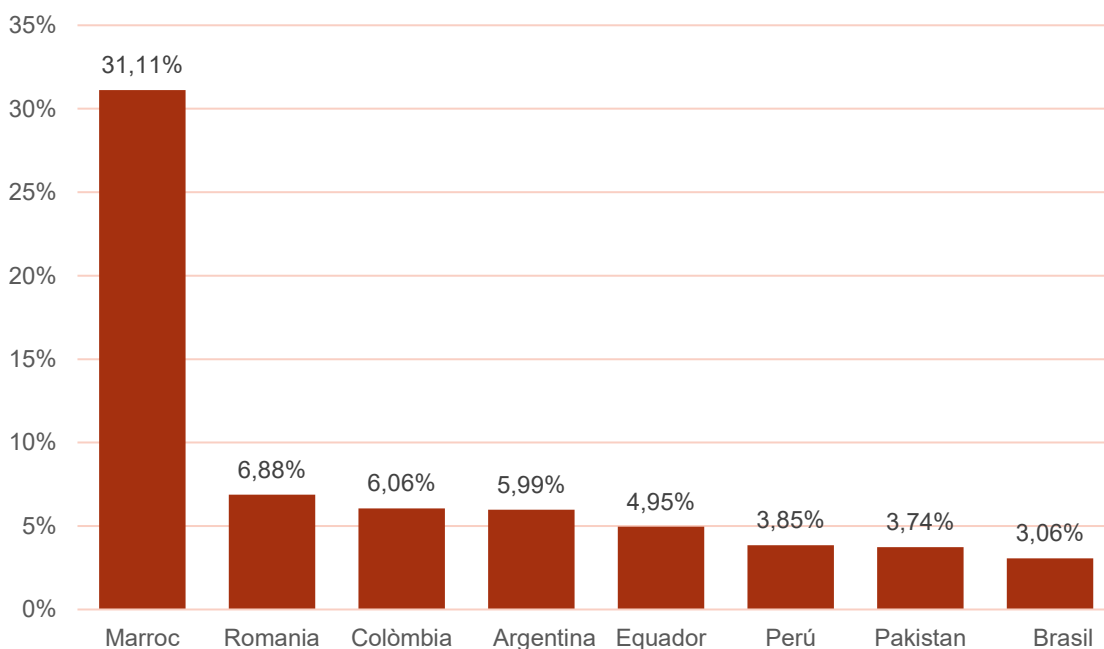
	2001		2022		Comparativa 2001-2022		
	Absolut	% s/ total	Absolut	% s/ total	Diferència absoluta	Diferència % s/ total	% d'increment
Espanya	17.151	96,22%	19.792	88,50%	2.641	-0,08	15,40%
Catalunya	12.207	68,49%	15.893	71,06%	3.686	0,03	30,20%
Catalunya i mateixa província	11.796	66,18%	15.504	69,32%	3.708	0,03	31,43%
Catalunya, mateixa província i mateix municipi	3.369	18,90%	5.600	25,04%	2.231	0,06	66,22%
Catalunya, mateixa província i diferent municipi	8.427	47,28%	9.904	44,28%	1.477	-0,03	17,53%
Catalunya i diferent província	411	2,31%	389	1,74%	-22	-0,01	-5,35%
Diferent CCAA	4.944	27,74%	3.899	17,43%	-1.045	-0,10	-21,14%
Estranger	673	3,78%	2.573	11,50%	1.900	0,08	282,32%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Programa Hermes de la Diputació de Barcelona

El percentatge de població nascuda a l'estranger en el context de la província de Barcelona és del 20,9%, i a Martorell per exemple ascendeix al 23,9%, però es manté com a Esparreguera (11,5%) o fins i tot inferior, en municipis del seu entorn com Abrera, Olesa de Montserrat, Collbató o Castellví de Rosanes.

Atenent l'origen de naixement de les persones estrangeres, la comunitat principal és el Marroc, seguida a distància de Romania, Colòmbia, Argentina, Equador, Perú i Pakistan.

Gràfic 4. Principals països de naixement de les persones nascudes a l'estranger residents a Esparreguera. 2024. %

Font: elaboració pròpia amb dades de l'INE, Cens de població, 2024

Usos lingüístics

Els usos lingüístics de la població també contribueixen a caracteritzar-la, especialment en termes de diversitat. Així mateix, serveixen per aproximar l'estat de salut del català: potencialitats i dificultats que han d'ajudar a incloure aquesta mirada en la planificació cultural. Les dades del darrer **informe** de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població de 2018 ofereixen xifres que a vegades són supramunicipals, del Baix Llobregat Nord, de manera que, tot i no ser locals, comparteixen una realitat social territorial que els confereix utilitat i rigor.

El català presenta, al Baix Llobregat Nord, una dinàmica de creixement en l'ús i la identificació que va més enllà del seu pes com a llengua inicial. Així, mentre 77.100 persones el tenen com a primera llengua, són 87.800 les que el fan servir habitualment i 95.200 les que el consideren la seva llengua d'identificació. Aquesta diferència posa de manifest la capacitat d'atracció i adopció del català, especialment entre persones que no el van integrar com a llengua materna, però que hohan fet en la seva vida quotidiana o com a part de la seva identitat.

A Esparreguera, segons el cens de 2011 (les dades més recents a nivell estrictament municipal, recollides en el citat **informe**), més de 20.000 persones l'entenen, unes 17.000 el poden llegir i prop de 16.400 el parlen. Tanmateix, només unes 12.400 l'escriuen habitualment, fet que indica una diferència significativa entre la comprensió i les habilitats escrites. Aquesta situació d'alt nivell de coneixement del català, però un ús més limitat, es relaciona amb una creixent diversitat d'orígens i llengües, vinculada a les dades anteriors d'origen geogràfic.

Donat que l'ús habitual encara és inferior al potencial que indica aquest coneixement, hi ha marge de millora en els indicadors.

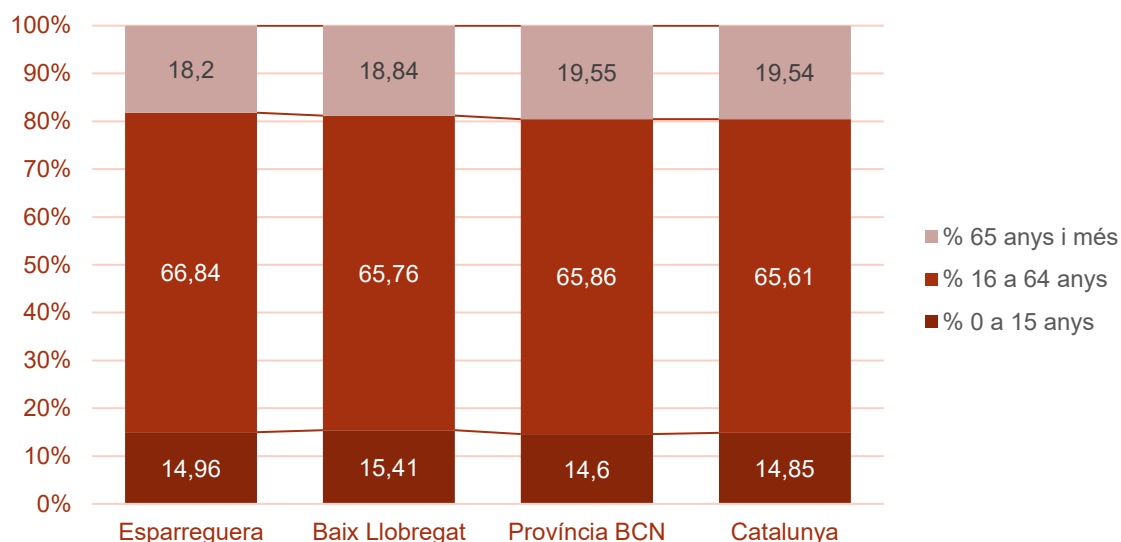
Iniciatives com els cursos de català per a adults i el programa Voluntariat per la Llengua contribueixen a reforçar la presència i l'ús social del català. Els cursos organitzats pel Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) han tingut una participació notable a Esparreguera. En total, s'han registrat 2.394 inscripcions en els darrers 11 anys, amb un creixement significatiu a partir del 2015 després d'un cicle amb poques inscripcions. L'any 2021, es van inscriure 179 persones, repartides entre els nivells inicials i mitjans. Són sobretot persones nascudes fora de l'Estat espanyol (un 77%), de les quals principalment de l'Amèrica llatina (60,5%) i del Nord d'Àfrica (33,1%, principalment del Marroc).

Des de 2008, un total de 576 persones han participat en el programa Voluntariat per la Llengua a Esparreguera, generant 641 parelles lingüístiques. Aquest programa en concret facilita la pràctica oral del català i fomenta les relacions socials i interculturals, però cal considerar que el principal valor social del coneixement del català és el seu impacte en la cohesió i la integració social, així com en la generació de sentiment de pertinença. Per això el CPNL és un agent estratègic a nivell cultural.

Grups d'edat

Atenent les edats segons grans grups per tal de focalitzar en la qüestió de la dependència, no hi ha grans diferències però sí algunes singularitats. Per exemple, no hi ha diferència en el fet que la proporció de persones grans és superior a la de joves, amb una tendència a l'envelliment i a l'augment de la dependència senil. Tot i això, l'índex d'envelliment és inferior que a la resta de la província de Barcelona i de Catalunya. En canvi, la dinàmica és compartida amb el que s'observa a la comarca.

Gràfic 3. Pes dels grans grups d'edat a Esparreguera i comparativa. 2022. %

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Programa Hermes de la Diputació de Barcelona

El càlcul dels corresponents indicadors (taula 2) mostra bé aquesta realitat a través del desglossament de l'Índex de dependència global. Malgrat tot, Esparreguera es troba alineada amb la tendència comarcal (pes creixent de la població major de 65 anys). Davant d'això, com recorda [l'Observatori del Consell Comarcal del Baix Llobregat](#), l'estructura d'edats de la població estrangera és molt més jove i es centra en grups d'edat potencialment actius. En aquest sentit, cal mantenir en perspectiva, però, que a Esparreguera la població nouvinguda és molt més continguda que als municipis de la part comarcal més propera a Barcelona ciutat.

Taula 2. Dades sobre envelliment i dependència a Esparreguera i comparades. 2022

	Índex envelliment	Índex sobre-envelliment	Índex dependència juvenil	Índex dependència gent gran	Índex dependència global
Esparreguera	132,4	13,8	20,2	26,7	46,9
Baix Llobregat	133,1	14,8	21,1	28,1	49,2
Província de Barcelona	145,2	16,3	20,1	29,2	49,3
Catalunya	142,6	16,2	20,5	29,3	49,8

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Programa Hermes de la Diputació de Barcelona

Considerant temes vinculats amb la cultura, això indica, pel costat de les persones grans, una major importància de les cures, l'envelliment actiu i les qüestions de salut i serveis relacionats. Cal tenir en compte, com les mateixes dades de l'Observatori indiquen, que el percentatge de dones entre les persones grans és més gran, ja que tenen més esperança de vida. Per tant, les problemàtiques vinculades a l'envelliment estan molt feminitzades.

Pel costat de les persones joves, donat que no hi ha un recanvi de població, un fenomen destacable que pot afavorir determinades accions és la menor pressió en els serveis educatius.

Públics culturals i cycle de vida

L'edat, entesa com a constructe sociològic, permet identificar les diferents etapes de la vida, cadascuna amb necessitats i interessos propis. Això permet dividir la població en segments vinculats al cycle vital, els quals no només es defineixen per criteris biològics, sinó també per dinàmiques socials. La taula següent descriu aquesta segmentació aplicada a la població d'Esparreguera i en quantifica els grups.

Aquesta perspectiva sociològica de la segmentació és útil tant per establir objectius a l'hora de dissenyar activitats i projectes com per enriquir les estratègies de comunicació. Va més enllà de les lectures clàssiques de la variable edat i ajuda a detectar col·lectius sovint poc visibles en els imaginaris col·lectius, tot i la seva rellevància.

Taula 3. Distribució de la població segons grups d'edat que conformen una tipologia general de públics culturals, i breu descripció d'aquests

Grup de població - Segment de públic	Edats de referència i trets principals	Quantitat	%
Població infantil	0-11 anys Són públics futurs i en formació, però també públics actius com qualsevol altre, amb interessos propis.	2.335 persones	10,4%
Població adolescent	12-18 anys Públic marcat per trobar-se en un moment vital en què necessiten socialitzar i en què els interessos culturals poden fàcilment passar a segon pla. Les activitats culturals que donen resposta a motivacions socials (activitats en grup) poden ser més rellevants.	1.888 persones	8,4%
Població jove	19-24 anys Comencen a desenvolupar majors responsabilitats estudiantils o laborals i això pot dificultar la seva participació cultural. Experimenten i poden començar a assentar la base d'hàbits i gustos propis que s'expressaran en un futur.	1.572 persones	7%
Joves adults	25-29 anys Comencen a desenvolupar més responsabilitats laborals i afronten el desenvolupament d'una vida autònoma. Els seus hàbits culturals comencen a prendre una forma més estable.	1.189 persones	5,3%
Població adulta (potencial època criança)	30-39 anys La mitjana d'edat de la maternitat a Catalunya és aproximadament de 32-33 anys. El fet de tenir fills marca condicions a la participació cultural, i és en aquestes edats en les quals es desenvolupa la criança. Són potencial públic familiar. El fet de no tenir fills també indica un públic potencial rellevant en aquestes edats.	2.640 persones	11,7%
Població adulta	40-64 anys És l'etapa coneguda com de "niu buit". Es deslliguen de responsabilitats anteriors i poden desenvolupar nous hàbits culturals.	8.789 persones	39%

Població jubilada	65 a 79 anys La retirada del món laboral ve acompanyada d'una major disponibilitat de temps que pot afavorir la participació cultural, malgrat algunes condicions de salut poden començar a impedir-ho.	2.991 persones	13,3%
Quarta edat	80 anys i més Les condicions de la salut es tornen un factor clau per al desenvolupament dels hàbits culturals.	1.104 persones	4,9%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens de població anual de l'INE (2024)

4.1.3 Situació socioeconòmica

La MesuraDEL (Desenvolupament Econòmic Local) del programa Hermes de la Diputació de Barcelona permet obtenir una radiografia completa a nivell socioeconòmic, incorporant i comparant una gran varietat de dimensions del territori i de la població. En aquest apartat es presenta la taula completa de resultats específics i en comparació amb la mitjana catalana. A l'annex 1 és possible trobar la taula amb indicadors sintètics i amb la comparativa amb municipis de 20.000 a 50.000 habitants. En qualsevol cas, en el present apartat s'incorporen comentaris de totes dues taules.

Si bé ja s'han comentat determinats aspectes d'ubicació territorial, cal remarcar que les dades de la MesuraDEL reforcen la caracterització d'un municipi ben connectat, però a la perifèria de la regió metropolitana: mostra una accessibilitat adequada tenint en compte el tipus de municipi i lloc on s'ubica.

Això afavoreix el desenvolupament econòmic facilitant el desplaçament de persones a centres econòmics més importants, però també l'allotjament d'empreses i l'ocupació de persones del municipi i de l'entorn. En aquest sentit, pel que fa al mercat laboral, Esparreguera presenta una bona ocupació (67,17%) i una taxa d'atur molt propera a la mitjana (9,01% respecte 8,87%), però amb millor rendiment en la conversió de contractes en llocs de treball estables (4,37 respecte 3,69). Això es tradueix en una puntuació de 48 a l'eix corresponent (taula annex 1), clarament per sobre de la mitjana del grup de municipis de 20.000 a 50.000 habitants (puntuació de 37), fet que demostra una dinàmica ocupacional més activa. Seguint amb el punt de vista econòmic, el municipi disposa d'una estructura empresarial diversa i en consolidació. Els metres quadrats de sòl industrial construït són molt superiors a la mitjana (399.820 m²), i l'especialització productiva també és elevada (614 respecte 315). Es tracta d'un teixit econòmic actiu, amb presència d'empreses en clústers acreditats, tot i que el percentatge d'empreses creatives és inferior (4,5% respecte 6,2%), cosa que suggereix marge de millora en els sectors creatius i tecnològics emergents.

En l'àmbit del benestar, Esparreguera presenta més llocs de treball en salut i serveis socials, però un dèficit clar en zones verdes i equipaments esportius. Això apunta a la necessitat de reforçar l'espai públic i les condicions de vida urbanes. També és destacable la baixa puntuació en paisatge i patrimoni en comparació amb els municipis de la mateixa mida (24 respecte 42). Tot i això, malgrat l'etiqueta "Paisatge i patrimoni" pot induir a error, s'explicaria perquè s'inclou la superfície comercial i l'estat de conservació dels edificis.

Des del punt de vista social, el municipi presenta uns nivells de cohesió en la mitjana. Tant l'índex Gini (2,2) com la ràtio P80/P20 (26) indiquen lleugerament menys desigualtat de renda que la mitjana, amb un 5,2% de la població en risc de pobresa (respecte 7,7%). Aquestes dades es tradueixen en puntuacions altes en els eixos "cohesió social" (59 respecte 36) i "renda i finances" (69 respecte 52), reforçant la idea d'una societat relativament equitativa i estable econòmicament. El nivell estudis és una altra dada socioeconòmica rellevant i la xifra mostra també sintonia amb la mitjana catalana, i hi ha tanta població amb un nivell baix d'estudis com a la mitjana catalana. En aquest sentit, els problemes vinculats a les desigualtats socials no és que no existeixin, sinó que no són més greus que a la mitjana de Catalunya.

En conjunt, les dades posen de manifest un clima favorable a nivell socioeconòmic, amb una diversitat i nivell de desigualtats socials més aviat en la mitjana de Catalunya. Tot i així, les dades contribueixen apuntar àmbits amb dèficits estratègics, com és el cas dels espais verds, la sostenibilitat, la retenció de talent, l'economia creativa o el manteniment d'edificis urbans.

Taula 4. Àmbits, indicadors, descripcions d'indicadors i valors comparats d'Esparreguera i Catalunya de les variables de la mesuraDEL de caracterització socioeconòmica. 2024.

Àmbit	Indicador	Explicació de l'indicador	Valor Esparreguera	Valor mitjana municipal Catalunya
Accessibilitat externa	Índex d'accessibilitat a les carreteres principals	És l'àrea que pots recórrer en 30 minuts amb un vehicle privat	106,49	72,29
	Índex d'accés i freqüència de trens	És l'accés a una estació de tren en 15 minuts com a màxim amb vehicle privat ponderat pel nombre de trens diaris	1.169	298
	Població a 30 minuts	És nombre de persones que resideixen a 30 minuts del centre del municipi	909.000 persones	392.705 persones
Capacitat institucional	Despesa municipal en promoció econòmica	És la despesa prevista als pressupostos municipals en promoció econòmica	1.155.725 €	1.325.197 €
	Inversions reals	És la inversió prevista als pressupostos municipals	_* (les dades d'aquesta font la situen en 0€, i no és una dada fiable)	2.273.425 €
	Ingressos per l'IAE i l'IBI	És la recaptació prevista als pressupostos municipals per l'impost d'activitats econòmiques	13.953.797 €	5.699.236 €
Cohesió social	Índex Gini	És un índex sintètic que mesura la desigualtat de renda	2,2	2,44
	P80/P20	És la relació de la renda entre el 20% de la població amb més ingressos i el 20% amb menys ingressos	26	28,89
	Participació eleccions locals	És el percentatge de participació a les darreres eleccions locals	48,82%	54,75%
Demografia	Població de 85 anys o més sobre la població de 65 anys o més	És la relació de la població de 85 anys o més sobre la població de 65 anys o més	14,07%	16,77%
	Població entre 16 i 29 anys sobre la població 16- 64 anys	És la relació entre la població en edat de treballar més jove i el conjunt	23,59%	23,72%
	Mitjana municipal de creixement poblacional en els propers 10 anys	És la variació prevista de la població entre l'any de referència i els 10 anys posteriors.	1.502 persones	8.964 persones
Espais d'activitat	M ² d'espais d'activitat econòmica respecte l'habitatge	És la relació entre el volum d'espais d'activitat econòmica construïts respecte l'habitatge.	0,56 m ²	0,45 m ²
	M ² d'espais d'oficines i comerços	És el volum de m ² construïts d'oficines i comerços	166.564 m ²	105.694 m ²
	M ² d'espais d'indústries	És el volum de m ² construïts d'indústries	399.820 m ²	75.294 m ²
Especialització productiva	Especialitzacions locals segons el quocient de localització regional	És un valor que mesura el grau d'especialització econòmica d'un territori en relació al seu context	614	315
	Empreses als clústers acreditats per ACCIÓ	És el nombre d'empreses que formen part d'un clúster d'ACCIÓ	150.288.618 €	49.700.796 €

Taula 4. Àmbits, indicadors, descripcions d'indicadors i valors comparats d'Esparreguera i Catalunya de les variables de la mesuraDEL de caracterització socioeconòmica. 2024.

Àmbit	Indicador	Explicació de l'indicador	Valor Esparreguera	Valor mitjana municipal Catalunya
	Percentatge d'empreses creatives	És el nombre de treballadors dels codis de classificació econòmica 14, 15, 18, 58-60, 62, 71-74, 90 i 91 entre la població resident	4,50%	6,22%
Formació	Oferta formativa a CFGS i CFGM	És el total de l'oferta formativa en Cicles formatius de grau superior i grau mitjà	0* (1: CFGS Tècniques actuació teatral, no contemplat en les dades d'aquesta font encara)	6,78
	Percentatge de població estrangera de països de renda baixa	És el percentatge de la població estrangera que prové de països de renda baixa	7,10%	12,44%
	Percentatge de la població amb estudis baixos	És el percentatge de la població amb estudis baixos	14,40%	15,17%
Gènere	Índex Duncan: segregació horitzontal	És l'indicador que calcula el grau de segregació per gènere que hi ha entre sectors d'activitat econòmica.	0,45	0,36
	Percentatge de dones directives a les empreses: segregació vertical	És el percentatge de dones que hi ha registrades com a directives a les empreses actives del registre mercantil	23,83%	19,06%
	Diferencial entre taxa d'ocupació de les dones i els homes	És el diferencial entre la taxa d'ocupació de les dones i la taxa d'ocupació dels homes	7,05 pp	6,75 pp
Mercat de treball	Nous llocs de treball per cada 100 contractes	És la variació de l'ocupació respecte al total de contractes efectuats el mateix any	4,37	3,69
	Taxa d'ocupació	És el nombre de treballadors residents sobre el total de població en edat de treballar	67,17%	68,09%
	Taxa d'atur	És el nombre d'aturats registrats sobre el total de la població activa, població que treballa o vol treballar	9,01%	8,87%
Recerca i tecnologia	Ocupació en serveis intensius en coneixement i en indústria d'alta i mitjana tecnologia	És el nombre de treballadors dels codis de classificació econòmica 20-21 i 26-30, 50-51, 58-66, 69-75, 78, 80, 85-93 entre els treballadors a les empreses	1.953 treballadors	1.381 treballadors
	Ocupació en recerca i desenvolupament	És el nombre d'investigadors als centres de recerca i treballadors en recerca i desenvolupament sobre la població resident	2 treballadors	32 treballadors
	Grau de cobertura mitjà	És el grau de cobertura a internet i xarxes de telecomunicacions mitjà	76,33%	64,05%
Renda i finances	Renda mitjana per unitat de consum	És la renda mitjana per unitat de consum de les llars	22.654 €	23.524 €
	Percentatge de la renda provinent del capital	És el percentatge de la renda municipal que prové del capital	6,78%	4,75%
	Percentatge de la població en risc de pobresa	És el percentatge de població amb ingressos per unitat de consum menor al 60% de la mediana	5,20%	7,69%
Paisatge i patrimoni*	Qualitat estètica del paisatge obert	Anàlisi de conques visuals de diferents indicadors basada en els catàlegs de paisatge		
	Superfície comercial de venda sobre el total	Nombre de comerços actius sobre la superfície urbana		
	Índex d'estat de conservació dels edificis	Ponderació dels edificis en funció de la seva categoria d'estat de conservació		
Salut i benestar	Zones verdes per cada 1.000 habitants	És el sòl dedicat a les zones verdes sobre la població total multiplicat per 1.000	23,79 m2	123,10 m2
	Equipaments esportius per cada 1.000 habitants	És el recompte d'equipaments esportius dividit per la població i multiplicat per 1.000	5	13
	Llocs de treball en salut i serveis socials per cada 1.000 habitants	És el nombre de treballadors en el sector salut i serveis socials sobre la població resident multiplicat per 1.000	76	61
Teixit empresarial	Coeficient de diversificació	És un valor que mesura si un territori té els llocs de treball repartits entre molts sectors o concentrats a pocs sectors	87,65	91,19
	Dimensió empresarial	És el nombre de treballadors sobre el total d'empreses registrades	11	12

Taula 4. Àmbits, indicadors, descripcions d'indicadors i valors comparats d'Esparreguera i Catalunya de les variables de la mesuraDEL de caracterització socioeconòmica. 2024.

Àmbit	Indicador	Explicació de l'indicador	Valor Esparreguera	Valor mitjana municipal Catalunya
	Llocs de treball en risc d'automatització	És el percentatge de llocs de treball amb més risc de ser automatitzats per la digitalització	48,91%	48,58%
Transició econòmica	Socis a cooperatives per 1.000 habitants	És el nombre de socis a les cooperatives del municipi sobre el total de la població	4,6	36
	Vehicles elèctrics/híbrids per cada 1.000 habitants	És el nombre de matriculacions de vehicles elèctrics i híbrids en relació a la població	24	25
	Agricultura ecològica	És el nombre d'hectàrees d'agricultura ecològica sobre el total d'hectàrees de conreu	-	38,01%

Font: elaboració pròpia amb dades de la MesuraDEL de la Diputació de Barcelona

*Detall de dades no disponible

Nota: En verd, elements destacats positivament. En groc, elements destacats negativament. Quan les diferències són molt petites, no s'aplica cap escala de color.

Si bé s'ha apuntat un clima relativament favorable a nivell socioeconòmic, és una afirmació que s'ha d'entendre justament de forma relativa a la mitjana de Catalunya i dels municipis de 20.000 a 50.000 habitants, no de forma absoluta. Per això, és rellevant posar sobre la taula quins són els factors generalment associats a la desigual participació cultural i com es manifesten, i tenir-ho en compte de cara a l'estratègia. De fet, el **Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva d'Esparreguera** reconeix que la cultura és un àmbit central en la vida de les persones i que la manca d'accés genera exclusió social, reconeixent la cultura com un espai estratègic per generar participació social, relacions comunitàries i vincles d'identitat.

De forma sintètica es parla d'exclusió social, entesa com a fenomen multidimensional que va més enllà de la pobresa econòmica. En aquest sentit, a Esparreguera, tal com s'ha apuntat, hi ha segments de població en situació de risc d'exclusió si s'atén als percentatges observats de persones amb un nivell baix d'estudis, de renda per sota del llindar de la pobresa o d'origen estranger. En ocasions, aquesta població s'està concentrant a les zones periurbanes de Mas d'en Gall, Can Rial i la Colònia Sedó.

Aquestes són dades rellevants com a factors d'exclusió també en l'àmbit de la participació cultural, especialment en aquelles activitats tradicionalment considerades com a tal: assistència a equipaments culturals especialitzats (teatre, museus, cinema, etc.) i lectura de llibres. Un accés desigual als recursos culturals fa que una part de la població no tregui rendiment dels beneficis que la cultura ofereix, com ara: generació de xarxa, enfortiment de capacitats i habilitats socials i comunicatives, coneixement, sentiment de pertinença, apoderament ciutadà, etc.

A banda de la idea dels factors d'exclusió, el cicle de vida, molt lligat a l'edat però també a les qüestions socials associades a diferents etapes (precarietat entre els joves, maternitat i paternitat, vellesa i salut, disponibilitat i ocupació dels temps segons responsabilitats laborals o domèstiques), és un aspecte important a tenir en compte pel que fa a com afecten variables socials a la participació cultural.

4.1.4 Quadre-resum de territori i població

Elements favorables	Elements de dificultat
✓ Ubicació en un entorn natural amb connexió funcional a l'àrea metropolitana.✓ Mida humana de la ciutat, que facilita la proximitat.✓ Municipis propers amb característiques i dinàmiques poblacionals similars i identitat de Baix Llobregat Nord.✓ Contenció del creixement de la població i la ciutat.✓ Evolució positiva de la participació en cursos de català, arribant especialment a persones vingudes de fora de l'estat espanyol.	✓ Manca de connexions eficients, especialment en transport públic intermunicipal.✓ Fragmentació territorial interna amb urbanitzacions i barris perifèrics.✓ Dificultat d'integració de la població nouvinguda en la vida cultural local.✓ Percepció de distància emocional o simbòlica entre la centralitat històrica i els nous barris.

4.2 Anàlisi del sistema cultural

Així com l'apartat anterior identifica els trets principals del context on té lloc l'activitat i la política cultural, a les properes pàgines s'aprofundeix en les diferents dimensions que componen el sistema cultural. Aquesta mirada als recursos de la cultura, des d'una perspectiva àmplia, atén:

- **Equipaments culturals.** Se'n revisa la tipologia i les característiques bàsiques, identificant un dels motors principals d'activitat cultural.
- **Associacionisme cultural.** Es posa el focus en el volum i pes de les entitats culturals i en les seves necessitats i mirades, reconeixent que són actors clau en la dinamització de la vida cultural.
- **Sector professional i dimensió econòmica.** Cobrint en tota la seva extensió l'ecosistema d'agents culturals, s'identifiquen els agents professionals i també les seves necessitats.
- **Activitat i programació cultural.** Es caracteritzen els trets principals de l'activitat cultural diferenciant els seus dos elements constituïts: el cicle festiu i la programació artística i cultural.
- **Cadena de creació de valor cultural.** Relacionant diferents mirades a partir de la informació anterior, es realitza una valoració de la realitat local pel que fa a la cadena de valor cultural (formació, creació, producció, distribució i exhibició).
- **Comunicació de l'activitat cultural.** Es valora l'organització i els canals de la comunicació, peces fonamental per fer possibles i extensibles els impactes de l'activitat cultural.
- **Dades de participació cultural.** Es complementa la mirada a l'activitat cultural atenent la demanda a partir de les dades disponibles d'assistència, usuaris, etcètera.
- **L'Ajuntament.** S'analitzen els elements estructurals de l'administració cultural municipal: l'organització interna, els projectes estratègics de ciutat, el pressupost, els recursos humans i, en definitiva, el rol que exerceix el consistori en el desenvolupament cultural.

En ocasions les dimensions mantenen relacions i a la pràctica són difícils de diferenciar (per exemple, els equipaments i la seva programació, o aquests i la participació/accés cultural). Tot i això, val la pena fer l'exercici analític amb mirades independents i identificar amb major claredat els elements que han d'alimentar el desenvolupament de l'estratègia.

4.2.1 Equipaments culturals

Els equipaments són un dels engranatges principals per al desenvolupament d'activitats i serveis culturals. En el cas d'Esparreguera hi ha un criteri rellevant d'anàlisi que és la titularitat pública o privada. A més, és important també ampliar la mirada sota la idea d'espais de la cultura, i no només d'equipaments, per donar visibilitat a l'activitat que es desenvolupa a la via pública.

Mirada general

Àmbit artístic o cultural	Equipaments o espais culturals destacats	Altres espais de referència
Arts escèniques i musicals	› Teatre La Passió (privat) › Teatre del Patronat Parroquial (privat) › Teatret (privat)	
Patrimoni i memòria*	› Colònia Sedó (recinte/Museu) (públic-privat/Generalitat) › Espai La Terrissa › Arxiu Local › Església Santa Maria del Puig › Església de Santa Eulàlia (destacant el Campanar) <i>*A part, hi ha espais naturals i catalogats amb jaciments arqueològics que tenen potencial.</i>	
Lectura pública i coneixement**	› Biblioteca Municipal l'Ateneu <i>**Cal destacar l'existència de les llibreries del municipi apuntades a l'apartat 3.2.3.</i>	
Arts visuals	› Sala d'Exposicions Municipal	
Cultura popular	› L'Escorxador	
Ensenyaments artístics***	› Escola Municipal de les Arts › Hub Espai de Creació (privat) › Institut El Castell (ofereix el CFGS d'Art dramàtic) › Centre de Formació d'Adults d'Esparreguera (potencial com agent cultural d'educació al llarg de la vida) <i>***Cal destacar l'existència de diverses escoles privades de dansa al municipi.</i>	
Cultura de proximitat i activitat sociocultural****	› Casa dels Mestres › Centre Dual › Can Pasqual <i>****Si bé no hi ha un equipament propi pel que fa a Centre Cultural Polivalent, la Biblioteca Municipal l'Ateneu és l'equipament més destacat que realitza una activitat que s'hi aproxima.</i>	

Abans d'entrar en detalls, destaquen en conjunt vuit equipaments de titularitat pública i tres de privada. Addicionalment, en matèria de via pública, destaca l'ús de la plaça de Santa Eulàlia, de la plaça del Centre, de la plaça de la Pagesia, de la plaça de l'Ajuntament, la plaça de la Unió i del parc de la Vila.

Quant a l'àmbit d'activitat dels equipaments destaquen els espais d'arts escèniques i els patrimonials. En el primer cas, a més, són tots de titularitat privada. Hi ha, però, una escola municipal que ofereix formació en arts escèniques.

Pel que fa a les arts escèniques és destacable, primer, el **Teatre La Passió**. És un equipament escènic amb unes condicions tècniques i un pati de butaques molt per sobre de les necessitats bàsiques d'un municipi de poc més de 20.000 habitants. En segon lloc, cal tenir en compte el **Teatre del Patronat Parroquial**, un espai més aviat per al petit format, però amb l'equipament tècnic necessari. Aquest equipament ha estat sense activitat temporalment per un problema de compliment amb normatives d'instal·lacions elèctriques, el que ha donat lloc a un conveni entre l'entitat i l'Ajuntament qui, a canvi de la cessió de l'ús, en solucionarà els problemes amb la inversió i gestions corresponents. En aquest àmbit de les arts escèniques també destaca un projecte de futur en marxa, el qual implica la reconversió en espai escènic-musical de l'**antic mercat municipal**. En la previsió actual, es tractarà d'una futura sala polivalent per a la música, el teatre i el ball, entre d'altres.

Dels espais patrimonials, en destaquem un d'especial: la **Colònia Sedó**. Tot i que, com ja es veurà més endavant, no n'és l'únic que hi ha, ja que hi trobem el nou **Espai de La Terrissa**. La Colònia Sedó és un espai de gran importància patrimonial més enllà de l'àmbit local. A dins del recinte, com a equipament públic, hi trobem actualment un museu. Tot i això, la titularitat d'aquest espai no és municipal. Per un costat, el titular del museu és la Generalitat de Catalunya. Per l'altre, la propietat dels edificis que conformen la Colònia està repartida entre agents públics i privats. És important tenir en compte que l'Ajuntament està liderant un procés per tal de relançar el conjunt de l'espai. En aquest sentit, es defensa el fet que es tracta d'un patrimoni de país i, en aquest procés de relançament, el més destacable és la propera celebració del 175é aniversari de la posada en marxa de la fàbrica. Cal tenir en compte, també, que el passat 24 de gener es va signar, per part de les diferents entitats i administracions implicades, un **manifest** (acord marc) on es comprometen a acordar un model de governança i un pla d'acció.

També és interessant destacar algunes dades del Mapa de patrimoni local (vegeu més informació a l'annex 2). El conjunt de patrimoni seleccionat destaca per una clara predominança del patrimoni immoble, amb 147 elements, que representa pràcticament la meitat del total. Aquesta categoria inclou edificis, jaciments i elements arquitectònics, i reflecteix la importància del llegat construït en la configuració de la memòria local i del paisatge urbà i rural. En segon lloc, el patrimoni natural, amb 78 elements, mostra una sensibilitat cap a la preservació de l'entorn i de la biodiversitat, especialment a través d'espècimens botànics i zones d'interès ecològic. El patrimoni immaterial, amb 18 elements, tot i ser menys nombrós, és clau per entendre les pràctiques, festes i sabers locals que donen identitat cultural. Finalment, el patrimoni moble i documental tenen una presència testimonial (set elements cadascun).

Els espais es completen amb la **Biblioteca Municipal l'Ateneu** que cobreix els estàndards necessaris en clau de trams de població, amb un **Arxiu Municipal** (que té la seu en el mateix edifici que la biblioteca) i amb una **Sala d'Exposicions Municipal** que té potencial per cobrir la necessitat d'un espai d'arts visuals (tot i que no té personal ni línia programàtica pròpia en l'actualitat).

Cal destacar que no hi ha un centre cultural polivalent com a tal a la ciutat, malgrat que diversos espais contribueixen per separat a acollir el tipus d'activitat natural d'aquests espais: la pròpia biblioteca (que desenvolupa un programa singular d'activitats, tal com es descriurà), la **Casa dels Mestres**, el **Centre Dual i Can Pasqual**.

En l'àmbit de la cultura popular d'arrel catalana existeix un espai municipal cedit -per activitat de caire intern com l'assaig, principalment- on resideixen les entitats vinculades a la Federació d'Entitats de Cultura Popular i Tradicional Catalana, que és conegut com **L'Escorxador**.

Finalment, és destacable que s'està rehabilitant l'antic edifici de la Biblioteca Beat Domènec Castellet i que properament se'n redactarà l'estudi d'usos. Es tracta d'un espai patrimonial singular i carregat d'història que, per les seves condicions i disposició, no complia adequadament com a biblioteca (rol que va desenvolupar durant 75 anys) però podria ser reutilitzat, en el context de noves necessitats, per a nous usos culturals.

Els equipaments culturals respecte el PECCat

Segons els estàndards del Pla d'equipaments culturals de Catalunya (PECCat) i el Mapa de lectura pública, Esparreguera, com a municipi d'entre 20.000 i 50.000 habitants, hauria de disposar dels següents equipaments culturals mínims o recomanats:

- **Biblioteca local.** Superfície útil recomanada d'aproximadament 1.700 m² amb biblioteca central, espai per a infants, joves i adults, accés a internet, espais d'estudi, sales polivalents.
 - Esparreguera ja disposa de la Biblioteca Municipal l'Ateneu inaugurada el 2014, que s'ajusta a la dimensió i els serveis recomanats.
- **Arxiu municipal** (tipologia A1). Superfície útil recomanada al voltant de 450-475 m².
 - El PECCat manifestava una necessitat en aquesta dimensió, que va quedar resolta amb la integració de l'Arxiu a l'edifici de la Biblioteca Municipal l'Ateneu.
- **Equipament escènic i musical** (tipologia E2a). Superfície útil recomanada: 2.250 - 2.500 m² i aforament de més de 300 seients aproximadament, amb les condicions tècniques adequades per a representacions professionals, on cal considerar mínim una sala d'exhibició amb un plató escènic de mínim 75m². Ha de disposar de personal professional per programa i gestionar garantint la direcció artística, tècnica, dinamització comunitària, comunicació i públic. Ha de comptar amb un pla director que detalli les línies d'activitat i els recursos (el conjunt de requisits es poden trobar en **aquesta** ordre legal).
 - El PECCat recomanava a Esparreguera la creació d'aquest espai, una qüestió que segueix oberta i que hauria de cobrir el projecte en procés de definició de l'antic mercat municipal.
- **Espai d'arts visuals** (tipologia AV1a). Superfície útil recomanada al voltant de 410 m²
 - Esparreguera disposa d'una sala municipal d'exposicions de superfície limitada però equipada tècnicament. Tot i això, el dèficit principal és a nivell de personal i línia programàtica pròpia.
- **Centre cultural polivalent** (tipologia CCP2). Un ampliat o dos bàsics. Equipaments polivalents de proximitat.
 - Esparreguera no compleix amb aquest estàndard per bé que hi ha elements que constitueixen una certa estratègia d'espais descentralitzats de proximitat.

Detall dels principals espais

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Teatre La Passió	Arts escèniques i música	Titularitat privada	Fundació privada de La Passió d'Esparreguera

Foto 1. Exterior del Teatre La Passió

Font: imatges pròpies

Foto 2. Pati de butaques de la sala gran del Teatre La Passió

Font: imatges pròpies

Av. Francesc Marimon, 83

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** amb gran espai i aparcament a l'eix principal de la ciutat, més aviat a l'entrada sud. Edifici històric i emblemàtic.
- **Equipament:** gran teatre amb 1.600 butaques i sala petita. Molt equipat, però de mida excessivament gran sovint. La sala petita està molt saturada, mostra de la demanda existent. Hi ha un contracte que regula l'ús de l'espai per part de l'Ajuntament. Té un aparcament propi que durant la setmana està cedit per ús municipal gratuït i obert al públic. Té un espai exterior amb una *foodtruck* pels mesos de millor temps. Hi ha el projecte de millorar i dinamitzar l'equipament i l'espai intern de restauració.
- **Activitat:** quant a la programació teatral, si bé l'activitat principal és la representació de l'espectacle de La Passió, a la sala gran es fa una programació adicional pròpia i amb una orientació mediàtica, comercial, com estratègia de sostenibilitat i diferenciació. A la sala petita hi ha un ús més local, de risc, de petit format...
- **Gestió:** es tracta d'una associació amb la forma jurídica de fundació. Quant a la gestió, el més destacat és la Junta de l'entitat, molt activa actualment, i l'existència de cinc treballadors.
- **Xarxa i participació:** gran implicació ciutadana a nivell històric. Espai llogat a entitats de forma habitual, especialment la sala petita. També conveni amb l'Ajuntament per ús de l'espai.

*Per ampliar-ne la informació, consulteu els annexos

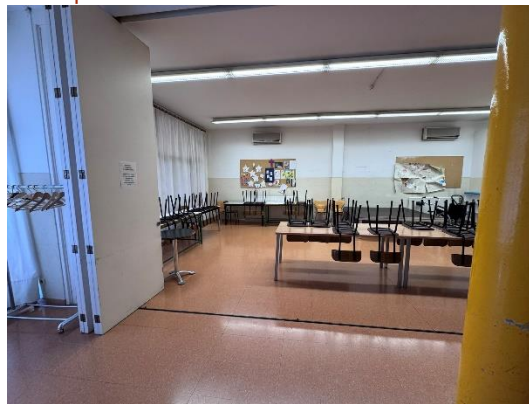
Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Teatre del Patronat Parroquial	Arts escèniques i música	Titularitat privada	Conveni cessió a l'Ajuntament

Foto 3. Pati de butaques i escenari del Teatre del Patronat

Font: imatges pròpies

Foto 4. Sala polivalent a l'edifici del Patronat Parroquial

Font: imatges pròpies

Carrer Mestre Tomàs Cabeza, 2, Esparreguera

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** proper al centre, darrere l'església de Santa Eulàlia.
- **Equipament:** teatre petit (217 places) ben conservat i equipat, tot i que requereix obres per obtenir la llicència d'activitat. Espais auxiliars compartits amb serveis socials. També té un petit pati a l'entrada posterior i des d'allà també s'accedeix a una sala polivalent divisible.
- **Activitat:** prevista, com s'especificarà a l'estratègia i tal i com està concebut-ho l'equip municipal, per activitat teatral i per a l'activitat del Cicle Gaudí. Principalment serà un espai de suport a la creació, vinculat a l'àmbit educatiu, les companyies locals i per a residències artístiques.
- **Gestió:** és un edifici privat i en el moment de redacció de la diagnosi s'està negociant un conveni a canvi de reformes i inversió per part de l'Ajuntament. Caldrà preveure quin personal hi treballarà i com es gestionarà, així com el rol de l'equipament.
- **Xarxes i participació:** espai de formació i de companyies de teatre (amateurs i professionals), grups de gòspel i entitats diverses.

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Museu de la Colònia Sedó	Patrimoni	Titularitat pública – Generalitat de Catalunya	Directe a través de contracte de serveis – Gestionat pel Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Foto 5. Edifici del Museu en una de les naus de la Colònia Sedó

Font: imatges pròpies

Foto 6. Maqueta del conjunt de la Colònia Sedó exposada al Museu

Font: imatges pròpies

Carrer Continuas, s/n

Obert dissabtes i diumenges de 10h a 14h en horari per públic general.

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** aïllat, separat del nucli urbà i amb accés pedestre complicat. Senyalització deficient.
- **Equipament:** patrimoni industrial singular, amb espais museïtzats com la sala de la turbina. Accessibilitat limitada. Disposa d'espais amb valor històric important.
- **Activitat:** visites guiades i lliures i activitats puntuals. S'ha apostat per fer activitat amb altres associacions com estratègia per donar-se a conèixer i facilitar la participació i ha donat resultats. Si bé no s'ha pogut accedir a les dades, l'agent que obté la licitació d'obertura de l'espai i atenció al públic general transmet que les visites escolars van en descens. Aquest àmbit educatiu està gestionat per una altra empresa que ofereix serveis a diversos equipaments del sistema territorial del mNACTEC.

Hi ha el projecte destacat, però liderat per l'Ajuntament i l'equip de cultura (no pel propi Museu), de celebrar els 175 anys de l'inici de l'activitat de la Colònia (que ha de servir per posar en valor i projectar l'espai en el context de l'impuls institucional que està tenint i es vol reforçar).

- **Gestió:** contracte menor de serveis amb el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. Reivindicació de més suport institucional. El recinte forma part del sistema territorial del mNACTEC i és dels pocs que la titularitat és de la Generalitat de Catalunya.
- **Xarxes i participació:** relació amb entitats diverses per dinamitzar activitats puntuals, però sobretot amb l'Associació per a la defensa del patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn. Davant les transformacions que s'han d'afrontar serà important treballar la participació comunitària.

*Per ampliar-ne la informació, consulteu els annexos

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Espai de La Terrissa	Patrimoni	Titularitat pública – Municipal	Gestió directe amb contracte de serveis – Gestionat pel Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Foto 7. Espai exterior (entrada)

Font: imatges pròpies

Foto 8. Forn i part de l'exposició temporal

Font: imatges pròpies

*Carrer de La Passió, 4
Un diumenge al mes de 10h a 12h*

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** es troba a prop del Teatre La Passió i de Ceràmiques Sedó. Una millor senyalització contribuiria a visibilitzar millor l'espai en el seu entorn.
- **Equipament:** petit espai d'interpretació de la terrissa amb una museografia rellevant, amb forn central. Una zona exterior que pot ser condicionada per tenir ombra/cobert i ampliar les zones d'activitat potencial (projecte a futur).
- **Activitat:** espai inaugurat a finals de 2024. L'activitat anual estarà dinamitzada per dues exposicions temporals. A futur, hi ha el projecte de tallers participatius a l'exterior. El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat dinamitza la programació i la producció de les exposicions temporals en base al contracte de serveis.
- **Gestió:** mitjançant el contracte menor de serveis, hi treballa una persona per recepció i visites del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. L'entitat també dinamitza la programació i producció de les exposicions temporals a través del contracte-.
- **Xarxes i participació:** l'Arxiu Municipal col·labora amb la generació del contingut de les exposicions. Es preveu la participació d'entitats locals al voltant del patrimoni en la programació de les exposicions. Hi va haver la participació de Ceràmica Collet, empresa local, a la primera exposició.

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Biblioteca Municipal l'Ateneu	Lectura pública	Titularitat pública – Municipal	Ajuntament i Diputació de Barcelona

Foto 9. Entrada de la Biblioteca Municipal l'Ateneu

Font: imatges pròpies

Foto 10. Sala d'actes de la Biblioteca Municipal l'Ateneu

Font: imatges pròpies

Plaça Antoni Nin i Escudé, 1

	<i>Estiu</i>	<i>Hivern</i>
<i>Dilluns</i>	<i>De 15.00 a 20.00</i>	<i>De 15.00 a 20.00</i>
<i>Dimarts</i>	<i>De 9.00 a 14.00</i>	<i>De 10.00 a 13.30 i de 15.00 a 20.00</i>
<i>Dimecres</i>	<i>De 9.00 a 14.00</i>	<i>De 10.00 a 13.30 i de 15.00 a 20.00</i>
<i>Dijous</i>	<i>De 9.00 a 14.00</i>	<i>De 10.00 a 13.30 i de 15.00 a 20.00</i>
<i>Divendres</i>	<i>De 9.00 a 14.00</i>	<i>De 10.00 a 13.30 i de 15.00 a 20.00</i>
<i>Dissabte</i>	<i>-</i>	<i>De 10.00 a 13.30</i>

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** situada en una zona cèntrica però poc visible, en una plaça amb reixes als accessos que es tanquen fora de l'horari de la biblioteca i del bar de l'Ateneu, situat just al davant. El carrer té sortida a banda i banda de la plaça, però l'espai queda tancat fora d'horari.
- **Horaris:** l'horari d'obertura és ampli. Especialment a l'estiu, es valora difícil cobrir-lo amb els recursos de personal actuals.
- **Equipament:** edifici inaugurat l'any 2014, estructurat en una planta baixa, dues plantes subterrànies i una primera planta amb una sala de capacitat limitada. Presenta problemes de filtracions tant al soterrani com al vestíbul, un pati a la planta -1 actualment inutilitzable i un terrat amb funcionalitats limitades. El pati situat a la planta baixa es troba en bon estat.

Pel que fa a la distribució dels espais, la planta baixa acull la sala infantil i l'espai de revistes i diaris. A la planta -1 s'ubiquen la sala d'adults, una aula multimèdia, una sala de suport, l'espai jove i una sala d'actes de grans dimensions. Aquesta sala d'actes presenta mancances d'insonorització, i l'espai jove també pateix problemes relacionats amb la sonorització.

En el procés d'elaboració d'aquesta diagnosi ja s'està treballant en la millora del manteniment.

- **Activitat:** la biblioteca actua com a centre cultural, amb una programació d'activitats gestionades per l'equipament, parcialment a través d'un contracte de

serveis adjudicat a la cooperativa local Arts Plàstiques Esparreguera SCCL. Aquesta programació inclou activitats literàries, d'arts plàstiques, tallers i espectacles. A més, s'hi organitzen clubs de lectura, hores del conte i projectes educatius com el Lecxit, entre d'altres. També compta amb un espai específic destinat a la col·lecció local.

- **Gestió:** equip de sis persones (quatre municipals i dues assignades per la Diputació de Barcelona).
- **Xarxes i participació:** la biblioteca col·labora activament amb altres agents socials i culturals del municipi. S'hi acullen serveis com l'Escola d'Adults i el CPNL. A més, totes les Escoles del municipi fan visites a la biblioteca. Aquest equipament a més, serveix perquè altres entitats com Petjades de Colors puguin desenvolupar la seva activitat. Destaca l'acció comunicativa activa amb els usuaris i els canals col·lectius de missatgeria instantània que utilitza.

*Per ampliar-ne la informació, consulteu els annexos

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Arxiu Local	Memòria	Titularitat pública – Municipal	Ajuntament

Foto 11. Accés a l'Arxiu (planta-2 de l'edifici de la Biblioteca Municipal L'Ateneu

Font: imatges pròpies

Foto 12. Magatzem de l'Arxiu Local d'Esparreguera

Font: Ajuntament d'Esparreguera. Roma Caba

Plaça Antoni Nin i Escudé, 1, soterrani

De dilluns a divendres de 10:00h a 14:00h i dimecres de 16:00h a 18:30h

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** al'edifici de la Biblioteca Municipal l'Ateneu, planta -2, juntament amb els despatxos.
- **Activitat:** funcions administratives i de preservació documental, però també oferta per a escolars (que rep bones valoracions i participació). Té molta col·laboració amb l'equip municipal de cultura.
- **Equipament:** a l'espai de l'arxiu hi ha habilitat un petit espai expositiu que permet una millor activitat per a escolars.
- **Gestió:** compten amb una tècnica especialitzada i una administrativa.
- **Xarxes i participació:** vincles amb els centres educatius locals i contacte estret amb l'equip central de cultura. Ha participat especialment en el projecte vinculat a l'Espai Terrissa. Està adherit a la Central de Serveis Tècnics de la Xarxa d'Arxius Municipals de l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona

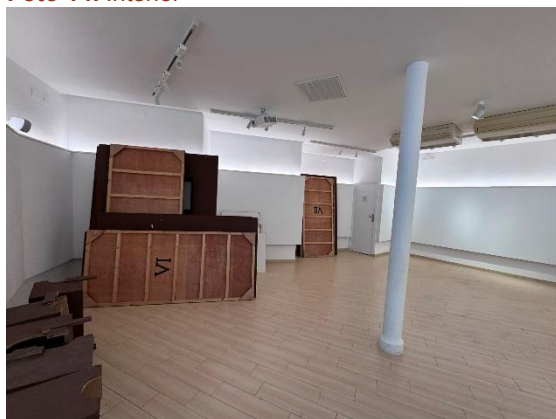
Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Sala d'exposicions municipal	Arts visuals	Titularitat pública – Municipal	Gestió directe amb personal de l'Ajuntament

Foto 13. Accés

Font: imatges pròpies

Foto 14. Interior

Font: imatges pròpies

Carrer dels arbres, 38

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** a l'antic edifici comprat per la família Lizaran, al cèntric carrer peatonal dels Arbres.
- **Activitat:** s'hi fan mostres de final de curs, exposicions d'associacions fotogràfiques, i exposicions d'artistes locals. Cessió a artistes i entitats i exposicions de producció pròpia, com el concurs de pintura ràpida.
- **Equipament:** equipament renovat, bona il·luminació i projector. 98 metres lineals d'exposició.
- **Gestió:** personal de l'Ajuntament gestiona la sala. No hi ha conserge propi assignat. Sense línies de programació ni projecte definit. Les cessions es fan mitjançant sol·licitud i preus públics (ordenança núm 41).
- **Xarxes i participació:** espai utilitzat per artistes i entitats locals, però sense estructura clara de governança ni línia curatorial pròpia.

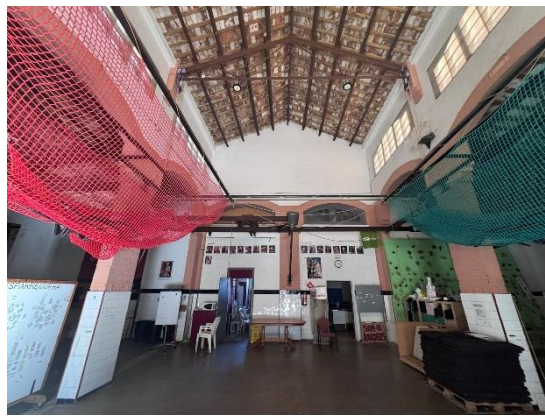
Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
L'Escorxador	Cultura popular	Titularitat pública – Municipal	Conveni d'ús Federació d'Entitats de Cultura Popular i Tradicional

Foto 15. Façana

Font: imatges pròpies

Foto 16. Interior

Font: imatges pròpies

Carrer Llobregat, 2

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** espai històric i emblemàtic al costat de la zona esportiva.
- **Activitat:** espai d'assaig (funció principal, els Castellers ocupen un espai central en la nau principal.), reunió i magatzem per a entitats de cultura popular. No és un centre obert al públic ni amb programació regular.
- **Equipament:** l'edifici té remodelacions pendents, recollides en un informe tècnic que marca les fases de rehabilitació. Conté uralita i instal·lacions elèctriques obsoletes. El projecte d'obrir-se urbanísticament desperta certes reserves a les entitats.
- **Gestió:** concessió administrativa que es regula mitjançant contracte amb la Federació (va néixer per gestionar aquest espai), pendent de renovació fins a resoldre l'informe tècnic.
- **Xarxes i participació:** acull les entitats de cultura popular residents.

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Escola Municipal de les Arts	Ensenyament	Titularitat pública – Municipal	Gestió directe amb personal de l' Ajuntament - Educació

Foto 17. Façana

Font: imatges pròpies

Foto 18. Aules

Font: imatges pròpies

Carrer Cavallers, 60

De dilluns a divendres de 15:00h a 21:00h

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** prop del centre, amb aparcament municipal.
- **Activitat:** serveix uns 400-500 alumnes, amb una gran presència d'infants i famílies (dades ampliades als annexos). La recent reforma pedagògica aposta per un model menys professionalitzador i més orientat a l'accés universal i ciutadà. Inclou activitats per a famílies i nadons, i ofereix opcions per a aquells interessats en itineraris professionals (com l'accés a l'ESMUC). Integra un CFGS en Tècniques d'Actuació Teatral vinculat a l'IES El Castell, que també fa un batxillerat artístic. De manera rellevant destaca el projecte comunitari amb les escoles locals.
- **Equipament:** edifici de 2009 amb certes mancances (climatització defectuosa i auditori poc habilitat per complir aquesta funció, fent més de sala polivalent). Es distribueix en tres plantes: planta baixa amb l'auditori/sala polivalent, biblioteca i aules de percussió; planta 1 amb espais de dansa i activitats extraescolars; planta 2 amb 16 aules de música. Espais d'emmagatzematge petits però funcionals.
- **Gestió:** gestió directa amb personal propi adscrit a la Regidoria d'Educació.
- **Xarxes i participació:** genera projectes comunitaris amb escoles locals i acull activitats externes com assajos de cors o sessions de ioga. D'aquí va sorgir la Banda de Música d'Esparreguera, actualment associació independent.

*Per ampliar-ne la informació, consulteu els annexos

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Centre dual	Cultura de proximitat	Titularitat pública - Municipal	Gestió directe amb personal de l'Ajuntament – Gent Gran

Foto 19. Entrada

Font: imatges pròpies

Foto 20. Espai d'esbarjo

Font: imatges pròpies

Foto 21. Pati

Font: imatges pròpies

Carrer dels arbres, 21

De dilluns a divendres de 10:00h a 13:00h i de 17:00h a 20:00h

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** carrer peatonal amb molta vida. Espai central de la vila.
- **Equipament:** edifici dels anys 90, pensat per a usos duals (gent gran i joves, cultura i esport). Conté diverses plantes amb sales polivalents, antiga pista d'Squash i espai PFI. S'està reformant un espai per crear despatxos per a entitats.
- **Activitat:** equipament referent per a la gent gran, que acull l'activitat de les diferents entitats de gent gran (especialment destacat el paper de l'Associació de Jubilats i Pensionistes). Comunicació de les activitats limitada, gestionada per l'Associació de Jubilats i Pensionistes mateixa.
- **Gestió:** gestió directa per part de l'Ajuntament, en la qual es cedeixen espais per a les entitats. Mitjançant un contracte de serveis es porta a terme el servei de consergeria. Hi ha un referent municipal que coordina la programació. Existeix un Consell del Centre. Es treballa un reglament per millorar-ne l'ordenació.
- **Xarxes i participació:** usat també pels PFIs. Exemple de gestió compartida. Els usos i els implicats que hi ha permeten pensar en formalitzar models de cogestió.

Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Sala auditori de Can Pasqual	Cultura de proximitat	Titularitat pública - Municipal	Ajuntament

Foto 19. Entrada a l'edifici

Font: imatges pròpies

Foto 20. Sala-auditori (1a planta)

Font: imatges pròpies

Carrer Cavallers, 26

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** edifici històric catalogat com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL), situat al nucli urbà. Acull serveis territorials, el jutjat de pau i seus sindicals. L'entorn permet l'ús ocasional del jardí
- **Equipament:** es tracta d'una sala auditori (polivalent) equipada tècnicament amb equip de so i projecció. Té certes limitacions tècniques i d'aforament per algunes activitats (acull el Cicle Gaudí amb una limitació de 50 persones màxim per garantir-ne la qualitat).
- **Activitat:** programació cultural esporàdica i molt variada, ús polivalent (reunions, conferències, projeccions, etc.).
- **Gestió:** el conjunt de l'edifici és compartit amb serveis judicials i entitats. L'equip de cultura assumeix la logística de les activitats (muntatge, obertura, projecció, etc.) a la sala auditori quan hi ha activitat (no hi ha personal propi de consergeria que se'n faci càrrec).
- **Xarxes i participació:** seu del Col·lectiu Esparreguerí de Recerques, entitat centrada en la divulgació del patrimoni (visites, passejades).

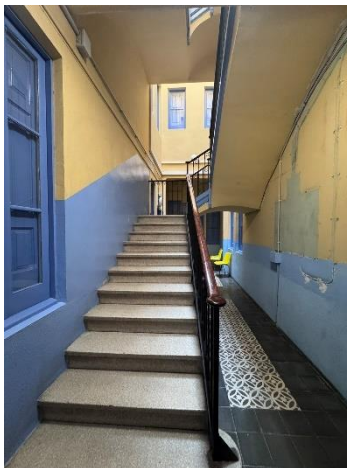
Nom	Àmbit cultural	Titularitat	Gestió
Casa dels Mestres	Cultura de proximitat	Titularitat pública - Municipal	Ajuntament

Foto 19. Façana

Font: imatges pròpies

Foto 20. Escalles interiors

Font: imatges pròpies

Foto 21. Salas amb problemes arquitectònics

Font: imatges pròpies

Carrer l'Hospital, 39

Caracterització:

- **Ubicació i entorn:** situada dins el nucli urbà, però en un edifici antic que pateix deteriorament.
- **Equipament:** edifici sense ascensor, el qual presenta problemes d'accessibilitat. En el moment de la visita una sala requeria apuntalament del sostre.
- **Activitat:** activitat associativa i de formació artística (es realitzen les activitats del programa municipal Taller d'activitats artístiques i culturals). L'activitat pateix restriccions per les condicions de l'espai (accessibilitat i deteriorament estructural).
- **Gestió:** ús cedit a entitats sense personal de suport ni seguiment continu. Hi ha manca de control i necessitat urgent de revisar el model de cessió i ús de l'equipament.. Sense personal assignat. Les claus es cedeixen a les entitats, amb una gestió poc regulada.
- **Xarxes i participació:** seu de diverses entitats, tot i que no hi ha estructures formals de participació. S'hi ubiquen els Amics de la Flama d'Esparreguera, l'Associació de la Dona Activa, l'Agrupació fotogràfica d'Esparreguera i el Casal intercultural, com també les activitats del Taller d'activitats artístiques i culturals.

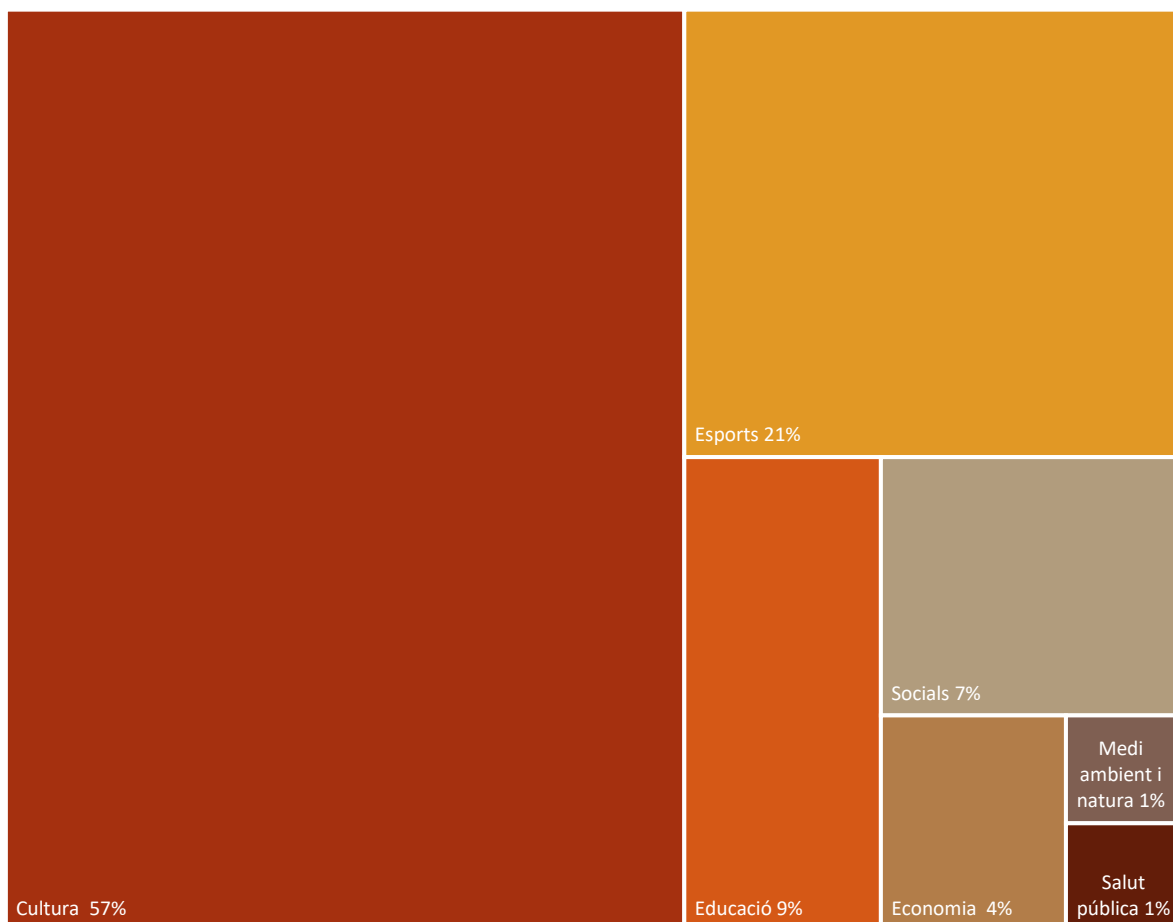
Síntesi valorativa

- En concepte de composició general, és important reconèixer l'existència d'equipaments importants de titularitat privada. És una de les qüestions que marquen la dinàmica i obliga a definir de forma adequada el rol de l'Ajuntament dintre del sistema cultural. Hi ha un predomini privat en les arts escèniques i musicals, on hi ha el buit d'espais de mitjà format i fàcilment accessibles.
- Cal tenir present que el projecte futur de reconversió de l'antic Mercat municipal en espai escènic i musical públic, del qual ja existeix un avantprojecte i un compromís municipal per tirar-ho endavant, i les negociacions en marxa en relació al Teatre del Patronat Parroquial.
- També s'ha de tenir en compte que s'està rehabilitant l'edifici de l'antiga Biblioteca Beat Domènec Castellet a la plaça de Santa Eulàlia i no té usos definits.
- La Colònia Sedó presenta un repte complex, però es viu un moment favorable que l'Ajuntament vol aprofitar per relançar el projecte com a patrimoni de país. El paper de l'Ajuntament és el de dinamitzar l'acord i la participació dels implicats.
- L'actualització del Mapa de patrimoni cultural d'Esparreguera (vegeu la síntesi del mapa de 2008 a l'annex 2) i el disseny d'una política i recursos propis és una necessitat per dinamitzar, posar en valor i obtenir un major rendiment a tots els nivells (social, cultural i econòmic).
- L'Espai de La Terrissa és el projecte més nou d'entre els equipaments existents i cal fer-ne un seguiment de l'activitat per anar-la desplegant a poc a poc i consolidant els passos anteriors.
- La Biblioteca Municipal l'Ateneu té molt ben desenvolupada la seva funció com a centre cultural, i cal consolidar i millorar la manera en què compleix amb aquesta programació. Tot i això, cal tenir clar que la cultura de proximitat i l'activitat sociocultural es desenvolupa en diversos espais (no hi ha un centre cultural polivalent) i s'ha d'estructurar i comunicar bé l'activitat, així com condicionar degudament els espais per a fer-los accessibles i adequats a l'activitat.
- L'Arxiu és una peça molt important per al foment d'una identitat local i és directament gestionat a nivell municipal. Per això cal reconèixer el seu paper estratègic i seguir apostant per l'aportació que fa a les escoles i instituts i a altres projectes i entitats de la ciutat. En aquest sentit, com es destacarà més endavant, cal contemplar la importància del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat en l'àmbit del patrimoni i la memòria, així com de l'Associació per a la defensa de la Colònia Sedó i el seu entorn i el Centre Esparreguerí de Recerques.
- L'Escorxador permet que la cultura popular a nivell local gaudeixi d'un espai que permeti desenvolupar una bona activitat pública. Cal millorar-ne les condicions, però també avançar cap a un model de gestió més comunitari i en la concepció de l'espai com a públic (la forma dels centres de cultura popular i tradicional pot ser inspiradora), permetent un major impacte social de la cultura popular.
- L'Escola Municipal de les Arts és una peça central en la generació d'una dinàmica creativa local enfortida.
- Si la mirada es sintetitza en comparació als estàndards del Pla d'equipaments culturals de Catalunya (PECCat) per al tram municipal destaca que es compleixen els vinculats a l'arxiu i la biblioteca, però mancava un centre cultural polivalent (necessitat coberta entre diversos equipaments, tot i que sense una planificació expressa), pel que fa a arts escèniques la problemàtica és la falta d'un espai de titularitat municipal més adequat a la mida del municipi i, en arts visuals, existeix un equipament adequat però sense línia programàtica, direcció estratègica ni personal propi de consergeria.

4.2.2 Associacionisme cultural

Un dels elements destacats de la dinàmica cultural d'Esparreguera són les associacions. En el procés d'entrevistes i sessions participatives, de forma recurrent, l'empenta de les entitats en la dinàmica cultural municipal és un dels elements destacats. Les dades facilitades per l'Ajuntament així ho confirmen: un 57,3% de les entitats pertanyen a l'àmbit cultural. Encara més: si es contempen les dades de persones associades, el pes de l'àmbit cultural ascendeix al 67,6%.

Gràfic 6. Tipus i subtipus d'entitats d'Esparreguera registrades

Font: elaboració pròpia a partir de les dades cedides per l'Ajuntament

L'esport és la següent dimensió amb un major nombre d'entitats, amb un 20,7%, seguida de l'educació (8,5%) i les socials (7,3%). De forma més residual se n'ubiquen també en l'àmbit de l'economia (comerç i promoció econòmica, amb un 3,7%) i del medi ambient i salut pública (amb un 1,2% cadascuna).

El pes de les entitats culturals és rellevant també des de la mirada de la diversitat interna. Així, la cultura a Esparreguera s'expressa a través de múltiples pràctiques. Destaca especialment el pes del teatre i la música, per un costat, i de la cultura popular, per l'altre. També del coneixement, el qual reuneix entitats de patrimoni que a part de la recuperació i difusió de la memòria es dediquen al debat i el pensament. En un apartat posterior s'identifiquen les entitats més destacades a cada àmbit, segons la seva rellevància estratègica. De la mateixa manera, també s'aprofundeix en elements d'anàlisi vinculats a les seves necessitats respecte la gestió interna, la comunicació i l'organització d'activitats.

Val a dir que no es detecten col·lectius informals en el context de la cultura, per bé que en l'àmbit de la joventut, amb vincles habituals amb la cultura, podrien existir però actualment l'acció municipal està en procés de sistematitzar-se amb la incorporació d'un tècnic de joventut i un pla específic que podria donar visibilitat a algun col·lectiu informal. Tot just en el moment de la redacció del diagnòstic, i com s'apunta a l'apartat "L'Ajuntament", s'està activant de forma més sòlida una estratègia de joventut amb un tècnic propi i això podria donar lloc a noves dinàmiques.

Cal destacar les associacions de veïns (en ocasions, a les urbanitzacions, associacions de propietaris) i les entitats sectorials d'altres àmbits (gent gran, joventut, dones) com agents estratègics per a un treball transversal de la cultura.

A la intersecció específica d'educació i natura és important destacar l'existència de l'Escola Cooperativa El Puig (la forma jurídica és una SCCL), amb un projecte pedagògic centrat en la natura i el bosc. També les associacions culturals locals "Associació per a la defensa del patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn" i "Col·lectiu Esparreguerí d Recerques", si bé es destaquen més endavant, són remarcables en la seva relació amb el patrimoni natural.

Mapeig d'entitats destacades per àmbits

De cara a l'estratègia és important reconèixer l'existència de determinades entitats que poden ser claus per a la consecució dels objectius. Per àmbits o disciplines artístiques cal destacar, pel fet d'estar fent aportacions de manera activa i regular:

Taula 5. Identificació de les entitats per àmbits

Àmbit artístic o cultural	Entitats estratègiques
Arts escèniques i musicals	> Associació Beques Lola Lizaran > Associació El Coverol > Associació LALTRE Col·lectiu > Associació Tramateatre > Banda de Música d'Esparreguera > Fundació Privada La Passió d'Esparreguera > XARXA d'Espectacles Infants i Juvenils d'Esparreguera
Patrimoni, memòria i coneixement	> Associació per a la defensa del patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn > Col·lectiu Esparreguerí d Recerques > Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat (tot i que no té la seu a Esparreguera)
Arts visuals	> Agrupació fotogràfica d'Esparreguera > Cooperativa Arts Plàstiques Esparreguera (per bé que la forma jurídica no és una associació, el seu caràcter cooperatiu li confereix una naturalesa de tercer sector).
Cultura popular	> Federació d'Entitats de Cultura Popular d'Esparreguera
Cultura de proximitat i activitat sociocultural	> Casal Popular d'Esparreguera Les Canyes > Associació de Jubilats i Pensionistes > Cooperativa Arts Plàstiques Esparreguera (per bé que la forma jurídica no és una associació, el seu caràcter cooperatiu li confereix una naturalesa de tercer sector). > Sparrajocs

Font: elaboració pròpia

Relació amb l'Ajuntament

És un fet destacat el vincle existent entre entitats i Ajuntament en la coordinació de determinades activitats. En el cas d'Esparreguera, en aquesta relació s'han de destacar quatre mecanismes:

- › En primer lloc, el suport no monetari. En aquest sentit, el Servei de Cultura coordina i facilita la cessió d'espais i d'infraestructura com taules, cadires o escenaris, així com altres serveis que en ocasions poden ser necessaris com ara la neteja.
- › En segon lloc, les subvencions (els aspectes econòmics s'analitzen a l'apartat "Subvencions i contractacions a entitats" de l'apartat 3.2.6).
- › En tercer lloc, les contractacions. De forma singular, el propi Ajuntament recorre a les entitats per cobrir la dinamització d'algunes activitats i sovint ho fa a través de contractacions.
- › En quart lloc, el Comissionat de Cultura com a espai de governança. És una fórmula de coordinació, tant de reflexió com de treball, amb comissions específiques per coordinar determinats esdeveniments de forma conjunta.

Comissionat de Cultura

El Comissionat de Cultura és l'òrgan per a la participació ciutadana en l'àmbit cultural des de qualsevol dels seus àmbits, contemplat en el model de governança de l'actual mandat de govern 2023-2027. Està format per representants polítics i tècnics del mateix Ajuntament així com per representants d'entitats locals, institucions culturals i professionals del sector cultural.

Partint de l'anàlisi del seu recorregut, l'òrgan es va reformular fa dos anys amb un organigrama que inclou:

- › Fòrum (quadrimestral), el plenari en el qual es ret comptes dels aspectes treballats i les conclusions i fites assolides.
- › Comissions permanents. En el moment present existeixen les comissions permanents del cycle festiu (per exemple pels Tres Tombs, Festes Majors, etc.) i patrimoni cultural (per exemple, s'hi han plantejat les activitats de commemoració de l'inici de l'activitat de la Colònia Sedó) i Dansa.
- › Altres comissions, creades per qüestions més puntuals.
- › Equips de Treball, que desenvolupen projectes específics sorgits de les comissions.

El model permet un contacte proper, flexible però regular, i funciona sobretot com espai de treball, de manera que resulta funcional i útil. La valoració és bona tant per part de l'Ajuntament (s'apunta que és un dels Comissionats que millor funciona) com per part de les entitats.

Necessitats i mirades des de l'associacionisme

A partir del contingut recollit durant la sessió del 25 de febrer de 2025 amb el Comissionat de Cultura i, de la informació anterior es poden extreure diverses conclusions clau sobre les necessitats del teixit associatiu d'Esparreguera i la mirada que aquestes fan sobre la ciutat i la seva gent. En aquesta sessió es van recollir opinions, dividint les persones participants en petits grups de debat, sobre la ciutat, sobre l'àmbit cultural local i sobre les seves necessitats a les entitats.

En primer lloc, destaca la necessitat de millorar les condicions de gestió interna de les entitats. Els aspectes administratius són percebuts com un dels principals obstacles, especialment pel que fa a la tramitació de subvencions i la seva càrrega burocràtica. Es demana no només formació, sinó també un acompanyament directe i proper, que faciliti el dia a dia de les entitats, especialment aquelles amb menys experiència o capacitat tècnica. Val a dir, però, que com es destaca a l'apartat sobre **Subvencions i contractacions a entitats**, part del seu finançament no està vinculat als tràmits de subvencions, sinó a contractacions per determinats serveis en el context d'esdeveniments i celebracions.

Relacionat amb això, apareix amb força la qüestió de la comunicació, tant interna com externa. Moltes entitats tenen dificultats per arribar als públics potencials i es percep la falta d'un sistema compartit, funcional i accessible que permeti donar visibilitat a les activitats. Com es remarca a l'apartat **Comunicació**, la difusió de les activitats és un dels principals reptes on ja hi ha canvis. La demanda d'una agenda cultural clara, pràctica i ben difosa és una de les propostes més compartides, juntament amb el reforç de la ràdio local o la creació d'espais digitals comuns.

Un tercer bloc de necessitats fa referència als espais i les infraestructures. Tal com s'ha destacat en l'apartat anterior d'**Equipaments culturals**, tot i que Esparreguera compta amb diversos espais, molts d'ells presenten mancances (manteniment, condicions tècniques, accessibilitat) o bé són insuficients pel volum i la diversitat d'activitat. S'apunta, per exemple, la falta d'un espai escènic municipal mitjà, la precarietat d'alguns espais d'assaig o la necessitat de dotació tècnica municipal (so, llum, etc.). A més, moltes entitats desenvolupen la seva activitat en espais no gaire òptims, fet que afecta la qualitat de l'oferta cultural i la seva continuïtat. També s'esmenta la manca d'espais per a joves, esportius o de socialització, que podrien facilitar el relleu generacional i la connexió amb nous públics. També es posa sobre la taula la possibilitat d'ampliar el suport en material bàsic com escenaris, taules, cadires o tanques a equips de so i llums a disponibilitat de l'activitat de les associacions. Finalment, en relació a les infraestructures municipals, el Servei de Cultura posa de manifest que els vehicles de transport d'aquest material per part de l'Ajuntament no compten amb facilitats per a la càrrega i descàrrega mitjançant plataforma elevadora, ploma, etc.

En paral·lel, es detecten dificultats per arribar a determinats col·lectius, especialment aquells més allunyats del centre (el **mapa dels espais de la cultura** ja apunta la concentració de les oportunitats) o menys vinculats a les formes tradicionals de participació (com ara els joves, més interessats en pràctiques actives i col·lectives). En aquest sentit, les entitats reclamen estratègies per descentralitzar la cultura i facilitar que l'activitat circuli entre barris, superant la lògica centralitzadora actual. Es reconeix també la necessitat de trencar la inèrcia d'una participació molt marcada per un segment de població molt actiu que participa en les entitats de cultura i té una presència molt transversal en diverses activitats. Atenent l'anàlisi realitzat sobre **territori i població**, no és només una qüestió de població nascuda fora de l'Estat espanyol (un segment contingut a Esparreguera, tot i que important i que ha crescut), sinó també de població resident d'origen català o estatal poc vinculada a la vida cultural i social de la vila. Explorar formes d'arribar a aquests grups de forma conjunta entre cultura i esport, comerç, restauració i natura, pot ser una forma d'avançar en millorar l'arrelament.

Una altra qüestió que preocupa és el relleu generacional, especialment en entitats amb perfils de participants envellits. La manca de renovació no només afecta la continuïtat, sinó també la capacitat d'innovació i adaptació a nous formats i interessos. Algunes entitats es pregunten si les seves activitats han de ser pensades com a propostes per a gent gran o si cal fer canvis per atraure nous perfils.

Finalment, es valora positivament el suport que l'Ajuntament ofereix pel que fa a infraestructures bàsiques, però es reclama un suport més estructurat, estratègic i adaptat a les diferents fases de desenvolupament de les entitats (en creació, consolidades i en expansió, històriques sense relleu). Especialment, es posa èmfasi en la necessitat de recolzar la creació i consolidació de noves iniciatives, que sovint troben dificultats per obrir-se pas i mantenir-se.

4.2.3 Sector professional i dimensió econòmica de la cultura

El sector professional de l'art i la cultura té unes característiques pròpies que cal tenir en compte, especialment pel que fa al seu nucli artístic i creatiu, però que s'estén també als agents en àmbits més industrials o comercials.

D'una banda, en l'àmbit artístic és molt habitual haver de complementar els ingressos amb altres feines, sovint alienes a la cultura, perquè els ingressos obtinguts mitjançant l'activitat creativa no són suficients per viure. En segon lloc, aquesta realitat també comporta una major presència de treballs a temps parcial i, en general, formes de treball més inestables i menys regulades.

A més, aquestes activitats mostren una elevada presència de persones joves i dones, cosa que accentua encara més la necessitat de tenir una mirada específica i sensible envers aquest segment del sector. Davant d'aquesta situació, ja fa temps que es reconeixen aquestes problemàtiques, fet que ha motivat iniciatives com la proposta d'un estatut propi per a artistes i professionals de la cultura al Congrés dels Diputats.

Els dos grans factors que expliquen l'especificitat del treball artístic són, d'una banda, l'eventualitat del treball, i de l'altra, l'heterogeneïtat del col·lectiu. Això es tradueix en conseqüències fiscals i socials concretes: per exemple, el desfasament entre els moments de cobrament i de pagament d'impostos, dificultats per deduir despeses, o l'impacte de les retencions sobre ingressos irregulars. En l'àmbit de la protecció social i laboral, aquestes especificitats donen lloc a relacions laborals encobertes, contractacions informals, bases de cotització molt baixes, dificultats per compatibilitzar ingressos amb prestacions i, sovint, una manca de representació sindical i professional efectiva.

Identificació d'agents

La quantitat d'ocupació en règim de treball autònom dificulta tenir dades més d'acord a la realitat del sector. Les dades disponibles no permeten observar adequadament la dimensió professional del sector a nivell local. Tot i això, una revisió de les dades del Registre Mercantil obtingudes a través de SABI (completades amb informació aconseguida sobre el terreny) permet destacar la presència d'alguns agents a tenir en compte, de forma sectorial, per a possibles accions futures.

L'existència de tres llibreries (Llibreria El Teler, Llibreria La Utòpica, Papereria Llibreria Núria). Després d'haver-se reduït a una, hi ha actualment fins a tres llibreries. La Papereria Llibreria Núria desenvolupa el seu rol com a llibreria de forma més clara a Olesa de Montserrat i, a Esparreguera, actua en bona part com a Papereria. El Teler i La Utòpica tenen clubs de lectura i una dinàmica de presentacions de llibre més clara, adoptant un rol més extens en el seu àmbit.

Destaquen fins a cinc empreses que operen en el sector audiovisual, amb perfils diversos que abasten des de la producció i l'enregistrament fins al desenvolupament de continguts i serveis associats. En aquest àmbit trobem Que Rico Mambo SL, DRONAIR SCP, Jorba Miró SL, Virtualmedia Video SL i VPM Creative Lab SL. L'audiovisual és un àmbit en expansió i estratègic, amb un component tecnològic important.

En arts escèniques un agent rellevant és el HUB Espai de Creació (Comercial Baixnord SL), un node singular dins de l'ecosistema, actuant com a espai de treball compartit i plataforma de dinamització cultural, especialment en el camp de les arts en viu com teatre i dansa. També hi ha constància de diverses escoles de dansa (MOV Estudi de dansa, La Rock Dance Center, Dance Machine), que contribueixen tant a la formació artística com a l'activació cultural del municipi. En teatre concretament cal destacar la presència de projectes i entitats culturals de base associativa, com la Fundació Privada de La Passió d'Esparreguera, que gestiona un dels equipaments escènics més rellevants de la vila, i Tramateatre, una entitat vinculada al teatre amateur i a la creació escènica local.

De forma relacionada, com a serveis auxiliars de l'espectacle, en el camp de la producció d'esdeveniments i espectacles, es troben dues empreses: Barona Produccions SL i Bussiart Events & Shows SCP.

En l'àmbit museogràfic o de patrimoni trobem l'empresa Espai Visual SL.

En l'àmbit de les arts plàstiques i visuals un agent important per la seva implicació en la oferta és la cooperativa Arts Plàstiques Esparreguera SCCL. També hi ha una escola de dibuix, Vitruvio Academia de Arte.

Un cas singular és el de les empreses vinculades a la terrissa i les pastes ceràmiques Ceràmica Collet, Ceràmiques Sedó i la terrisseria Encinas. Cal tenir en compte que el municipi és un dels tres pobles que la Generalitat de Catalunya ha reconegut amb el distintiu de **Zona d'Oficis Singulars**.

A part de les ressenyades, també hi ha empreses que desenvolupen altres activitats creatives, com ara TD'G Produccions SL en el sector editorial, Ardit Cat SCP en l'àmbit de la comunicació i la publicitat per a l'economia social i solidària, i Espai Negre SCP, especialitzada en fotografia.

Finalment, és destacable l'existència d'una sensació compartida per part d'alguns dels agents consultats en el procés participatiu i és que a Esparreguera hi ha hagut històricament una presència d'artistes i professionals que han destacat en els seus camps. El Pla d'acció cultural 2010 ja recollia la sensació d'una vila amb un esperit artístic singular. En aquest sentit, destaquen alguns noms vinculats a les arts escèniques, les arts visuals o la música, principalment, com les germanes Anna i Lola Lizaran, Joan Castells, Lluís Llongueras, Francesc Prat, Marc Durandeu, Ramon Oller, Enric Gasa, Ramon Cuello, Manolo Alcántara, Lyona (Marta Puig), Joana Santamans, Oriol Malet, entre d'altres.

Necessitats i mirades des del sector professional

A partir de les veus recollides de professionals i artistes del sector cultural d'Esparreguera es poden identificar diverses necessitats, així com algunes reflexions estratègiques de futur. Aquestes necessitats tenen a veure tant amb el reconeixement institucional com amb les condicions materials per al desenvolupament de l'activitat cultural professional i es poden classificar en set qüestions:

Reconeixement i relació amb l'Ajuntament

Hi ha una percepció de manca de suport públic. Es percep que l'Ajuntament és reticent a donar suport perquè es pugui interpretar que es recolzin negocis privats.

En aquest sentit es valora que caldria centrar els suports en projectes col·laboratius i de caràcter transversal, no tant de negoci i d'agents específics. El repte aquí és redefinir la relació entre sector professional i administració, entenent sempre que és necessari treballar en clau d'impacte públic general, per afavorir la participació i la oferta cultural.

Visibilitat, comunicació i accés al públic

Un dels dèficits més compartits és la manca d'una agenda cultural comuna, tant digital com física. Es demana una millor difusió de les activitats, amb suport tangible (cartellera, fullets) i implicació del comerç local (aparadors com a espais de comunicació cultural). També es proposa fomentar aliances entre comerç i cultura, entenent que la cultura pot generar dinamisme econòmic i de proximitat.

Infraestructures i condicions materials

Els professionals reclamen més suport tècnic i logístic: accés fàcil a equipaments, infraestructures bàsiques i millores en els espais ja existents. Es posa com a exemple la Casa dels Mestres, on hi ha activitats d'arts plàstiques en condicions que sovint limiten la participació dels usuaris per qüestions d'accessibilitat, principalment. Aquestes condicions no només limiten l'activitat, sinó que generen frustració i desgast.

Contractació i precarietat

Es fa esment de problemes amb les licitacions en aquest sentit, ja que per la seva pròpia naturalesa obliguen a rebaixar el preu i a més hi ha risc que apareguin empreses externes amb més capacitat financera, però desconnectades del territori (fet que podria empitjorar determinats serveis que exigeixen proximitat amb la realitat local).

Suport al talent i a la formació

Es proposa que l'Ajuntament fomenti el talent local a través de beques, premis o convocatòries específiques. També es detecta un desequilibri en la formació artística, amb més opcions per a escèniques i música, però amb una oferta molt limitada en arts visuals. Molts professionals han de marxar a Igualada o Martorell per continuar formant-se.

Accés a espais

Es menciona el valor de les exposicions en espais no convencionals, com bars i llibreries, però també les dificultats institucionals quan es volen fer activitats més ambicioses.

Articulació interna i xarxes professionals

Tot i que el sector es reconeix com actiu i amb talent, també s'identifica una manca de coordinació interna. Es planteja la necessitat de generar espais de trobada i de treball col·laboratiu, els quals permetin compartir recursos, establir aliances i formular propostes conjuntes.

4.2.4 Activitat i programació cultural

Considerant els factors analitzats en relació amb els equipaments i agents, des d'una mirada general es poden intuir traduccions específiques a l'activitat i la programació. Així, el cicle festiu genera un gruix important d'activitat que troba el seu motor principal en les entitats, especialment aquelles vinculades a la cultura popular i tradicional d'arrel catalana. Pel que fa a la programació artística, de nou el tercer sector té un paper molt important en consideració tant de la programació del Teatre La Passió com de l'espectacle de La Passió.

Cicle festiu

De l'observació del cicle festiu se'n poden extreure tres blocs atenent a l'activitat:

1. Un primer bloc d'hivern-primavera on hi ha diversitat d'esdeveniments com els vinculats a Nadal i Reis, les Festes de Santa Eulàlia, el Carnaval, la FiraPassió, Sant Jordi, l'Aplec de Santa Maria del Puig i la Festa de la Primavera.
2. En un segon bloc s'hi concentra l'activitat d'estiu marcada per la Festa Major d'Estiu al juliol i les diferents festes de barri entre juny i setembre (sent agost un mes sense activitat del cicle).
3. La tardor és, finalment, el tercer bloc destacable, i ho és per l'absència d'activitat rellevant de cicle festiu. És a l'inici de la tardor quan es programa des de fa quatre anys el Festival de Circ La Palanca, que s'inclou al subapartat de Programació artística.

Taula 6. Calendari del cicle festiu a Esparreguera (pot variar anualment lleugerament)

Gener	Festes de Nadal i Reis Tres tombs – Festes de Sant Antoni Abat
Febrer	Festes de Santa Eulàlia Carnaval
Març	FiraPassió La Passió
Abril	Sant Jordi – Jocs Florals Aplec de Santa Maria del Puig
Maig	Aplec de la Sardana d'Esparreguera
Juny	Festa de barri – Mas d'en Gall Festa de barri Colònia Sedó – Sant Joan Festa de barri – Carrer Gran
Juliol	Festa Major d'Estiu Festa de barri – Carrer dels Arbres Festa de barri – Can Rial
Agost	
Setembre	Festa de barri – Carrer Sant Miquel Festa de barri – La Plana – 11 de setembre Diada Nacional de Catalunya
Octubre	Festival de Circ La Palanca
Novembre	
Desembre	Festes de Nadal i Reis

Font: elaboració pròpia

A l'annex 7 és possible consultar les memòries existents del Servei de Cultura per diferents activitats.

Del conjunt d'activitats del cicle festiu hi ha dos elements valoratius que s'han destacat en les entrevistes i sessions participatives:

- En el marc de la Festa Major d'Estiu, es destaca l'activitat de **La Llagastada** dels Diables d'Esparreguera, per l'empenta que ha agafat després de 10 edicions, i pel seu caràcter obert i integrador. Es tracta d'un conjunt d'activitats que giren al voltant de la llegenda local de Sant Llagasta i, per tant, tenen un vincle local molt important.
- La Passió, com ja s'ha destacat, és una activitat que genera una dinàmica local molt més enllà dels dies de representació i el seu impacte va més enllà del pròpiament cultural. Diferents persones valoren que en el passat era una activitat amb un grau menor de diversitat de participants, però que s'està ampliant.

Programació artística i cultural

Tenint en compte el dinamisme derivat de les companyies de teatre amateur i la titularitat o gestió d'equipaments centrals en la dinàmica cultural com ara el Teatre La Passió i el Museu de la Colònia Sedó, el tercer sector adquireix un pes molt rellevant en la programació artística. Els buits de programació professional en diferents àmbits i formats que deixa aquesta realitat, així com la necessitat de vertebrar tot el conjunt, fan posar l'atenció en el paper de l'Ajuntament en aquesta dimensió.

Àmbit artístic o cultural	Descripció
Arts escèniques i musicals	El Teatre de la Passió és l'agent principal que desenvolupa una programació regular, de temporada en aquest àmbit. Inclou tant teatre com concerts i, d'acord a les característiques de l'espai i la necessitat de rendibilitzar l'espai, es programen habitualment produccions de gran format i amb un impacte mediàtic rellevant. A la darrera memòria publicada (2022) s'hi observen noms com Quim Masferrer, Frozen Tributo del hielo, Javi Sancho o Sergio Dalma. A part d'aquesta programació, l'espectacle de La Passió és una de les activitats centrals, a cavall entre el cicle festiu i la programació artística, donada la qualitat i l'impacte de la proposta que, de forma innovadora, ha incorporat un format nou més curt. Al Teatre la Passió també s'hi va organitzar activitat de producció pròpia a part de l'espectacle de La Passió. S'ha de tenir en compte que l'activitat al Teatre del Patronat Parroquial ha estat interrompuda els últims anys. En tot cas, és un espai per acollir activitat de petit format en les arts escèniques. L'activitat més rellevant per part de l'Ajuntament és la organització del Festival de Circ Contemporani La Palanca. Un esdeveniment de ciutat que també ofereix propostes gastronòmiques amb restaurants locals, el T'apalanca. També cal destacar la programació d'espectacles i concerts en el context dels principals esdeveniments vinculats al cicle festiu. És en aquesta dimensió en la qual l'Ajuntament adquireix un rol més destacat. La via pública, per tant, és un escenari habitual de la programació municipal d'arts en viu.
Patrimoni i memòria	A través dels espais del Museu de la Colònia Sedó (titularitat de la Generalitat) i l'Espai de la Terrissa (titularitat municipal) es desenvolupa part important de l'activitat patrimonial, però no només. Tant en aquest cas (Colònia Sedó i Espai de la Terrissa) com en activitats a l'aire lliure i a l'Església de Santa Maria del Puig o el Campanar, l'activitat ve molt marcada per les associacions Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, l'Associació per la defensa del patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn, el Col·lectiu Esparreguerí de Recerques i l'Associació Amics del Campanar d'Esparreguera. La programació en aquests casos té a veure amb l'organització de visites, la realització d'itineraris a l'aire lliure i l'organització de conferències.

	En l'àmbit de la memòria la presència de l'Arxiu Local (a banda de les entitats citades anteriorment) contribueix a generar una oferta per part de l'Ajuntament. L'Arxiu ha habilitat un petit espai expositiu a les seves dependències per facilitar el desenvolupament de visites escolars. Es tracta d'un programa que es coordina amb el Servei d'Educació i s'ofereix als centres educatius. A més, l'Ajuntament ha dissenyat les següents propostes que es poden consultar a la seva web, i consten d'un díptic, dossier i un pòdcast amb experts en cada àmbit: - Ruta Natural al mas Maneder - Campanar d'Esparreguera - Ruta de la Ceràmica - Ruta dels invents - Ruta literària - Ruta geològica
Lectura pública i coneixement	La Biblioteca Municipal L'Ateneu és, juntament amb les llibreries de la ciutat, el principal programador d'activitat vinculada al llibre i la literatura. Començant per les llibreries, destaca l'organització de clubs de lectura i de presentacions de llibres i activitats complementàries puntuals (tallers, exposicions, etc.). Hi ha tres llibreries, però una d'elles té dues seus i la d'Esparreguera actua més com a Papereria (Papereria Llibreria Núria). Les llibreries El Teler i La Utòpica desenvolupament a nivell local una major activitat vinculada al llibre més enllà de la venda. Atenent la memòria de la biblioteca es pot resumir que l'activitat desenvolupada es centra en tres grans àmbits: el foment de la lectura, la formació i la col·laboració amb entitats. Pel que fa al foment de la lectura, s'han impulsat diversos clubs de lectura adaptats a diferents públics: teatre, novel·la, còmic, jove i quatre clubs infantils. També s'han organitzat laboratoris de lectura i activitats familiars com hores del conte, espectacles i tallers. En l'àmbit escolar, s'han desenvolupat projectes com el LECXIT i Debat a Bat, amb tallers, lectures en veu alta, escape-books i altres propostes per estimular l'hàbit lector entre infants i joves. S'han celebrat esdeveniments com Sant Jordi, la Setmana de la Llengua Catalana i el Joc dels Superlectors, i s'ha participat en programes com Biblioteca DO. Complementàriament, s'han creat exposicions temàtiques, maletes viatgeres i espais especialitzats. En l'àmbit de la formació, la biblioteca ha promogut l'aprenentatge al llarg de la vida amb xerrades, presentacions de llibres, tallers TIC i visites guiades per fomentar l'ús autònom dels serveis. També s'han dissenyat "aparadors culturals" per difondre coneixement sobre temes diversos. La biblioteca manté una col·laboració continuada amb escoles, instituts, llars d'infants i altres equipaments del municipi, impulsant activitats conjuntes per fomentar la lectura, la descoberta del territori i la vinculació amb l'entorn. Forma part del grup de treball <i>Parcs i Biblioteques... naturalment!</i>, vinculat al Parc Natural del Montserratí, des d'on es desenvolupen propostes per connectar lectura i natura. També dona suport a biblioteques escolars i facilita recursos, com ara lectures recomanades per l'alumnat. Aquestes aliances han contribuït a ampliar l'impacte educatiu i comunitari de la biblioteca Destaca, addicionalment, l'organització dels Jocs Florals. En aquest sentit, en el decurs del procés participatiu es detecta la necessitat de repensar i relançar la proposta, tot i que aquest any ja s'han posat en marxa canvis (la introducció de la modalitat de microrelats en directe es valora molt positivament) que serà important seguir analitzant i realitzant propostes de millora.
Arts visuals	Si bé existeix una Sala municipal d'exposicions, no hi ha cap línia programàtica per part de l'Ajuntament. L'activitat en aquest àmbit queda, per tant, molt lligat a l'arribada de peticions per part d'artistes visuals. L'Agrupació fotogràfica d'Esparreguera organitza mensualment el que anomena "Concurs social" amb fotografies de cada mes, sortides i com activitat al voltant del cicle festiu i exposicions. Cal destacar que existeix un Concurs de Pintura ràpida i una Biennal de Pintura. Si bé el concurs de pintura ràpida té un gran recorregut, ha decaigut la participació local.

Audiovisual	En l'àmbit de l'audiovisual existeix la programació del Cicle Gaudí per part de l'Ajuntament. Aquesta activitat fins ara es desenvolupa a la sala Can Pasqual, poc habilitada tècnicament, i no ofereix les millors condicions. Des de fa quatre anys s'ha recuperat també per part de l'Ajuntament el Cinema a la fresca, que es celebra al juliol.
Cultura de proximitat i activitat sociocultural	La manca d'un espai específic destinat a centre cultural limita la possibilitat d'articular una programació estable amb aquesta finalitat. Tot i això, hi ha activitat cultural a la Biblioteca Municipal L'Ateneu, on es duen a terme propostes pròpies amb personal de la biblioteca i, complementàriament, activitats impulsades mitjançant una licitació adjudicada a la cooperativa Arts Plàstiques Esparreguera. També s'ofereixen activitats municipals del Taller d'Activitats Artístiques i Culturals (com restauració de mobles, dibuix i pintura, ceràmica i joieria; a la Casa del Mestre principalment) i activitats al Centre Dual adreçades principalment a la gent gran. Can Pasqual també acull activitat puntual en aquest àmbit. La biblioteca ha assumit en gran part la funció de centre cultural del municipi, tant a través de la seva programació pròpia com amb el suport d'activitats externes contractades.

4.2.5 Cadena de creació de valor cultural

Formació artística	L'Escola Municipal de les Arts (centrada principalment en música i dansa, vegeu més informació a l'annex 4) i l'IES el Castell, a través del seu CFGS en Tècniques d'Actuació Teatral, conformen l'oferta formativa principal en el camp artístic municipal. En aquest àmbit també destaca la iniciativa privada, especialment en el camp de la dansa, tal com s'ha apuntat a l'apartat sobre el sector professional. Cal valorar l'existència de les activitats vinculades al Taller d'Activitats Artístiques i Culturals, centrades en les arts plàstiques i aplicades (ceràmica, joieria, pintura, dibuix, restauració), però en aquest cas la formació es manté en l'àmbit informal i no reglat. És necessari considerar tota la dinàmica vinculada a l'espectacle de La Passió com un entorn formatiu (pel propi espectacle i per l'existència de l'Escola de Teatre de La Passió). Destaca l'existència de les beques Lola Lizaran, que faciliten la realització d'estudis superiors a joves que volen dedicar-se a les arts escèniques i la música (les condicions es poden trobar aquí).
Creació	-- L'activitat formativa és força amplia, però desequilibrada: el pes es troba en les arts escèniques i la música. No hi ha cap programa municipal específicament orientat a la creació a nivell professional. L'espai del Teatre del Patronat Parroquial havia servit per oferir aquest suport a les companyies amateurs d'arts escèniques, les més actives en aquest camp.

La Sala Petita del Teatre La Passió i el Hub Espai de Creació són iniciatives privades que ofereixen els seus espais en lloguer.

El nou Espai de La Terrissa cal considerar que exigirà la creació i producció d'exposicions municipals.

De nou, cal considerar la dinàmica vinculada a l'espectacle de La Passió com un espai de creació artística (una mostra és el nou format de l'espectacle que s'ofereix).

En una mirada més àmplia, es pot destacar la cultura popular com un espai de creativitat i innovació.

En la resta de camps artístics no hi ha espais o programes orientats a fomentar la creació artística.

--

La baula de la creació està molt poc desenvolupada, però hi ha certa dinàmica vinculada al tercer sector de les arts escèniques i l'amateurisme.

Producció No hi ha cap programa municipal específicament orientat a la producció a nivell professional.

El Teatre La Passió té espai de taller i recursos tècnics per a la producció, i en el context de l'espectacle de La Passió s'hi aboquen.

El nou espai de La Terrissa exigirà la producció d'exposicions temporals.

--

La producció és l'àmbit menys desenvolupat de tota la cadena de valor a nivell local.

Distribució o comercialització En l'àmbit de la distribució o comercialització el sector més destacat es troba en el dels llibres, amb les tres llibreries locals i la Biblioteca Municipal L'Ateneu com a eixos principals d'aquesta activitat.

Les companyies amateurs de teatre també es programen les seves gires, però ni en aquest àmbit artístic ni en altres hi ha cap programa específic de suport a la distribució a nivell municipal o participació en circuits, ni coproduccions que circulin.

--

La distribució i comercialització es dona principalment en l'àmbit del llibre, i en la resta d'àmbits no existeixen iniciatives que obrin la porta a activitat de distribució.

Exhibició Els àmbits millor coberts quant a l'exhibició són els del patrimoni (Museu de la Colònia Sedó i Espai La Terrissa principalment) i les arts escèniques (Teatre de La Passió sobretot), tot i que la centralitat és d'equipaments privats.

El cicle festiu també està molt vinculat a l'exhibició d'obres teatrals i concerts, amb l'espai públic com escenari principal. En aquest sentit, destaca el festival de circ La Palanca que s'exhibeix en una diversitat àmplia de llocs de la ciutat. La música no té un espai tipus sala de concerts.

En l'àmbit de les arts visuals existeix la Sala municipal d'exposicions, tot i que no hi ha una línia programàtica pròpia està a disponibilitat d'aquesta funció. La Biblioteca té també petits espais per a l'exposició. Hi ha també activitat associativa vinculada a la fotografia i les activitats del concurs de pintura ràpida i la biennial de pintura.

En l'audiovisual, el cinema a la fresca i el Cicle Gaudí són les dues activitats principals.

Els jocs florals i Sant Jordi, principalment, ofereixen una oportunitat per una activitat d'exhibició, tot i que no existeixen festivals literaris locals.

--

El pes dels equipaments en la dinàmica municipal fa que l'exhibició sigui la baula més completa, però es mantenen desequilibris. Aquests desequilibris s'observen més completament en l'apartat del diagnòstic dels equipaments i l'activitat cultural.

Esparreguera té singularitats pròpies que generen forteses però alhora impliquen desequilibris en una mirada comparativa. La cadena de valor és molt forta en la formació i l'exhibició per a determinats àmbits. Amb matisos, destaquen les arts escèniques i la música. El patrimoni té recursos potencials importants, i la dificultat (Colònia Sedó a banda) en aquest cas té a veure amb la falta de conservació i promoció global des d'una política municipal. També les llibreries i les biblioteques per la contribució estratègica en el marc del llibre i la lectura. Els buits detectats permeten projectar oportunitats per enfortir el sistema des de la política pública oferint infraestructura, acompanyament i coordinació.

4.2.6 Comunicació de l'activitat cultural

La manca d'una comunicació específica en l'àmbit cultural és un dels principals dèficits detectats en el procés de diagnosi. Tant des de l'Ajuntament com per part de professionals i associacions s'ha posat l'accent en la necessitat de millorar.

La comunicació de l'activitat cultural passava, fins al moment de la redacció d'aquest Pla, per un equip municipal que centralitzava les necessitats. Això produïa dificultats derivades del fet que existia certa distància entre els responsables de les activitats i els de la comunicació, amb criteris centralitzats (molt institucionals) que sovint no concordaven amb l'atenció específica requerida per a cada activitat (adaptant l'estil, el format, el canal, etc). Actualment s'han separat les funcions vinculades a mitjans de comunicació de les de comunicació institucional, generant dos dinàmiques i llocs de treball diferenciats. En aquest sentit, es reorganitza l'equip de manera que s'instaura la figura d'una persona de referència per a cada àrea. L'Àrea de Drets Socials i Ciutadania comptarà amb una persona que gestionarà la comunicació, inclosa la cultural, però no s'han definit aspectes concrets com calendaris, protocols, dedicació, etc.

Tot i això, cal tenir en compte que seguirà sent necessari millorar qüestions vinculades a la comunicació regular de l'activitat millorant l'agenda, les xarxes i la coordinació de l'activitat d'entitats i professionals. És important recordar, com ja s'ha apuntat en els apartats anteriors, que tant les associacions com el sector professional també valoren necessari millorar en la comunicació local de l'activitat cultural.

Destaquem el fet que l'Ajuntament només disposa de xarxes socials pel servei de la biblioteca i de La Palanca. Festival de Circ Contemporani d'Esparreguera. Això significa que no existeix un perfil a cap xarxa que centralitzi la informació de l'activitat cultural del municipi. L'activitat es centralitza a l'agenda municipal, on és possible filtrar l'activitat de "Cultura i festes". Tot i això, l'agenda és un element de comunicació molt passiu (no permet, per exemple, la subscripció d'alertes) i poc coordinat (recull molt poca activitat que no sigui interna de l'Ajuntament).

Adicionalment, pel que fa als mitjans de comunicació municipals, és necessari destacar l'existència de Ràdio Esparreguera. Amb els darrers canvis, s'ha ampliat l'equip de la Ràdio amb una nova periodista amb funcions de comandament. La Ràdio es troba, així, en un moment de relançament i, darrerament, està incorporant la modalitat dels pòdcasts per ampliar-ne l'arrelament i impacte social. Diferents propostes en aquest format impliquen a joves dels instituts (El Cairat, El Castell) i d'associacions locals (Sparrajocs).

Destaquen també mitjans privats de comunicació digital, supramunicipals o comarcals, com ara La Bústia (incloent bàsicament municipis del Baix Llobregat Nord), El Far (informatiu digital del Baix Llobregat i l'Hospitalet) o Regió7.

En dades

Tenint en compte que no existeix un perfil general tipus “Cultura Esparreguera”, a continuació es detallen alguns perfils específics rellevants i les xarxes generals de l’Ajuntament.

Taula 7. Dades de seguidors a les xarxes socials d’agents culturals i valoracions

Biblioteca Municipal L’Ateneu		
Instagram	2.604	La biblioteca té una base àmplia de seguidors en diferents xarxes i un rol actiu. Té canals de WhatsApp que faciliten una comunicació molt més directa amb el seu públic interessat. També s’ha de tenir en compte que a Instagram, Facebook i X no hi ha una adaptació del contingut al perfil d’usuaris de cada xarxa. Es detecten algunes xarxes especialitzades que no compleixen una funció regular com Flickr, Issuu i YouTube. Funcionen més com a repositori que com a canals comunicatius i caldria valorar si hi ha altres formes menys disperses de compensar aquesta utilitat.
Facebook	1.906	
X	2.562	
Canal de WhatsApp activitats Adults i joves	145	
Canal de WhatsApp activitats Infants	171	
Flickr	7	
Issuu	9	
YouTube	81	
Festival de Circ La Palanca		
Instagram	970	Amb La Palanca s’ha realitzat una aposta per gestionar a través d’un contracte la comunicació, dotant-la dels mitjans especialitzats necessaris per a una estratègia comunicativa fonamentada. Es realitza una bona valoració del servei que es rep. A Instagram s’observa una línia pròpia de disseny i fotografia i vídeo de qualitat. La base de seguidors es troba en creixement i encara no ha arribat al nivell de la Biblioteca o La Passió. En aquest cas especialment cal mantenir en perspectiva la importància de mitjans físics de comunicació com cartells i programes de mà, tot i que el salt qualitatiu s’ha donat amb accions com la publicitat a les xarxes socials.
Web pròpia del festival	-	
Ràdio Esparreguera		
X	2.211	La Ràdio té un perfil actiu a X i l’ús principal és el de compartir notícies d’actualitat. També té un canal de WhatsApp on les comparteix. A la web és possible trobar els diferents programes A la carta i l’apartat de Pòdcasts. Aquest és un dels projectes estratègics de cara a futur, generant complicitats amb diferents actors municipals.
Canal de WhatsApp	-	
Web pròpia de la Ràdio	-	
Ajuntament d’Esparreguera		
Instagram	5.507	Les xarxes generals de l’Ajuntament realitzen un suport a la comunicació cultural, però estan molt marcades per estàndards d’institucionalitat. Si bé realitzen una comunicació de qualitat la orientació és de temes generalistes. El canal de YouTube està orientat a la retransmissió dels plens. A la comunitat de WhatsApp es trasllada el butlletí de l’Agenda d’Esparreguera i L’Escena, revista d’informació municipal.
Facebook	7.104	
X	2.395	
YouTube	475	
Comunitat de WhatsApp	<i>Dada privada</i>	

La Passió d'Esparreguera		
Instagram	1.708	La Passió d'Esparreguera compta amb una base àmplia de seguidors i mostra certa especialització amb alguns formats, tot i que es duplica en diverses plataformes alhora. Manté els principals perfils actius i dels més especialitzats com YouTube i TikTok un ús una mica més puntual. Facebook és la base principal, on el públic sol ser d'una major edat. Tot i això té bon ressò també a Instagram. Els canals serveixen per comunicar tant la informació relacionada amb el teatre com amb l'espectacle. Això permet augmentar els públics, però pot generar dispersió i fer que públics interessats en una cosa i no en l'altre perdin atenció.
Facebook	3.383	
X	1.150	
TiKTok	284	
YouTube	121	

Font: elaboració pròpia

Anàlisi realitzat amb data abril 2025

4.2.7 Dades de participació cultural

Les dades de participació cultural són certament limitades, però se n'ofereix un repàs de les obtingudes a través de la memòria de 2023 del Servei de cultura, de la memòria de la Colònia Sedó 2024, de la memòria de la Biblioteca Municipal L'Ateneu de l'any 2023, de la memòria d'activitats 2022 de la Fundació Privada La Passió, i de la memòria de l'Escola Municipal de les Arts per al curs 2023/2024.

Si bé les biblioteques ja tenen una dinàmica de recollida i sistematització de dades, no és una pràctica estesa a la resta de serveis i activitats. En aquest sentit, de cara a l'organització, la planificació interna i el monitoratge de determinades estratègies i canvis, la participació en el **Cercle de comparació intermunicipal de Serveis Culturals** de la Diputació de Barcelona contribuiria a una acció més eficaç. De fet, en el decurs d'elaboració d'aquest pla, l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) va presentar a l'equip de Cultura el funcionament i els beneficis que comportaria per a la política cultural municipal formar-ne part. Com a conseqüències, l'Ajuntament d'Esparreguera va mostrar la voluntat de sumar-s'hi l'any 2026.

Escola Municipal de les Arts

TOTAL ALUMNAT **402**

Programa Primer Contacte	Programa Bàsic	Programa Aprofundiment	Programa d'Expertesa	Altres Programes
120 alumnes	119 alumnes	97 alumnes	22 alumnes	44 alumnes

*Dades del curs 2023/2024

A més, organitza activitats amb escoles i mostres públiques de les quals no se n'obtenen dades.

El més destacable, com s'observa a les dades anteriors, és el creixement de públic "per sota", és a dir, en les edats més primerenques. Això indica un potencial estratègic a nivell educatiu i familiar.

Biblioteca Municipal l'Ateneu

Visites presencials
47.945

Usuaris actius
2.634

Carnets actius
6.544

Préstecs
30.705

Usuaris Wi-Fi
4.516

Usuaris internes/ofimàtica
1.399

*Dades de l'any 2023

La biblioteca és un dels equipaments municipals més utilitzats per la població en termes d'accés regular i serveis continuats.

En una mirada comparada 2021-2023 es detecta:

- Tendència general positiva en ús, visites i préstecs.
- Disminució de carnets actius, però compensada per noves altes i major intensitat d'ús.
- Increment de l'ús tecnològic i les activitats familiars.
- Millora de la presència activa a xarxes socials.

Teatre de La Passió

TOTAL **34.851**

aproximat

Espectacles contractats i lloguers de sala

22.244 espectadors

Funcions de La Passió
(març-abril)

5.009 espectadors

Cicle de Teatre

1.650 espectadors

"Els Pastorets"
(26/12)

933 espectadors

Escola de Teatre
(final de curs)

445 espectadors

Actes municipals
(conveni Ajuntament)

2.500~ espectadors

Xarxa d'Espectacles Infantils i
Juvenils

1.800 espectadors

*Dades de la memòria del 2022

Tot i que ja s'ha apuntat anteriorment, un fet destacable de les dades a part del volum d'espectadors total, és la importància de les col·laboracions i l'ús de l'espai per part de tercers, inclòs l'Ajuntament.

Festival La Palanca

La tercera edició del Festival de Circ Contemporani va combinar espectacles gratuïts i de pagament, i es va estendre per diversos barris. De les dades és important destacar la gran quantitat de públic que s'atrau en 3 dies de programació.

Assistència registrada*
5.135 persones

Dies
3

Espectacles
14

Tallers
5

(suma dels espectacles amb dades concretes registrades)

Programació Nadal i Reis

Un total de quatre espectacles han tingut lloc en el context de la programació de Nadal i Reis. Això visibilitza el fet que malgrat no disposar d'espais municipals, s'aposta per generar activitat a partir de recursos de tercers (en aquest cas, La Passió i l'Església de Sta Eulàlia).

TOTAL ASSISTENTS **521**

Sala Gran Teatre La Passió
1 espectacle
152 espectadors

Sala Petita Teatre La Passió
2 espectacles
148 espectadors

Església Santa Eulàlia
1 espectacles
221 espectadors

*Dades del 2023

Museu de la Colònia Sedó

Nombre de visitants
3.437 persones

- El museu forma part del sistema territorial del MNACTEC. No hi ha accés directe a dades de públic.
- Es manté l'estabilitat respecte a l'any anterior (3.479 en 2022), tot i una lleu disminució, però hi ha hagut un augment molt notable en els darrers anys.
- La majoria de visites són de públic general; les escolars, en canvi, tot i que no s'han pogut quantificar, es manifesta que han experimentat una davallada.

*Dades del 2024

Cicle Gaudí de cinema

L'any 2023 es van programar dues pel·lícules, amb una mitjana d'assistents propera a les 50 persones:

TOTAL ESPECTADORS

93

"Els encantats"
47 espectadors

"Un cel de plom"
46 espectadors

Si bé són dades limitades, ens dona la mida del públic esperable de partida (amb un petit nucli interessat), a partir del qual projectar millores i estratègies d'ampliació.

Festa Major d'Hivern – Santa Eulàlia

Només es va realitzar un espectacle amb venda d'entrades el 2023:

→ Concert de Laura Santos a l'Escola de les Arts: 90 assistents

L'Escola de les Arts, si bé és un espai fonamentalment de formació, serveix per a fer-hi activitat, especialment a la sala polivalent (formalment l'auditori, però no condicionat tècnicament). En general, es tracta d'activitat interna de l'alumnat i de petites mostres obertes al públic familiar i pròxim, però també s'hi pot fer activitat oberta i amb control d'entrada.

Festa Major d'Estiu

Tot i no disposar de dades concretes d'assistència, es tracta d'un esdeveniment de gran afluència, amb una massificació notable que genera reptes de seguretat i organització.

En el context d'entrevistes amb personal municipal s'indica la necessitat de començar a pensar en revisar i adaptar la gestió de l'espai públic i les qüestions de convivència derivades del soroll.

Espai de la Terrissa

Encara pendent de dades concretes.

Serà important disposar de dades, diferenciant especialment el públic escolar.

També caldrà monitoritzar les dades segons lloc de procedència del públic en la mesura que s'aconsegueixi singularitzar la proposta en clau d'ofici.

Seria important instaurar un petit sistema de recollida mensual de dades per part del personal de recepció. En el cas de les visites generals seria important que es preguntés pel codi postal a l'accés i es registrés el sexe, el grup d'edat (en grans trams) i si van o no acompanyats.

4.2.8 L'Ajuntament

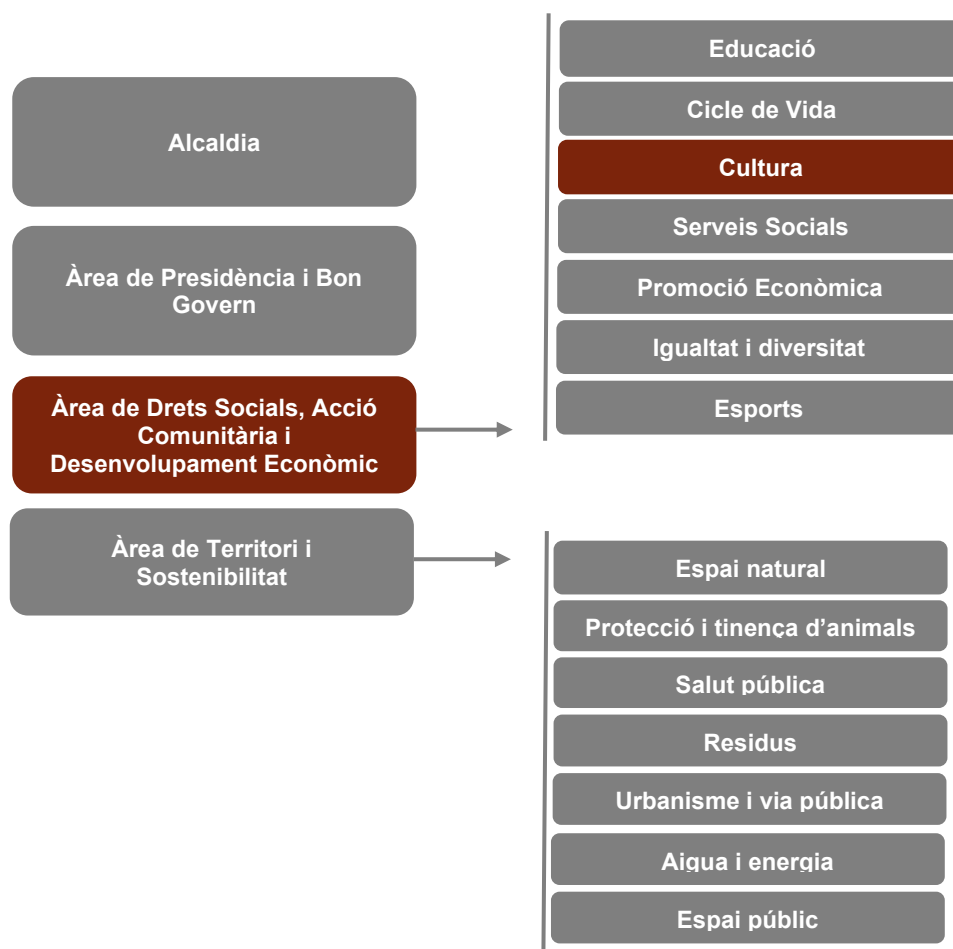
Organigrama: ubicació, vincles i dependència de l'activitat cultural

Quatre grans àrees estructuren l'organigrama: Alcaldia, Àrea de presidència i Bon Govern, Àrea de Drets Socials i Ciutadania i Àrea de Territori i Sostenibilitat.

Cultura s'ubica a l'Àrea de Drets Socials i Ciutadania i és en aquesta àrea on s'ubiquen la majoria d'àmbits amb els quals la cultura pot generar interseccions: educació, cicle de vida, serveis socials, promoció econòmica, igualtat i diversitat i esport. Tot i això, també se n'ubiquen a l'Àrea de Territori i Sostenibilitat, on destaquen temes com urbanisme, espai públic i espai natural.

Destaquem que l'Alcalde ostenta el càrrec de regidor de Cultura en el moment d'elaborar el Pla.

Figura 1. Àrees i àmbits de responsabilitat política, identificant la Cultura

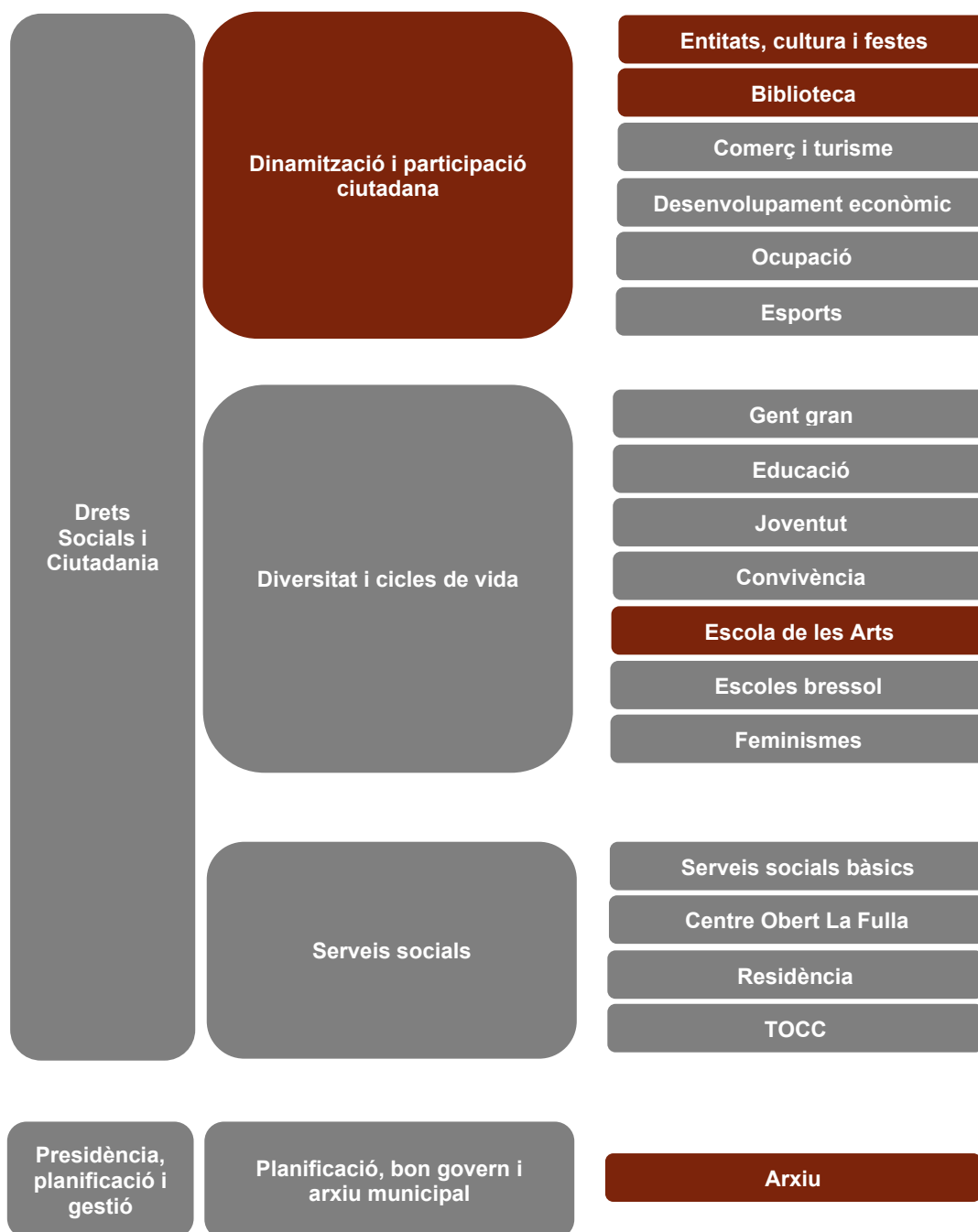
Font: elaboració pròpia

L'equip de cultura s'ubica específicament, dintre de l'Àrea de Drets Socials, Acció Comunitària i Desenvolupament Econòmic, al Servei de Dinamització i Participació Ciutadana. Els altres serveis que estructuren l'àrea són Diversitat i Cicle de vida i Serveis Socials:

- › Dintre del Servei de Dinamització i Participació Ciutadana trobem els equips vinculats a Entitats, cultura i festes, Biblioteca, Comerç i turisme, Desenvolupament econòmic, Ocupació i Esports.
- › Al Servei de Diversitat i Cicles de vida hi ha Gent gran, Educació, Joventut, Convivència, l'Escola de les Arts, Escoles bressol i Feminismes.
- › A Serveis Socials, hi ha els equips de Serveis socials bàsics, Centre Obert La Fulla, Residència i TOCC.

Cal destacar que l'Escola de les Arts s'ubica al servei de Diversitat i Cicles de Vida, per un costat, i que en una altra àrea, vinculada a Presidència, s'ubica l'Arxiu Municipal.

Figura 2. Àrees tècniques de l'organigrama, identificant les relacionades amb la cultura (incorporant una mirada que superi la departamentalització)

Font: elaboració pròpia

Personal vinculat a la cultura i organització interna

El nucli de l'equip tècnic de cultura és el servei d'Entitats, cultura i festes i està compost per dos tècnics, a part del cap de servei de Dinamització i participació ciutadana. Així, cal tenir en compte que el cap té altres atribucions a part de les de Cultura. Els dos tècnics mantenen una coordinació forta i regular, compartint estratègia i tasques nuclears i especialitzant-se en algunes funcions auxiliars com la gestió d'infraestructures i la producció cultural, o la gestió de contractes i subvencions. Destaca que un dels dos tècnics de l'equip ocupa una posició C1 realitzant tasques que en ocasions són de categories superiors. En aquest sentit, cal tenir en compte que en el moment de la redacció del diagnòstic està en marxa en el conjunt de l'Ajuntament un procés sindical de valoració de llocs de treball per analitzar com s'ajusta la posició dels treballadors a les seves funcions.

Cal sumar el personal de la biblioteca: un director (personal de la Diputació de Barcelona), un bibliotecari (personal de la Diputació de Barcelona) i quatre tècnics auxiliars de biblioteca.

Cal tenir en compte també una arxivera de l'Arxiu Municipal, ubicada en l'àrea de presidència.

Sota un servei diferent (Diversitat i cicle de vida) hi ha l'Escola de les Arts que compta amb un director i 20 professors/es, i que és important mantenir en perspectiva per la crucial funció cultural que juga, malgrat estar vinculada a educació.

Figura 3. Personal en l'àmbit cultural

Font: elaboració pròpia amb dades públiques de l'Ajuntament d'Esparreguera

Així, en clau d'organització, lideratge i desenvolupament del projecte, seria possible comptar amb un equip conformat per sis professionals municipals (1 cap del servei, 2 tècnics de cultura municipals, 1 director de la biblioteca, 1 arxivista i 1 director de l'escola de les arts).

D'aquest equip seria necessari, donada la organització administrativa, assegurar espais de coordinació i treball conjunt. En l'actualitat, el personal de l'equip central de cultura, inclòs el cap, realitza una feina quinzenal de coordinació juntament amb el regidor de Cultura; una dinàmica en la qual s'ha sumat també la cap de l'Àrea de Drets Socials, Acció Comunitària i Desenvolupament Econòmic. Aquest espai és crucial, però l'estratègia haurà de considerar accions addicionals, més puntuals però formalitzades, amb altres actors estratègics interns per al foment d'un treball transversal. Cal considerar també que els dos tècnics actuen com a node central d'un conjunt de relacions amb els responsables de diferents serveis vinculats com l'Arxiu, Biblioteca, Escola Municipal de les Arts.

Vincles i interseccions culturals en l'estratègia local

El Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027 i el Pla d'acció de l'Agenda Urbana d'Esparreguera constitueixen els documents marc que més clarament desenvolupen una mirada global de ciutat. L'anàlisi destaca que tots dos es troben força alineats. Cal tenir en compte que, donada la naturalesa de determinades transformacions urbanes, el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) constitueix un altre document important.

De marc general	De caire sectorial
› Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2023-2027 › Pla d'acció de l'Agenda Urbana d'Esparreguera 2030 › Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) (Memòria informativa i justificativa de l'Ordenació 2021)	› Pla estratègic de turisme (en elaboració) › Pla local de Joventut 2022-2025 › Pla local d'acció comunitària inclusiva › III Pla d'igualtat de gènere per a la ciutadania d'Esparreguera 2022-2026

L'anàlisi d'aquests documents permet determinar la importància, en termes generals, dels elements següents:

- › El PAM 2023-2027 s'articula amb un eix que inclou la idea "Esparreguera: vila cultural, activa i d'oportunitats". L'impuls de l'elaboració del present Pla és una de les accions que s'hi consideren.
- › També s'aposta per programacions estables d'arts escèniques amb impuls municipal, per potenciar el Festival de Circ Contemporani La Palanca i per noves propostes, ja siguin festivals o esdeveniments de ciutat.
- › En l'àmbit del patrimoni la obertura de l'Espai de la Terrissa era una de les accions incloses, així com actualitzar el mapa de patrimoni cultural i establir un pla director per a l'església de Santa Maria del Puig. El PAM reconeix la importància del patrimoni en termes econòmics i socials. L'Agenda Urbana també reconeix la importància del patrimoni. En aquest sentit el patrimoni natural i la proximitat amb el Parc Natural de Montserrat és un fet destacat a tenir en compte, especialment en clau de promoció de la ciutat.
- › Per descomptat, l'impuls de la rehabilitació i posada en valor de la Colònia Sedó és transversal a les diverses estratègies de ciutat.

- > L'ús del català i la potenciació dels Jocs Florals són també accions considerades que s'han començat a impulsar, amb un nou format pels jocs florals aquest 2025 (específicament s'ha introduït la categoria de microrelats creats en directe, i ha generat una molt bona participació).
- > El POUM, pel seu costat, és important perquè guia una de les qüestions clau a futur: la transformació urbana del municipi. Inclou mesures orientades a millorar comunicacions amb el nucli urbà dels nuclis externs, però també una nova estructura interna del nucli urbà, on la transformació de l'antiga N-II és central. La reserva de sòl per a equipaments és una de les qüestions claus, així com el sistema d'espais lliures on destaca la voluntat de millorar places i jardins, especialment dels jardins de Can Marimon i l'oportunitat de reaprofitar un espai com escenari per activitats artístiques i culturals. La defensa del patrimoni també s'integra en el propi POUM, tant pel que fa al cultural com el natural. Hi ha previstes qüestions relatives a millores en les connexions externes, tant viàries com ferroviàries, on destaca el projecte de Línia Orbital Ferroviària i les variants de la C-55 i B-231 i les millores d'enllaç a l'A-2.

També destaquem el potencial de la cultura en les següents contribucions:

- > **Pla estratègic de turisme (en procés d'elaboració)**
Esparreguera compta amb diversos elements de patrimoni cultural i natural que es consideren claus en l'estratègia turística i la promoció de la ciutat, com ara:
 - La Passió d'Esparreguera
 - Colònia Sedó
 - Església i campanar de Santa Eulàlia
 - Entorn natural
- > **Pla local de joventut 2022-2025**
La diagnosi del Pla posa de manifest un baix coneixement de l'oferta cultural entre les persones joves. Alhora, hi ha una percepció d'oferta insuficient i una valoració molt poc satisfactòria, on destaca:
 - Espais d'assaig accessibles per a joves.
 - Opcions d'oci per a joves no implicats en activitats extraescolars o associacions.
 - Oferta insuficient als nuclis no centrals del municipi.
 - Una percepció que els espais municipals són massa institucionals.

La síntesi de propostes apunta com accions importants les relatives a:

- Espectacles i activitats al carrer
- Cinema a la fresca
- Activitats guiades o dinamitzades
- Activitats d'oci nocturn segur per a majors de 16 anys

S'identifica com un agent cultural rellevant a la Biblioteca Municipal L'Ateneu, que compta amb un espai jove.

Donat l'impuls que el servei de Joventut està agafant darrerament, serà important prioritzar i treballar en el marc d'accions específiques i tenint en compte els interessos de les persones joves (activitats col·lectives, participació activa, a l'aire lliure, etc.).

› **Pla local d'acció comunitària inclusiva**

Si bé no hi ha un apartat específic en la diagnosi del mapa de vulnerabilitat, el Pla reconeix que la cultura forma part dels àmbits vitals de les persones i que la manca d'accés o de participació en activitats culturals pot contribuir a l'exclusió social, especialment quan coincideix amb altres factors com la precarietat econòmica, el trencament de xarxes socials o la discriminació simbòlica.

Entre les accions a desenvolupar cal destacar des d'una mirada cultural:

- En l'accés a la cultura, la importància de la programació al carrer. La programació d'espectacles durant esdeveniments com la Festa Major i el Festival de Circ Contemporani La Palanca, així com activitats culturals descentralitzades als barris, per tal de garantir un accés universal a la cultura.
- La Biblioteca L'Ateneu organitza clubs de lectura, hores del conte, visites a escoles i instituts, així com tallers de robòtica i còmic. Aquestes activitats afavoreixen l'hàbit lector, l'aprenentatge al llarg de la vida i l'expressió creativa, i per això cal continuar potenciant-les
- Pensar en clau d'oferir ajudes, beques i subvencions per a participar en determinades activitats/serveis culturals, a gestionar per part de l'Àrea de Drets Socials i Ciutadania.
- Reconeguda importància del Comissionat de Cultura per construir una governança compartida i accessible a tothom.
- Accions de difusió del patrimoni com les rutes històriques guiades i tallers educatius vinculats a la història local, sovint liderats per l'Arxiu Municipal o en col·laboració amb centres educatius.

› **III Pla d'igualtat de gènere per a la ciutadania d'Esparreguera 2022-2026**

Aborda la igualtat de gènere i la inclusió amb una mirada transversal i interseccional. La cultura es reconeix com important per a la transmissió de valors d'igualtat.

També es proposa planificar actuacions per garantir una programació cultural amb perspectiva de gènere, amb l'objectiu de donar visibilitat a artistes femenines i temàtiques feministes. A més, es posa en valor el Club de Lectura Feminista de la Biblioteca Municipal L'Ateneu que es feia anteriorment, així com la proposta de recuperació de la memòria de les dones de la colònia tèxtil Sedó i la revisió de la programació teatral des d'una mirada feminista.

Pressupost de cultura

La liquidació del pressupost de l'any 2023 indica una despesa total de 30,1 milions d'euros, dels quals 1,26 milions consten en els programes de Cultura, dintre de l'àrea de Béns públics de caràcter preferent. Això implica una despesa del 4,10% i una quantitat de 56,15 euros per habitant. La comparativa des del 2019 implica un augment percentual de 1,1 punts i de més de mig milió en nombres absoluts, passant de 31,89 euros per habitant a 56,15 euros.

Taula 8. Dades i indicadors del pressupost global i de cultura de l'Ajuntament. 2019-2023

	Despesa total	Despesa en cultura	% cultura s/ total	Euros/Habitant
2023	30.752.050,47 €	1.260.018,91 €	4,10%	56,15 €
2022	27.150.413,70 €	1.176.445,59 €	4,33%	52,60 €
2021	24.824.103,24 €	904.804,66 €	3,64%	40,47 €
2020	20.591.965,81 €	618.327,94 €	3,00%	27,73 €
2019	23.782.614,69 €	709.554,25 €	2,98%	31,89 €

Font: elaboració pròpia amb dades públiques de l'Ajuntament d'Esparreguera

La millora del finançament de la política cultural es confirma també per la sensació de centralitat que aquesta ha adquirit, una percepció que ofereixen tant l'equip municipal de cultura com responsables tècnics d'altres àrees municipals.

Una qüestió problemàtica vinculada és que la liquidació del pressupost difereix molt de la planificació inicial. Si només s'atén la dada pressupostada inicialment, el pes de la cultura sobre el total es troba entre l'1,5% i el 2%. Això significa que, si bé la cultura acaba rebent una importància que es tradueix en recursos econòmics, és una situació inestable, no consolidada. L'equip municipal de cultura, per tant, depèn molt de les modificacions del pressupost. Amb les previsions inicials no es cobreix la meitat de l'activitat que es realitza.

Tot i la millora de les dades, la comparativa amb municipis del mateix tram a la província de Barcelona indica que malgrat estar guanyant centralitat, hi ha molt marge de millora (la despesa el 2023 va ser del 4,1% a Esparreguera, per un 7,1% als municipis de la comparativa).

Taula 9. Dades i indicadors del pressupost cultura d'Esparreguera comparat amb el de la mitjana de municipis . municipis del tram de població entre 15.000 i 30.000 habitants. 2023

	Esparreguera	Mitjana municipis entre 15.001 i 30.000 hab. prov. Barcelona
Pressupost cultura	1.260.018,9 €	1.999.574,4 €
Pressupost Ajuntament	30.752.050,5 €	28.143.916,3 €
Percentatge cultura respecte al global de l'ajuntament	4,1%	7,1%
Despesa Cultura per habitant.	56,3 €	97,1 €
Total habitants	22.392	20.600

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel SIEM de la Diputació de Barcelona.

La lectura per capítols indica que Esparreguera destina proporcionalment menys personal (capítol 1) al seu àmbit cultural que la mitjana de municipis del mateix tram poblacional. Això pot estar relacionat amb el fet que no hi ha equipaments municipals importants, com l'escenicomusical o el centre cultural polivalent, i que en alguns casos (programació d'activitat sociocultural a la biblioteca) hi ha activitat gestionada directament a través de contractes de serveis. En l'àmbit general de l'Ajuntament es mostra una càrrega de personal més elevada (45%). Es detecta, així, marge de millora per enfortir l'equip tècnic de cultura.

En segon lloc (capítol 2, béns i serveis), de forma relacionada a la capacitat interna de gestió, destaca un ús intensiu de serveis externs, programacions, activitats o contractacions, especialment en cultura molt més que en el global de l'Ajuntament, i un fet més propi d'Esparreguera que dels municipis de la comparativa.

El capítol de transferències corrents (capítol 4) es situa en la mitjana, però cal tenir en compte que, com es mostra al següent apartat, una part important del suport a entitats, així com a la Fundació Privada La Passió, es realitza mitjançant contractacions, fet que també ajuda a explicar que el capítol 2 sigui més elevat en el cas d'Esparreguera, i no tant el capítol 4.

Finalment, atenent les dades del capítol 6 (inversions reals) dels quatre anys analitzats, es detecta que Esparreguera ha invertit poc, menys de la meitat en percentatge en infraestructures culturals comparat amb municipis similars (8,1% vers un 19,9%). La mitjana global de l'Ajuntament és lleugerament més baixa, però propera a la dels municipis del tram comparat.

Taula 10. Pressupost per capítols d'Esparreguera i municipis del tram de població entre 15.000 i 30.000 habitants. Mitjana del període 2020-2023. Cultura i globals de l'Ajuntament.

Capítols	Esparreguera		Municipis entre 15.000 i 30.000 hab.	
	Cultura	Total Ajuntament	Cultura	Total Ajuntaments del tram
Capítol I	26,0%	45,0%	28,6%	37,8%
Capítol II	58,5%	42,2%	41,2%	35,7%
Capítol III	0,0%	0,1%	0,0%	0,5%
Capítol IV	7,3%	2,1%	8,9%	8,1%
Capítol VI	8,1%	10,5%	19,9%	12,3%
Capítol VII	0,0%	0,2%	1,3%	0,4%
Capítol VIII	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Capítol IX	0,0%	0,0%	0,0%	4,9%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Desp. Corrent (Cap. I, II, IV)	91,87%	89,31%	78,79%	82,03%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	8,13%	10,68%	21,21%	12,77%
Desp. financera (Cap. VIII, IX)	0,00%	0,01%	0,00%	5,20%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM) de la Diputació de Barcelona.

Subvencions i contractacions a entitats

Els recursos mitjançant subvencions que es dediquen a activitat i entitats culturals ho fan principalment sota la línia de “Foment i divulgació de la cultura popular, les arts escèniques i l’estudi superior d’aquestes i patrimoni”. Cal considerar també l’existència de la subvenció en el context d’activitats culturals com són les dels Jocs Florals (subvenció en espècie), del Concurs de Pintura Ràpida, del Certament Literari de Sant Jordi (vinculada a l’àrea municipal d’Educació), del Concurs de comparses i del Premi Recerca Vila d’Esparreguera (subvenció en espècie). S’ha de tenir en compte que és l’equip de cultura qui gestiona també les de les associacions de veïns per a la “Realització de programes i festes populars als carrers i barris (AV)”.

En total, les vinculades a la gestió de l’àrea de cultura sumen un 33,66% del total i una quantitat de 84.250 euros i 55 beneficiaris esperats. Tot i això, la major part es concentra en la línia de la cultura popular, les arts escèniques i el patrimoni i en la subvenció vinculada a la Fundació Privada La Passió d’Esparreguera (a partir del 2024 orientada a facilitar les inversions en l’equipament, la conservació de la tradició teatral i la promoció escènica general).

També existeix una altra subvenció nominativa, en aquest cas per al Centre d’Estudis Comarcals del Baix Llobregat per fomentar la recerca, el patrimoni i la memòria a Esparreguera.

A part, en camps relacionats on es poden generar interseccions entre la cultura i cada àmbit, hi ha una línia de foment de l’envelliment actiu i de suport a les persones grans (vinculada a l’àrea municipal de Cicle de vida), una orientada a fomentar la participació de la dona i fomentar la igualtat i la lluita contra la violència masclista i la LGBTIfòbia (vinculada a l’àrea municipal d’Igualtat i diversitat) i una de foment d’activitat per promoure la inclusió de persones amb diversitat funcional (vinculada a l’àrea de Serveis socials).

Taula 11. Xifres, indicadors i tipus de cada línia de subvencions segons el Pla estratègic de subvencions de l’Ajuntament d’Esparreguera. En negreta, les relacionades directa o indirectament amb cultura.

Regidoria	Línia de foment	2024 (€)	% 2024 s/ total	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	Sistema d’adjudicació	Modalitat
Gent Gran	Foment envelliment actiu	5.500	2,20%	5.500	5.500	5.500	Concurrencia Competitiva	Dinerària
Cultura	Cultura popular, arts escèniques, patrimoni	30.000	11,99%	32.000	32.000	32.000	Concurrencia Competitiva	Dinerària
	Festes populars als carrers i barris (AAVV)	5.000	2,00%	7.500	10.000	10.000	Concurrencia Competitiva	Dinerària
	Inversions en equipaments teatrals (línia permanent)	40.000	15,98%	0	0	0	Concurrencia Competitiva	Dinerària
	Fundació Privada La Passió d’Esparreguera (línia que ja no existeix)	0	0,00%	40.000	40.000	40.000	Directa: Nominativa	Dinerària
	Jocs Florals	1.500	0,60%	1.500	1.500	1.500	Concurrencia Competitiva	En espècie
	Concurs de Comparses	400	0,16%	400	400	400	Concurrencia Competitiva	Dinerària
	Concurs de Pintura Ràpida	1.000	0,40%	1.000	1.000	1.000	Concurrencia Competitiva	Dinerària i en espècie
	Centre d’Estudis del Baix Llobregat	1.500	0,60%	1.500	1.500	1.500	Directa: Nominativa	Dinerària
	Premi Recerca Vila d’Esparreguera	4.850	1,94%	4.850	4.850	4.850	Concurrencia Competitiva	En espècie
Educació	Iniciatives educatives als centres escolars	32.000	12,78%	32.000	32.000	32.000	Concurrencia Competitiva	Dinerària

	Iniciatives educatives a AFA's i AMPA's	7.000	2,80%	7.000	7.000	7.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
	Certamen literari Sant Jordi	1.060	0,42%	1.060	1.060	1.060	Concurrència Competitiva	En espècie
Esports	Foment de l'esport	80.000	31,96%	80.000*	80.000	80.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
Igualtat i Diversitat	Activitats per la igualtat i contra violència masclista	1.500	0,60%	1.500	1.500	1.500	Concurrència Competitiva	Dinerària
Igualtat i Diversitat	Acollida i acompanyament	9.500	3,80%	12.000	12.000	12.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
Promoció Econòmica	Dinamització comercial	4.500	1,80%	6.000	6.000	6.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
Serveis Socials	IBI famílies monoparentals	4.000	1,60%	4.000	4.000	4.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
	Inclusió persones amb diversitat funcional	2.000	0,80%	2.000	2.000	2.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
	Activitats extraescolars estiu	3.000	1,20%	3.000	3.000	3.000	Concurrència Competitiva	Dinerària
Medi Ambient	Prevenició d'incendis forestals i ADF	13.500	5,39%	13.500	13.500	13.500	Directa: Nominativa	Dinerària
Tinença i Protecció d'Animals	Protecció i tinença d'animals	2.500	1,00%	2.500	2.500	2.500	Concurrència Competitiva	Dinerària
Totals		250.310	100,00%	258.810	261.310	261.310		

Font: elaboració pròpia

*Si bé aquesta és la xifra que apareix al Pla analitzat, l'any 2025 serà de 88.000 euros per la inclusió del programa 4.

Cal tenir en compte que a part de les subvencions, l'Ajuntament realitza un seguit de contractacions a entitats per tal de prestar algun servei en el context de les activitats del cycle festiu. Aquesta xifra ha crescut durant els darrers anys i actualment es situa en 43.488 euros el 2024 i una previsió de 49.200 euros el 2025. És, per tant, una xifra molt rellevant en concepte de suport al sector mitjançant aquesta fórmula.

4.2.9 Quadre-resum de l'anàlisi cultural

Elements favorables	Elements de dificultat
Equipaments	
✓ Potència dels actuals equipaments escènics i previsió de nous. Oportunitat de conformar un sistema local. ✓ Presència d'una Escola Municipal de les Arts arrelada i amb un projecte educatiu renovat. ✓ Potencial i singularitat de la Colònia Sedó. ✓ Nou Espai de la Terrissa, aspecte singular del municipi pel que fa a oficis. ✓ Biblioteca d'acord a les necessitats del municipi i projecte destacat com a centre cultural. ✓ Arxiu Local amb interès per la difusió de memòria, i existència d'associacions estratègiques com el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, el Centre Esparreguerí de Recerques i l'Associació per la defensa de la Colònia Sedó i el seu entorn. ✓ Existència d'un espai per a la cultura popular (l'Escorxador).	* Cal encaix del paper de l'Ajuntament en el sistema local d'arts escèniques, per la diversitat d'agents públics i privats. * Complexitat de la gestió del futur de la Colònia Sedó. * Problemes de diferent naturalesa i gravetat en el manteniment i condicions dels equipaments. * Falta d'espai per activitat interna d'entitats, així com d'activitat oberta al públic d'entitats i professionals. * Manca d'un espai específicament orientat a la cultura de proximitat i l'activitat sociocultural, tipus centres cultural polivalent. * Espai expositiu municipal sense una línia clara d'arts visuals. * Condicions de l'espai de l'Escorxador i caràcter d'activitat interna del projecte/equipament. * Connexió de les zones allunyades de la trama urbana i distribució territorial de la cultura.

Associacionisme i sector professional

✓ Vitalitat del teixit associatiu i presència consolidada del tercer sector. Rellevància especial en arts escèniques, cultura popular i patrimoni.	* Dificultats per fer front a tràmits burocràtics per l'associacionisme.
✓ Consolidació i bona valoració del Comissionat de Cultura.	* En determinades entitats, falta de relleu.
✓ Implicació i voluntat de contribució del sector professional en àmbits culturals clau.	* Manca de canals per comunicar l'activitat cultural de forma unificada.
✓ Talent local.	* Manca de coordinació i estructuració del sector professional local i de mecanismes de col·laboració entre Ajuntament el sector privat professional.
	* Precarietat i dificultats estructurals dels sectors culturals i creatius.
	* Recursos a la professionalització incomplets.

Activitat i programació cultural

✓ Elements de singularització local en el cicle festiu, destacant la Llagastada.	* Volum inferior d'activitat en determinades àrees artístiques com l'audiovisual i les arts visuals.
✓ Impacte local i exterior d'esdeveniments clau com La Passió i el Festival La Palanca.	* Pel que fa a l'Ajuntament, necessitat de definir el seu paper i trobar formes de generar activitat pròpia en àrees clau com patrimoni i arts escèniques.
✓ Calendari espaiat en la segona meitat de l'any.	
✓ Projecció i atracció del Teatre la Passió en l'entorn del municipi.	
✓ Activitat com a centre cultural de la Biblioteca Municipal l'Ateneu.	

Cadena de creació de valor cultural

✓ Els dos extrems de la cadena de valor (formació i exhibició) són les baules més desenvolupades.	* La creació i la producció són les baules menys enfortides, sense programes municipals clars.
✓ Les arts escèniques i la música destaquen, malgrat la manca d'equipaments municipals per a l'exhibició. Hi ha projectes de futur que reforçaran la seva potència oferint oportunitats també per a la creació.	* Les arts visuals i l'audiovisual compten amb pocs recursos i múscul.
✓ En el marc del llibre i la lectura, biblioteques i llibreries conformen una baula forta en la distribució i la promoció.	* No hi ha bucs d'assaig musical, reivindicació que apareix en el context del pla de joventut.
	* La conservació del patrimoni i la seva difusió és dèbil, tot i que es reconeixen com recursos importants de promoció de la ciutat.

Comunicació

✓ Nova dinàmica amb la reorganització de les tasques de comunicació dintre l'Ajuntament.	* Manca de recursos especialitzats i específics per a la comunicació de la cultura.
✓ Nou impuls de la ràdio i els pòdcasts, amb potencial impacte pel que fa a joves i a la singularització local.	* Dispersió comunicativa. Inexistència de canals unificats de comunicació cultural.
✓ Experiència de la Biblioteca Municipal L'Ateneu en la utilització de canals de missatgeria instantània.	* Falta d'estratègia comunicativa, d'estructuració de canals i formats de comunicar l'activitat (digital, físic, col·laboradors com comerços o entitats).
✓ Suport extern en la comunicació del Festival de Circ Contemporani La Palanca.	

Dades de participació cultural

✓ Diversitat i volum d'usuaris a l'Escola Municipal de les Arts.	✗ Dades disperses i poc sistematitzades.
✓ Alt nivell d'assistència al Teatre La Passió i la Biblioteca.	✗ Poc coneixement objectiu dels públics actuals de la cultura.
✓ Tendència positiva del Museu de la Colònia Sedó.	
✓ Bona resposta ciutadana a iniciatives com La Palanca.	

Administració local

✓ Cultura reconeguda i posicionada amb centralitat en la política local, i existència d'oportunitats i marge per reforçar-la.	✗ Baixa formalització de mecanismes de treball compartit de la cultura amb altres àrees municipals. Sense projecte municipal formal en el binomi estratègic de cultura i educació.
✓ Cohesió de l'equip central del Servei de cultura i coordinació regular amb els caps de servei, d'àrea i regidor/alcalde.	✗ Personal dedicat directament a la cultura dispers en diverses àrees i serveis. Necessitat d'enfortir la xarxa malgrat que l'equip del Servei de cultura ja es coordina amb tots.
✓ Ampli suport a l'associacionisme.	✗ Poca consolidació del pressupost de cultura. En una mirada comparada, falta d'inversions en infraestructura i despesa limitada en personal.
✓ Existència de plans que ofereixen marcs estratègics generals on sumar, així com de sectorials.	✗ Convivència de dos sistemes de suport econòmic a l'associacionisme (subvencions i contractacions).

4.3 Revisió del Pla d'acció cultural d'Esparreguera 2010

La revisió del darrer Pla vinculat a la cultura presentat l'any 2010, ara fa 15 anys, permet identificar principalment aspectes on s'ha avançat, d'altres que mantenen un fil de continuïtat i canvis de context o de prioritats que generen un escenari diferent.

A les següents taules es revisen els reptes de ciutat, els objectius generals i els eixos i programes articuladors del Pla d'acció cultural d'Esparreguera 2010.

Ítem		Valoració
Reptes de ciutat	Cohesió social Integració de la població nouvinguda.	Cal tenir en compte que l'increment de població nouvinguda es va produir especialment en la dècada anterior al 2010 i s'ha desaccelerat molt a partir de 2011. L'estancament ha fet que el percentatge de població nouvinguda no augmenti amb la previsió anterior, però cal tenir en compte que són un segment molt important de la població.
	Identitat col·lectiva Fomentar el sentiment de pertinença.	En el decurs d'aquest temps s'han desenvolupat iniciatives que reforcen una identitat esparreguerina pròpia. Tal com posa de manifest l'estudi de la marca de ciutat o el propi procés participatiu del present Pla, hi ha un conjunt d'elements culturals capaços de singularitzar una identitat. Es detecten activitats amb un potencial integrador (La Llagastada, La Passió) però hi ha una visió d'una identitat esparreguerina que no és prou inclusiva, i es posa de manifest en les idees que han sorgit respecte la possible existència d'un segment de la ciutadania relativament reduït i molt actiu i present en la vida pública.
	Desenvolupament econòmic i social Aprofitar el potencial cultural per generar activitat i projecció.	En el moment de redacció de l'anterior Pla, el conjunt de Catalunya vivia una situació de crisi econòmica i financera. En aquest període de temps Esparreguera ha seguit apostant pel desenvolupament econòmic i social i actualment la ciutat busca noves maneres de promocionar la ciutat i millorar en aquests aspectes (una mostra és el Pla estratègic de turisme en elaboració, o les expectatives vinculades a la transformació de la Colònia Sedó). En aquest sentit, el context ha canviat però la naturalesa cíclica del capitalisme segueix imposant la necessitat d'enfortir l'economia, tot i que en el nou context el concepte de sostenibilitat ha guanyat molta importància tant a nivell local com global.

Ítem		Valoració
Objectius generals	Rendibilitzar els elements de capitalitat cultural.	Des d'una mirada en clau de capitalitat aquest segueix sent un objectiu clau, però hi ha un nou interès en rendibilitzar la cultura no només en termes de capitalitat (projecció i atracció exterior) sinó de cohesió social, desenvolupament personal i equitat (drets culturals).
	Situar la cultura al centre del desenvolupament municipal.	És un objectiu en el qual s'ha avançat, però cal consolidar la posició de centralitat, tal com posa de relleu -per exemple- la qüestió pressupostària (diferència entre el pressupost inicial i el liquidat).
	Racionalitzar els recursos destinats a cultura.	El context econòmic d'aquell moment convertia els aspectes de racionalització del pressupost en prioritaris. Un cop superades les restriccions d'aquell moment, s'ha avançat tant en millorar el finançament de la cultura com el repartiment de recursos en diferents activitats i projectes. Tot i això, en clau d'estructuració del pressupost, les noves necessitats estratègiques faran que aquesta sigui una qüestió rellevant encara que no tingui la centralitat de l'any 2010.

Ítem		Valoració
Eixos i programes	Cultura accessible i participativa Participació ciutadana Polítiques d'accés	La creació del Comissionat de Cultura i la presència que ha adquirit la cultura al carrer, així com l'inici del treball amb les AV en el context de l'equip municipal de cultura que per exemple en gestiona les subvencions, són mostra dels avenços en aquesta direcció, tot i que el present pla segueix detectant la necessitat d'aprofundir amb noves accions.
	Equipaments i espais culturals Xarxa d'equipaments Millora dels serveis	S'ha avançat en la millora a través de la Biblioteca Municipal L'Ateneu i l'Arxiu, peces importants del sistema cultural local, però es mantenen reptes vinculats a les arts visuals, als espais per a entitats i a l'espai per l'activitat de la cultura de proximitat. En l'àmbit de les arts escèniques tot just s'estan desenvolupant ara de forma embrionària les actuacions de millora.
	Formació i creativitat Xarxes i circuits creatius Reforç del sistema formatiu	En l'àmbit de la formació, la transformació de l'Escola Municipal de les Arts i la presència que ha adquirit els darrers anys ha contribuït a la consecució de diverses millorades proposades el 2010. Tot i això, segueix mancant un catàleg formatiu més ampli que arribi a altres disciplines artístiques. També queden millores pendents en l'àmbit de la promoció de la creació i l'exhibició en disciplines diferents a les arts escèniques, amb nous reptes en l'àmbit de la música i reptes que generalment es mantenen per les arts visuals o l'audiovisual.

Ítem	Valoració
Organització transversal Treball conjunt entre àrees Reestructuració de l'àrea de cultura	S'han detectat algunes millores en el treball transversal, especialment per la centralitat que ha adquirit la cultura. Tot i això, es tracta d'una dinàmica poc formalitzada, que segueix presentant reptes. L'equip de cultura s'ha reforçat des de llavors però en l'actualitat, el volum d'activitat i els projectes a la vista plantegen noves necessitats. Algunes propostes vinculades a la disminució de la despesa en lloguer d'equipament per part de l'Ajuntament o la millora del model de finançament de les entitats segueixen sent àmbits estratègics de transformació.
Difusió i comunicació cultural Sistema de comunicació cultural Imatge cultural d'Esparreguera	Pel que fa a la comunicació de la cultura segueix havent reptes importants per a la millora, tal com s'ha descrit en l'apartat sobre comunicació i en les valoracions del tercer sector i el sector professional. On sí es detecta que s'ha avançat, i que segueix sent un objectiu en el que es treballa, és en la promoció de la ciutat des de la cultura. Un àmbit que ha fet que la cultura guanyi centralitat i on existeixen projectes de futur per seguir aprofundint.

5. Els 10 reptes culturals d'Esparreguera

Del procés de diagnòstic, en observació dels elements favorables i de dificultat que identifiquen potencialitats, oportunitats o debilitats, és possible extreure'n els 10 principals reptes culturals d'Esparreguera.

1. Desenvolupar el rol de l'Ajuntament en el context d'un ecosistema cultural marcat per agents privats

Aquest repte pren com a referència el treball de definició del model cultural i el paper que hi ha de jugar l'Ajuntament que es va començar a definir amb la posada en marxa del Comissionat de Cultura. En l'ecosistema cultural d'Esparreguera, els agents privats, especialment el tercer sector (associacions i fundacions) però també el sector professional, tenen un paper destacat. L'Ajuntament, en la seva voluntat de millorar l'oferta cultural i garantir els drets culturals de la població, ha d'adoptar un paper actiu que combini la tasca de coordinar i vertebrar agents i equipaments amb cobrir aquells espais que queden buits. Això significa trobar el seu espai i desenvolupar mecanismes de treball capaços de sumar a l'activitat dels agents culturals, potenciant alhora el rol que juguen i integrant-los en una estratègia pública global.

2. Reforçar la centralitat de la cultura mantenint un equilibri entre el seu valor instrumental (aportacions a objectius socials o econòmics) i l'intrínsec o pròpiament cultural

Tal com evidencien les dades del pressupost i la percepció tant de responsables tècnics municipals com d'agents del sector, els darrers anys la cultura està adquirint centralitat en l'estratègia municipal. La cultura efectivament té una capacitat única per sumar esforços per a la consecució d'objectius que transcendeixen el seu àmbit, des de la sostenibilitat ambiental i la promoció econòmica a la igualtat i cohesió social, passant per la transformació urbana. Assegurar que la cultura fa aquestes aportacions a altres àmbits sense abandonar els seus propis objectius (els drets culturals, de manera àmplia) implica identificar prioritats i criteris per guiar el treball i assegurar els recursos necessaris que permetin desenvolupar tot el potencial de la cultura.

3. Recuperar infraestructures per completar el mapa d'equipaments, i millorar-ne el manteniment i les condicions per acollir els serveis culturals

El repte del manteniment dels equipaments va més enllà dels vinculats a la cultura, sent una problemàtica que posen sobre la taula des d'altres àmbits com ara l'esport i que, en una mirada urbana més extensa, s'amplia a qüestions en les quals l'Ajuntament ja treballa com ara el manteniment d'edificis urbans i la neteja de la via pública. Cal tenir en compte que actualment està en tràmit el POUM (pera la seva renovació/aprovació), instrument que podria integrar tot el que sigui necessari.

Tot i això, pel que fa a equipaments culturals, com s'ha vist al diagnòstic, hi ha reptes específics de manteniment i adequació d'espais ja existents. A més, existeix la necessitat de comptar amb més espais (i millor adaptats a nivell tècnic i d'accessibilitat) per tal de donar cobertura a les necessitats derivades de l'activitat d'entitats i professionals de la cultura (tant a nivell d'usuaris d'activitats públiques com d'activitat interna de reunió i emmagatzematge de materials).

A banda de l'espai escenicomusical municipal, cal comptar aquí amb una estratègia pròpia per a l'activitat sociocultural i de proximitat a falta d'un espai específic: un centre cultural polivalent.

Una mirada més àmplia del mapa d'equipaments ha de considerar també l'espai de la cultura en determinats barris com Can Rial i Mas d'en Gall, una qüestió complexa que planteja el repte de ser atesa en sintonia amb una estratègia municipal global (esport, cultura, urbanisme, serveis socials, etc.).

Tot això considerant els projectes de futur vinculats a la Colònia Sedó, als usos culturals de l'antic mercat, les possibilitats d'ampliació de l'Espai de La Terrissa en el seu espai exterior o el Teatre del Patronat Parroquial, que han de contribuir a enfortir els serveis culturals locals i l'impacte que la cultura genera a la ciutat.

4. Configurar un sistema local d'arts escèniques de manera àmplia i profunda i, alhora, assegurar les bases del desenvolupament i l'activitat en la resta d'àmbits artístics

Les arts escèniques són el principal àmbit en el qual l'Ajuntament troba l'oportunitat per definir el seu paper. Aquest treball suposa un aprofundiment del repte anterior en un àmbit de rellevància estratègica per Esparreguera. És un sector amb un potencial singular al municipi, derivat d'una tradició històrica de teatre amateur, vinculat a La Passió d'Esparreguera.

Hi ha engranatges que ja estan funcionant (l'Escola de les Arts, el CFGS d'Art dramàtic, el Teatre La Passió i les companyies amateur) i d'altres que el propi Ajuntament ja ha començat a projectar (els usos escènic-musicals de l'antic mercat municipal, l'acord de cessió vinculat al Teatre del Patronat Parroquial).

El present Pla entoma com a repte el fet de completar, endreçar i projectar tots els elements en forma de sistema local d'arts escèniques. Aquest repte no només implica completar i endreçar el sistema, sinó enfortir-lo mitjançant la introducció d'una nova mirada en clau pedagògica, que doni fonament a la participació ciutadana i amateur ja existent.

L'aposta estratègica, però, no pot implicar la desatenció de determinades mancances detectades en altres àmbits artístics com l'audiovisual, les arts visuals o la música i la dansa, així com continuar en el treball ja iniciat en patrimoni, en memòria o en lectura. Així, cal considerar l'assentament de les bases per oferir serveis i activitats culturals relacionades amb aquests àmbits.

5. Assentar les bases d'una estratègia de memòria i patrimoni que equipari projecció exterior i mirada local

La presència de la Colònia Sedó imposa un repte específic en clau patrimonial, però és necessari no oblidar la resta de patrimoni i el conjunt de funcions (culturals, socials, econòmiques, mediambientals) que tots els elements, cadascun amb potencials diferents, poden desenvolupar.

En relació a la Colònia Sedó el repte plantejat és, donada les dimensions potencials del projecte i la quantitat d'agents que cal concertar, complex i a llarg termini. Tot i això, és necessari aprofitar el moment favorable que es viu a nivell institucional.

Però hi ha altres elements patrimonials (com el Campanar i l'Església de Santa Maria del Puig) que són igual o fins i tot més importants en la definició de la identitat esparreguerina, tal com per exemple revela el propi estudi de marca de la ciutat. En aquesta línia també cal mantenir en perspectiva tot allò relacionat amb la memòria local (inclosa l'artesanía, especialment pel que fa a la terrissa), l'urbanisme i amb el patrimoni natural existent en l'entorn de la ciutat.

Una estratègia pròpia de memòria i patrimoni ha de contribuir a assegurar que almenys dues funcions bàsiques: la de projecció exterior del municipi, per un costat, i la de generació de sentiment de pertinença (inclou reconeixement del patrimoni tant natural com cultural), identitat comuna, per l'altra. Això fa necessària una bona tasca d'identificació (es parteix del Mapa de Patrimoni local existent) i conservació, definint adequadament el paper i la relació de les àrees municipals de cultura i de territori.

6. La comunicació de l'activitat cultural

La cultura té efecte sobre les persones, de manera que arribar-hi és un aspecte crucial sobre el qual treballar. Pel que fa a la comunicació per part de l'Ajuntament, Esparreguera viu actualment un moment de canvi que parteix del reconeixement de certes dificultats en el model previ.

Es fa necessari dotar aquesta línia d'acció d'una rellevància estratègica central, que prengui com a punt de partida els canvis ja iniciats i projecti accions per aprofundir-hi, però també per ampliar la transformació a nous àmbits (la coordinació amb altres agents del sector, el reconeixement de públics objectius i el desplegament d'accions específiques, l'elecció estratègica de canals i suports diversos).

7. Aprofundir en la capacitat de generar cohesió social de la cultura i, en particular, de la cultura popular

La cultura, i en específic la cultura popular, té un potencial singular per generar cohesió social. Tot i això, l'extensió dels lligams socials topa amb barreres pre-establertes, imposades per la dinàmica social general (desigualtats estructurals), que cal trencar. Existeix, en aquest sentit, la sensació -no per habitual i comuna a d'altres municipis menys important- que la participació cultural està reclosa en un segment de població molt arrelada a nivell local.

El repte és generalitzar l'efecte que ja té la cultura popular per un determinat segment de la població a un major nombre de persones, traient un major potencial a la seva capacitat de generar espais de trobada social i símbols d'identitat col·lectiva, possibilitat que mostren bé La Llagastada o la dinàmica vinculada a la representació de La Passió.

Un repte més específic en aquesta línia és apuntar la manera en què l'activitat cultural (més enllà de la cultura popular) pot contribuir a l'arrelament d'una identitat esparreguerina entre la ciutadania de tot el municipi, inclosa la resident en barris i urbanitzacions menys integrades en la trama urbana.

8. Enfortir la coordinació entre els objectius culturals i els de promoció de la ciutat

Hi ha projectes com la representació de La Passió o La Palanca Festival de Circ Contemporani d'Esparreguera que tenen capacitat reconeguda d'atracció exterior, així com la pròpia Colònia Sedó. Esparreguera està ja treballant en l'aprofitament d'aquests recursos per a la promoció i el desenvolupament econòmic local. El Pla estratègic de turisme, el qual es troba en procés d'elaboració, reconeix aquesta aportació de la cultura. No cal oblidar tampoc l'aportació que poden fer, en una mirada més interna, els comerços i negocis culturals locals (especialment llibreries i escoles artístiques).

El repte passa per coordinar millor la cultura amb del desenvolupament econòmic local, com ara el comerç i el turisme, i millorar els impactes perseguits.

9. Potenciar la creació i el talent local i afavorir la formació i la professionalització

La creació i el talent local es manifesta en diferents aspectes, com ara una Banda de Música consolidada, la multiplicitat de companyies amateur o la presència d'artistes i professionals de la cultura de qualitat contrastada que resideixen o han residit al municipi. Un clima favorable al desenvolupament d'aquestes figures tant per raons històriques (vinculades a una dinàmica activa impulsada pel món del teatre durant la transició) com també actuals (on destaquen l'Escola Municipal de les Arts i l'Institut El Castell, però també les iniciatives professionals i del tercer sector que gaudeixen d'una bona acollida entre la ciutadania).

Si bé Esparreguera, per la seva envergadura municipal, es troba limitada a l'hora de poder oferir un suport complet en les dimensions específiques de la formació i la professionalització artística (que necessàriament ha de passar per la mobilitat exterior), és important que, per sumar a l'enfortiment de la dinàmica cultural local enfrontant els reptes aquí apuntats, desplegui amb convenciment tot allò que està a les seves mans. L'anàlisi de la cadena de creació de valor cultural ha identificat, per a cada baula i en diferents àmbits artístics, necessitats i potencialitats que han de ser la base per a proposar accions estratègiques.

10. Desplegar una programació artística professional variada

La realitat actual és una combinació de programació amateur i d'entitats (associacions d'artistes, companyies de teatre amateur), programació privada d'impacte mediàtic regular (Teatre La Passió) i activitats municipals de tipus més puntual (Cicle Gaudí, concurs de Pintura Ràpida, concerts en el marc del cicle festiu, La Palanca, Jocs Florals).

Davant d'aquest context, el repte és articular una programació estable, diversa i regular: completar l'oferta en arts en viu, consolidar activitat pel que fa a memòria, patrimoni i també literatura, i generar noves propostes en arts visuals i audiovisuals.

L'Ajuntament és clau per liderar aquest canvi, apostant per oferir al públic un conjunt de propostes diverses i de qualitat, trobant en aquesta voluntat les complicitats (col·laboradors) necessaris per generar noves dinàmiques i nous públics.

6. Estratègia

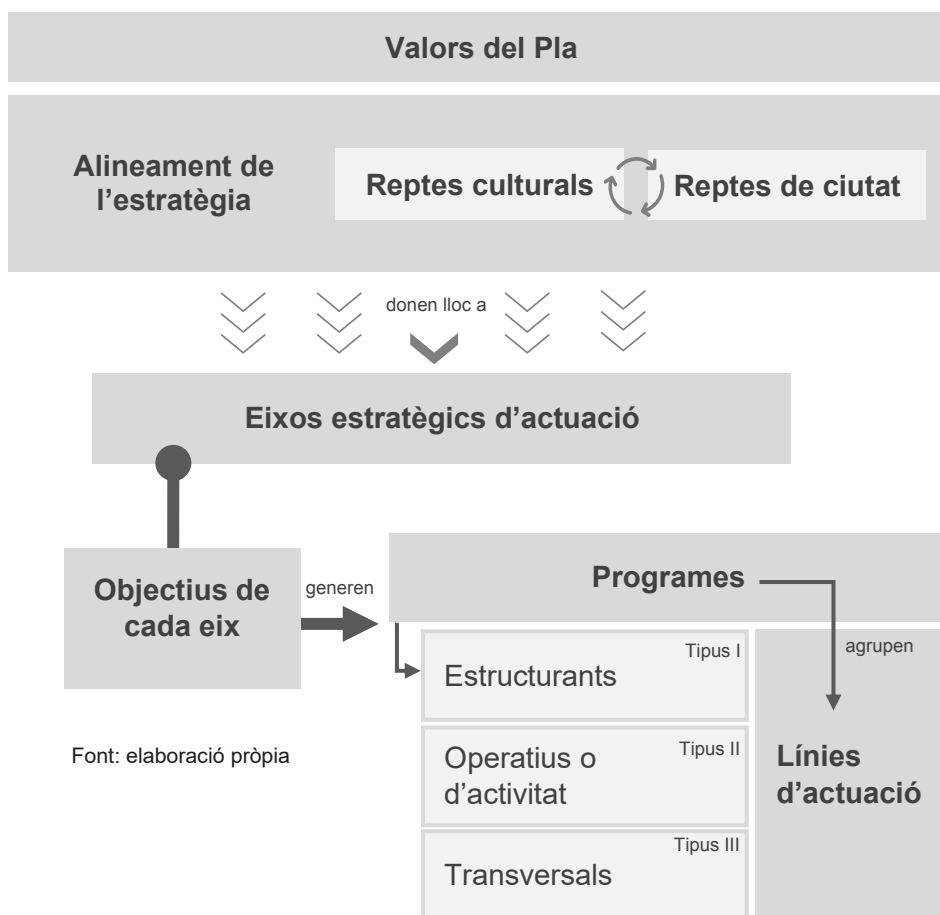
L'estratègia comença establint una correspondència entre els reptes culturals detectats en la diagnosi —que apunten als principals horitzons culturals— i els reptes generals de ciutat. D'aquesta manera, es garanteix que el Pla d'acció cultural d'Esparreguera s'articula de manera coherent en el marc global d'objectius municipals.

Integrant en els seus objectius, també, els valors del pla, es dibuixen quatre eixos estratègics d'actuació (apartat 6.2). Aquests eixos funcionen com a columnes vertebradores i ordenen els diferents programes. Els programes esdevenen instruments tàctics que agrupen línies d'actuació específiques. Per a una millor ordenació, es diferencien, per a cada eix, programes estructurants, programes operatius o d'activitat i programes transversals. Aquesta és una classificació que atén a la funció o caràcter estratègic de cadascun d'ells.

En aquest sentit, tots els programes estructurants tenen indiscutiblement un caràcter troncal i motor, sent nuclears a l'estratègia. Els programes operatius o d'activitat, així com els transversals, tenen una consideració d'extensius o complementaris. Addicionalment, s'inclou un criteri temporal que ajuda a determinar les prioritats de treball que es sintetitzen de cara a la implementació a l'apartat 7 d'aquest document.

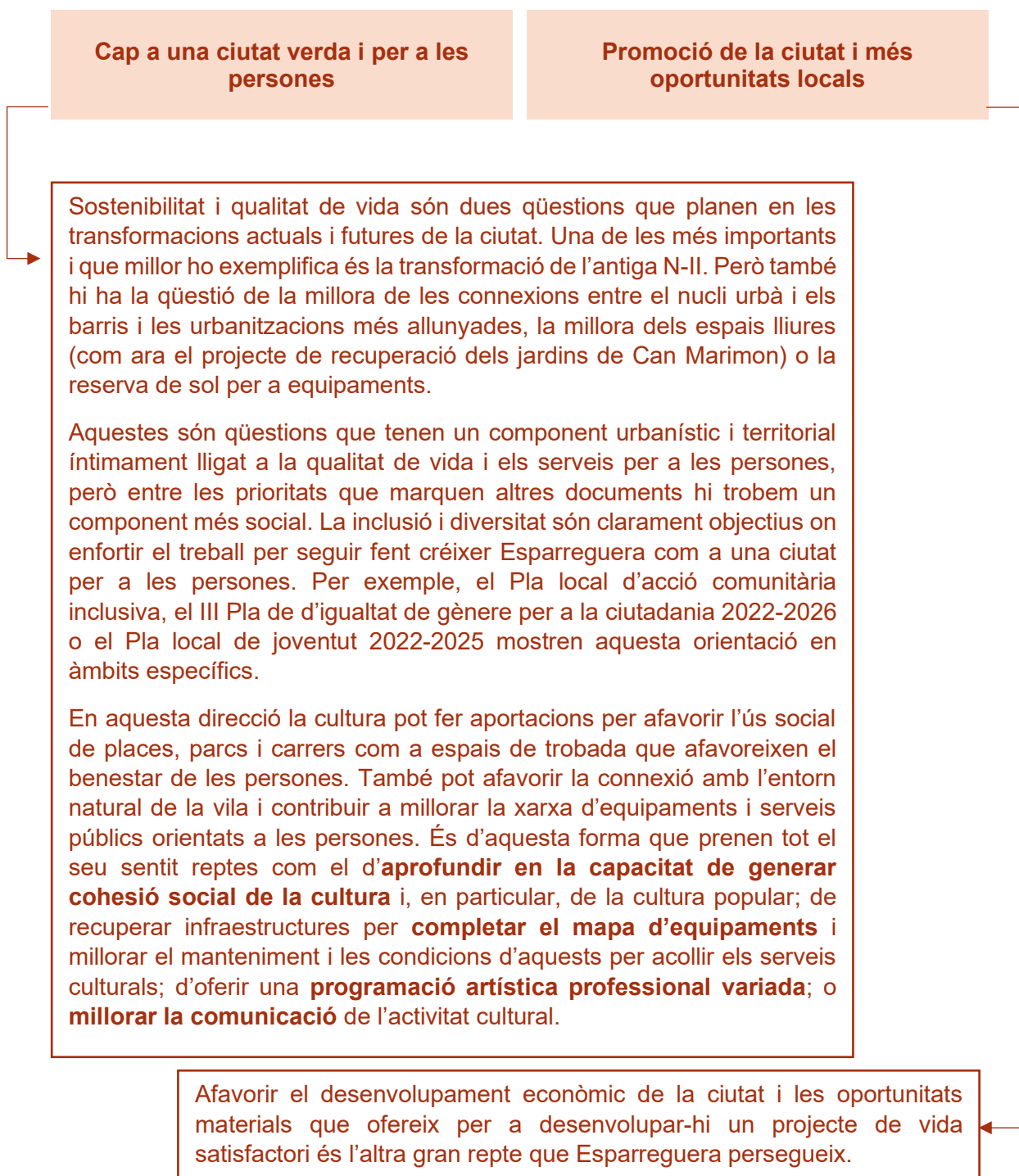
D'aquesta forma, l'estratègia esdesplega en quatre nivells: reptes, eixos estratègics, programes, i línies d'actuació.

Figura 4. Síntesi visual de l'arquitectura de l'estratègia

6.1 Alineament de l'estratègia: els reptes culturals en el context de la vila

El Pla d'acció cultural pren tot el seu sentit en el context de la vila. La revisió de documentació (especialment pel que fa a l'Agenda Urbana d'Esparreguera i el Pla d'Acció Municipal 2023-2027, així com els debats vinculats a la renovació del POUM) i les converses mantingudes amb diferents agents permeten albirar dos grans reptes de ciutat:

La millor mostra es troba en el Pla estratègic de turisme que s'està impulsant, però també en els esforços pel relançament de la Colònia Sedó com a espai no només cultural sinó productiu i formatiu, en la reactivació de l'associació Esparreguera Comerç o en l'impuls de l'associació de nova creació destinada a la promoció econòmica municipal "Associació Gastronomia i Turisme Esparreguera" que treballa de manera complementària amb Esparreguera Comerç. Així mateix s'han d'entendre els esforços per millorar la connexió externa del municipi, com ara les reivindicacions vinculades al servei d'autobús interurbà al llarg de 2025 o tal com es recull en el POUM, mantenint una mirada a les dinàmiques territorials de nivell supralocal i les transformacions viàries i ferroviàries.

La cultura té la capacitat de fer aportacions també en aquest sentit, i de forma entrelligada al repte de promoció i desenvolupament de la ciutat s'hi ubiquen reptes com el d'enfortir la **coordinació entre els objectius culturals i els de promoció** de la ciutat; d'assentar les **bases d'una estratègia de memòria i patrimoni que equipari projecció exterior i mirada local**; de potenciar la **creació i el talent local i afavorir la formació i la professionalització**; o de configurar un **sistema local d'arts escèniques**.

En aquest sentit, la cultura ofereix recursos per a la generació de marca i la singularització de la ciutat. No només és important des d'aquesta funció indirecta vinculada a l'atracció de visitants, sinó que és en si mateix un sector que genera ocupació i riquesa de forma directa, i que ho fa de forma estreta a un recurs molt valuós: la creativitat, afavorint la innovació a diferents nivells.

Els impactes o externalitats de la cultura, en aquest sentit, són diversos i tenen una naturalesa molt transversal. És aquesta transversalitat, de fet, la que situa la cultura dintre del nucli d'una estratègia municipal, fet relacionat amb el repte de reforçar la centralitat de la cultura mantenint un equilibri entre el seu valor instrumental (aportacions a objectius socials o econòmics) i l'intrínsec o pròpiament cultural.

6.2 Eixos, programes i línies d'actuació

Eix 1. Arts, creativitat i ecosistema cultural

Objectiu: Impulsar la creació i la producció artística i cultural, posant en valor el talent local, la innovació i l'atractiu cultural de la ciutat.

Programes estructurants

- 1.1. Sistema local d'arts escèniques i musicals
- 1.2. Planificació i ús estratègic dels equipaments culturals

Programes operatius o d'activitat

- 1.3. Programació artística estable, professional i diversa (amb accent al carrer)
- 1.4. Suport a la creació, formació i professionalització

Programes transversals

- 1.5. Cultura i desenvolupament econòmic local
- 1.6. Cultura i sostenibilitat ambiental

Eix 2. Cultura comunitària, accessible i de proximitat

Objectiu: Reforçar la cultura com a eina de cohesió social, autoexpressió i participació ciutadana.

- 2.1. Cultura de proximitat: diferents equipaments i un servei únic
- 2.2. Sistema integral de suport a l'associacionisme

- 2.3. Mediació artística i cultural: noves dinàmiques
- 2.4. Accessibilitat i disseny universal
- 2.5. Cultura aglutinadora, cultura distribuïda

- 2.6. Cultura i envelliment actiu
- 2.7. Cultura, infància i joventut

Eix 3. Patrimoni, memòria i coneixement

Objectiu: Valorar i activar el patrimoni cultural i natural, reforçar la memòria col·lectiva i afavorir una ciutadania crítica i arrelada al territori.

- 3.1. Activació del patrimoni
- 3.2. Coordinació i criteris comuns entre cultura, urbanisme i territori

- 3.3. Impuls de la Colònia Sedó
- 3.4. Memòria viva i treball intergeneracional
- 3.5. Lectura, biblioteca i coneixement

- 3.6. El patrimoni com a recurs turístic sostenible

Eix 4. Administració, governança i comunicació de la cultura

Objectiu: Reforçar les funcions d'administració i comunicació assegurant que la gestió, la informació i la relació amb la ciutadania contribueixen als drets culturals, des de la governança a la participació.

- 4.1. Recursos humans i organització
- 4.2. Comissionat de Cultura i seguiment del Pla

- 4.3. Formació, planificació i avaluació cultural
- 4.4. Una estratègia comunicativa integral per a la cultura
- 4.5. Coneixement i desenvolupament de públics

1.1 Sistema local d'arts escèniques i musicals

Finalitat

- Impulsar l'activitat escènica i musical.
- Ordenar, complementar i dinamitzar l'ús dels espais escènics i musicals.
- Garantir una activitat àmplia en tota la cadena de valor, coordinada, regular i accessible, que connecti els espais, agents i públics del municipi.

Línies d'actuació

I. Identificació estratègica d'agents i rols (Ordenació, planificació i desenvolupament d'equipaments I)

Esparreguera ha començat a avançar en l'ordenació de diferents equipaments en arts escèniques, un escenari que permet pensar en clau de sistema per assegurar l'eficàcia i l'eficiència de la xarxa, combinant en aquesta mirada el treball en l'àmbit de la música.

Pel que fa als equipaments i la seva funció, hi ha cinc peces clau que caldrà desenvolupar en un **Pla director de les arts escèniques i musicals d'Esparreguera** que consideri els usos, l'activitat i les formes de gestió. El punt de partida són els rols que cadascun dels agents han de jugar (en el cas dels equipaments de titularitat diferent a la municipal i sense capacitat directa d'incidir es considera el rol que ja juguen i cal tenir en compte que la seva integració al sistema s'ha de fer mitjançant els instruments de governança apuntats (línia següent d'aquest programa), i respectant l'autonomia organitzativa de cada agent, generant complicitats en base al reconeixement mutu i el treball col·laboratiu):

1. **Escola Municipal de les Arts i Institut El Castell:** són la primera peça clau en una mirada a la cadena de valor. La recent introducció de la disciplina del teatre a l'Escola Municipal de les Arts suposa un pas endavant en l'enfortiment, des de la base, del sector a la ciutat. El conjunt del sistema ha de generar oportunitats per estendre i aprofundir la pràctica formativa que s'ofereix en aquests centres pel que fa a exhibició però també oportunitats de creació i contacte amb professionals de les arts en viu.

A part de la formació, l'Escola Municipal de les Arts ha de continuar desenvolupant el seu paper explorant com enfortir el suport a la creació emergent, especialment en clau d'espais d'assaig musical i teatral.

2. **Teatre del Patronat Parroquial:** així com l'antic Mercat municipal cobrirà un espai orientat principalment a l'exhibició, el Teatre del Patronat Parroquial és concebut principalment com a espai de creació i formació dramaturgic tant a nivell amateur com professional, així com espai formatiu. És important mantenir una part del seu ús a la creació professional i les propostes de mediació, fent que la integració en el sistema serveixi per inaugurar una nova dinàmica. En aquest paper, pot ser rellevant la complementació amb la sala petita del Teatre de La Passió.

La disposició d'espais addicionals al teatre ha de considerar altres usos vinculats a l'activitat de companyies amateurs i altres entitats.

Les possibilitats de l'espai també fan necessari la inclusió del seu ús per a la programació audiovisual, en relació al *programa 1.4 Programació artística professional, estable i diversa (amb accent de carrer)*.

3. **Teatre de La Passió:** és important que el desenvolupament de tot el sistema pel que fa a equipaments integri el potencial específic del Teatre de La Passió i contribueixi a la seva sostenibilitat. L'acció en xarxa, l'entesa, ha de ser cabdal des de l'inici del disseny del Pla director de les arts escèniques i musicals d'Esparreguera.

Les característiques del Teatre de La Passió el situen en dos extrems: com escenari per a grans esdeveniments a la sala gran i el conjunt de l'edifici (com a grans esdeveniment cal pensar més enllà de l'activitat escènica i musical, integrant la de promoció de la ciutat) i, en la seva sala petita, com espai per a propostes emergents, de risc, de caràcter local, etc. En clau de sala petita cal articular bé la complementarietat amb el Teatre del Patronat Parroquial, que no hauria de servir tant per traslladar l'activitat actual de la sala petita del Teatre de La Passió com per inaugurar una nova dinàmica.

4. **Antic Mercat Municipal:** serà un espai municipal clau tant per a la programació escènica i musical de mitjà format com per a usos polivalents vinculats a la promoció econòmica i altra activitat social i cultural.

És important contemplar en la redacció dels seus usos la diversitat de funcions inicialment projectades, on l'escènica i musical ha de ser principal (l'adhesió al Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals o SPEEM és cabdal) però articulada adequadament

amb altres funcions estratègiques per a la ciutat (com ara la promoció econòmica, per bé que cal contemplar l'ús del Teatre de La Passió també amb aquestes finalitats).

5. **Espais d'extensió estratègica:** l'entramat d'equipaments ha de desplegar un potencial capil·lar i de proximitat que no pot obviar. En aquesta dimensió entren agents com les escoles de dansa o el Teatre, el Hub Espai de creació, l'espai públic i els centres educatius. És important unir-los a la xarxa, integrant el seu potencial singular amb major regularitat o de forma més puntual segons cada cas. Han de complir una funció de suport i complementarietat a les funcions principals del sistema, contribuint a desplegar objectius com els del programa 1.4 Arts al carrer i per a tots els públics.

II. Acció en xarxa (Ordenació, planificació i desenvolupament d'equipaments II)

Es proposa el disseny i la implementació per fases i desenvolupant els instruments individuals addicionals necessaris (com ara reglaments d'ús o de gestió) d'un Pla director de les arts escèniques i musicals d'Esparreguera. Aquest haurà de considerar que el sistema ha de funcionar com una xarxa per afavorir l'eficiència de l'acció, l'enfortiment del sector i la participació de la diversitat d'agents. Per això, cal apostar per:

- Creació d'una figura municipal de direcció artística amb visió global i estratègica. Aquesta figura serà el director del nou espai escènic i musical municipal que s'ubiqui a l'antic Mercat municipal i les seves funcions han d'anar més enllà, liderant la coordinació del sistema local d'arts escèniques i musicals d'Esparreguera i, en el cas d'equipaments sense responsables, donant les directrius necessàries i supervisant-les.
- Constitució d'una comissió permanent d'arts escèniques i musicals en el paraigua del Comissionat de Cultura, que actuï en clau de consell local i compti amb la participació de tècnics, entitats i professionals.
- Impuls d'una programació unificada a partir de les propostes de tots els espais i agents locals del sistema.
- Cooperació amb municipis veïns per generar circuits d'exhibició compartits. *Acció parcialment relacionada amb el programa 4.6 Aliances comunicatives.*
- Reforç de la programació escolar local en col·laboració amb la Fundació Xarxa d'Espectacle Infantil i Juvenil de Catalunya (La Xarxa), programant en la diversitat d'espais i també amb nous formats (tallers, laboratoris) per introduir a les aules dels centres educatius. *Acció relacionada amb el programa 2.8 Cultura, infància i joventut.*

III. Suport a la creació, la formació i la professionalització (actuació relacionada amb el programa 1.4 Suport a la creació, la formació i la professionalització)

Per tal d'iniciar una línia pròpia de suport als i les artistes locals, es proposa iniciar el desenvolupament d'algunes accions començant per l'àmbit de les arts escèniques:

- Formalització d'una convocatòria anual de residències artístiques en la modalitat de creació i amb retorn comunitari (vinculació local, educativa, etc.), per a projectes de dos a tres mesos (començant amb un projecte seleccionat per convocatòria anual), en què s'ofereixi espai d'assaig, acompanyament tècnic i comunicatiu, ajut econòmic i exhibició. Cal difondre la convocatòria amb el suport d'agents del sector com ara centres formatius superiors o organitzacions sectorials professionals.
- A futur, ampliar el programa de suport a la creació amb el desenvolupament de coproduccions que puguin afavorir especialment el desenvolupament de companyies emergents locals o de l'entorn, oferint condicions professionals a nivell tècnic, estrena de l'espectacle i suport econòmic a la producció.
- Impulsar un catàleg (en línia i en paper) que inclogui tota la oferta formativa artística local d'agents tant públics com privats (escoles de dansa, escola de teatre de La Passió, Escola Municipal de les Arts).
Estudiar la possibilitat d'oferir la informació en clau d'itineraris formatius i incloent com continuar la formació a nivells superiors fora del municipi.
Donar a conèixer aquelles associacions municipals que promoguin i fomentin les activitats relacionades amb les arts escèniques o facilitin els estudis professionals en l'àmbit artístic.

IV. Comunicació i públics (actuació relacionada amb el programa 4.1 Formació, planificació i avaluació cultural i el programa 4.5 Coneixement i desenvolupament de públics)

- Posada en marxa d'enquestes molt bàsiques de coneixement del públic, que siguin de fàcil distribució i anàlisi posterior i es focalitzin en dades estadístiques però de naturalesa qualitativa (valoracions en escales, categories/etiquetes de resposta més enllà dels números). Sistematitzar la recollida d'informació i valoracions d'altres agents amb qui es col·labori (per exemple, usuaris dels programes de residències, col·laboradors en l'organització d'activitats, etc.).
- Amb la posada en funcionament dels nous equipaments escènics i musicals serà estratègic millorar la recollida i anàlisi de dades de ticketing per a la segmentació dels públics i l'elaboració d'estratègies d'acord a cada perfil i objectiu.
- Col·laborar amb el Teatre de La Passió per integrar-la en aquestes dinàmiques de coneixement de públics, compartint eines i resultats.

- A banda, com s'ha apuntat, de l'aprofundiment en l'ús de dades de *ticketing*, generalització de la distribució de petites enquestes per caracteritzar les persones usuàries i la valoració dels serveis (*actuació desenvolupada al programa 4.5 Coneixement i desenvolupament de públic*)
- Impuls d'un projecte pedagògic que aglutini tant a les persones espectadores com les creadores. Aquest projecte pot vehicular-se impulsant la creació d'una associació específica (*actuació desenvolupada al programa 2.3 Mediació artística i cultural: noves dinàmiques*).

V. Indicadors de seguiment (*actuació relacionada amb el programa 4.1 Formació, planificació i avaluació cultural*)

En el marc de la implementació del Cercle de comparació intermunicipal de Serveis Culturals, integrar la generació i anàlisi de dades en el seguiment i la presa de decisions sobre el desenvolupament del sector al municipi.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:
Estructurant

1.2 Planificació i ús estratègic dels equipaments culturals

Finalitat

- Optimitzar l'ús, la complementarietat i el desenvolupament dels espais culturals, assegurant una cobertura equilibrada d'àmbits i territori.

Línies d'actuació

I. Diagnosi i adequació de l'estat de les infraestructures actuals

Com es reflecteix en el procés de diagnosi, el sector i l'equip municipal de cultura tenen ben detectades les necessitats de millora en les diverses instal·lacions i espais culturals. És necessari sistematitzar aquest coneixement en un breu document viu i actualitzat al llarg del temps, que apunti les valoracions i actuacions necessàries en cada cas. La base d'aquest document es pot trobar en l'auditoria d'equipaments culturals que s'ha fet recentment des de la Gerència de Serveis de Biblioteques la Diputació de Barcelona i en la qual ha participat la Biblioteca Municipal L'Ateneu.

Això ha de servir per treballar pas a pas i prioritzant segons possibilitats d'inversió i importància de cada actuació. Les vinculades a la Casa dels Mestres i l'Escorxador prenen, en aquest sentit, una prioritat principal donat que alberga activitat cultural rellevant de proximitat i activitat sociocultural i presenta qüestions de manteniment i accessibilitat especialment problemàtiques.

Aquesta actuació està relacionada amb el programa 2.4 Accessibilitat i disseny universal.

II. Diagnosi d'usos, detecció de necessitats i escenaris d'actuació

- **Usos i necessitats:** De forma paral·lela, una altra diagnosi té a veure amb els usos actuals de cada espai, valorant la seva ocupació i capacitat en conjunt de donar resposta a les necessitats existents.

Això pren la forma d'una graella d'espais en què cal apuntar, per un costat, els usos actuals i, per l'altre, les necessitats sense cobrir.

És un treball que pot ser compartit entre l'equip municipal de cultura, encarregat de determinar el punt de partida (graella d'espais i usos actuals) i el Comissionat de Cultura, on mitjançant una dinàmica contribuiria a valorar la cobertura de necessitats en cada cas.

- **Escenaris d'actuació:** El resultat d'aquest treball ha de servir perquè l'equip municipal de cultura pugui dibuixar escenaris d'actuació per donar resposta a les necessitats detectades.

Una qüestió oberta, a valorar en relació a les possibles necessitats i amb un horitzó de mitjà i llarg termini, és avançar en la redacció d'un pla d'usos de l'antiga Biblioteca Beat Domènec Castellet que incorpori funcions vinculades a l'activitat pública i interna d'entitats. *Aquesta actuació estaria relacionada amb la línia d'actuació "Cap a un Centre Cultural d'Esparreguera" del programa 2.1 Cultura de proximitat: diferents equipaments i un únic servei.*

III. Adequació d'espais i equipaments complementaris

Finalment, una darrera mirada als espais de la cultura ha de donar rellevància estratègica a dues qüestions: la institucionalització dels usos culturals de determinats espais públics i la detecció d'espais per a la cultura als barris i urbanitzacions periurbanes.

- En relació a l'espai públic, el diagnòstic ha detectat els principals espais on ja es realitza activitat, on seria important fer actuacions per facilitar-ne aquests usos (anclatges per a la instal·lació d'ombres, punts de llum fixes, mobiliari urbà pensat i distribuït d'acord a les necessitats). Un nou espai ja projectat que ha de rebre especial atenció es troba en els jardins de Cal Marimon.
- En relació als barris i urbanitzacions periurbanes cal avançar, amb la col·laboració de les entitats socials i veïnals en cada cas, en la identificació d'espais que serveixin de punts d'extensió cultural de determinades propostes que puguin ser itinerants.

Prioritat

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:
Operatiu o d'activitat

1.3 Programació artística estable, professional i diversa (amb accent al carrer)

Finalitat

- Oferir una programació de qualitat i variada que doni resposta als múltiples interessos segons àmbits artístic i que fomenti el diàleg entre àmbits i públics diversos.
- Potenciar l'exhibició artística a l'espai públic com a mitjà per fomentar un accés igualitari, democratitzar les experiències culturals i afavorir la convivència i la cohesió social.

Línies d'actuació

I. Oferta unificada

Malgrat el mapa d'equipaments culturals estigui actualment en procés de redefinir-se amb la incorporació futura de l'antic Mercat municipal i el Teatre del Patronat Parroquial, cal avançar en la clarificació i definició de línies de programació i sobretot de la seva presentació com una unitat integral (per exemple, una imatge aglutinadora sota l'etiqueta Ressona Esparreguera, Escena Esparreguera, Cartellera Esparreguera, Art Esparreguera que doni un paraigües a la difusió conjunta i serveixi per identificar perfils a les xarxes socials). Això es relaciona parcialment amb el *programa 4.3 Figures i mecanismes de coordinació de la programació*.

Entre aquestes línies, la programació artística professional al carrer i per a tots els públics ha de ser una peça clau, connectada amb la programació als equipaments.

- Composició d'una programació professional estable a l'espai públic, de petit i mitjà format, fora dels esdeveniments del calendari festiu i estenen l'experiència amb el Festival de Circ Contemporani La Palanca i el Cinema a la Fresca, amb propostes escèniques, musicals, audiovisuals i d'arts visuals en entorns oberts (per exemple, aprofitant també la celebració de fires com la de Santa Llúcia, La Passió o la del Vi i de la Cervesa).
 - Incloure el desenvolupament de mercats d'artesanía, reconeixent -al integrar-la amb la programació cultural- la dimensió cultural-creativa de l'artesanía. Per la història i patrimoni local, assegurar en aquests mercats la presència de la ceràmica tant a través dels dos tallers actius a la vila com de propostes externes.
- Estudiar la possibilitat d'assajar una petita temporada de teatre i música en col·laboració amb el Teatre de La Passió. Coordinant dates en una mateixa taula de programació, configurant una programació diversa però unificada i coherent, i realitzant una comunicació comuna.
- Definir una identitat pròpia de la Sala municipal d'arts, que passi per un projecte que identifiqui les seves línies de programació: combinant professional i amateur, evitant usos polivalents diferents als de l'exposició que sobreocupin l'espai. Aquesta programació hauria de tenir la capacitat de connectar amb centres educatius i entitats locals.

Definir, així mateix, una figura de responsable del desenvolupament d'aquestes línies de programació i del correcte funcionament de l'espai. Aquesta figura pot ser assumida per part de l'equip tècnic de cultura i hauria de trobar suport addicional per a les tasques de consergeria.
- Enfortiment de l'audiovisual amb la consolidació del Cicle Gaudí i ampliació de la programació amb noves propostes, complementades amb la programació de cinema a la fresca. En l'àmbit audiovisual és cabdal disposar amb un espai adequat i pot ser estratègic explorar la possibilitat d'afavorir la creació d'una associació com a Cineclub.

- Finalment, pel que fa a literatura, pot ser d'interès complementar les activitats vinculades a Sant Jordi i els jocs florals amb un petit cicle de poesia, en col·laboració amb les llibreries com a escenaris d'aquesta activitat.

II. Retorn dels projectes creatius *(en relació amb el programa 1.4 Suport a la creació, la formació i la professionalització)*

Integrar en la programació mostres públiques dels treballs realitzats en el context de residències artístiques i altres convocatòries. En aquest sentit, especialment escoles i instituts han de ser considerats espais estratègics on enfortir la presència d'artistes i professionals de la cultura.

III. Gestió de l'espai públic per a usos culturals

A la qüestió ja apuntada al programa 1.2 Actuacions relatives al Mapa d'equipaments i espais culturals, cal incorporar criteris vinculats a la logística i a l'afavoriment de la convivència i la seguretat.

- Pel que fa a la logística, per a l'activitat cultural al carrer és crucial millorar l'equipament i la capacitat efectiva de la brigada municipal, incidint en aspectes vinculats al transport i distribució de material mitjançant vehicles amb plataforma o ploma que facilitin la tasca.
També cal considerar l'ampliació i manteniment de la infraestructura disponibles (taules, cadires, escenaris) i la possibilitat de comptar amb un equip bàsic de so, llum i projecció.
- Pel que fa a convivència, atenent l'augment de la importància d'aquesta qüestió els darrers anys a Catalunya, és important anticipar-se amb la identificació d'espais potencialment tensionats per la convivència entre usos residencials i socials de l'espai públic, mantenint un contacte pròxim amb el veïnatge i facilitant als organitzadors d'activitats mesures per afavorir la convivència (com millores dels sistemes de so o l'ús de limitadors).
- En clau de seguretat, mantenir els punts liles, la formació sobre violències masclistes i dispensació responsable d'alcohol a les entitats que gestionen barres i la contractació d'educadores de carrer per a la prevenció de consums en entorns d'oci.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

1.4 Suport a la creació, formació i professionalització

Finalitat

- Completar les accions que ja es porten a terme amb noves iniciatives d'acompanyament als processos creatius locals, amb l'objectiu d'enfortir les trajectòries dels i les artistes i professionals culturals locals i de l'entorn.

Línies d'actuació

I. Residències artístiques, convocatòries obertes i altres mecanismes de suport a la creació

- o Residències artístiques: en relació al *programa 1.1 Sistema local d'arts escèniques i musicals*, es proposa desplegar aquesta nova política amb residències teatrals al Teatre del Patronat Parroquial tal com s'ha descrit anteriorment.
- o A mitjà i llarg termini, amb la consolidació i l'experiència, caldrà valorar la possibilitat de desenvolupar projectes similars d'investigació i difusió a partir dels recursos patrimonials i de memòria local. Especialment rellevant poden ser-ho en el context de la Colònia Sedó i en col·laboració amb el Museu de la Colònia Sedó, però també de l'Espai de la Terrissa.
- o Pel que fa a les arts visuals i el disseny, una via per afavorir la professionalització és encarregar els serveis d'elaboració del material gràfic a professionals locals. En l'actualitat això ja es practica amb el cartell de festa major, de manera que es tracta d'estendre-ho a altres esdeveniments i programacions. Cal estudiar a llarg termini la celebració de convocatòries de concurs amb un jurat per afavorir una concurrència oberta i competitiva que serveixi per combinar igualtat d'oportunitats i qualitat dels resultats.
- o En una via paral·lela, vinculada a la cultura popular, l'encàrrec de "relatar" un o més d'un dels principals esdeveniments culturals de la ciutat (principalment la Festa Major d'Estiu) a un/a artista local és una altra de les accions a estudiar per aprofundir en el suport a la creació. Sota aquest encàrrec l'artista ha de viure en primera persona l'esdeveniment o part de l'esdeveniment i després plasmar-ho en el suport que cada artista domini (escrit, visual, audiovisual, plàstic).

II. Ensenyaments artístics

- o Arts en viu: En el camí de creixement i aprofundiment en la seva tasca, l'Escola Municipal de les Arts ha incorporat el teatre en la seva oferta. El desplegament i la consolidació d'aquesta nova oferta, així com l'extensió del seu projecte pedagògic i la seva iniciativa comunitària en l'àmbit de la música a l'àmbit del teatre o la dansa, són els principals focus d'acció a curt i mitjà termini.
El suport des de l'Escola a accions com les descrites al programa 2.7 Cultura, infància i joventut ha de contribuir a aquesta finalitat.
- o Arts plàstiques: A mitjà i llarg termini, a partir de l'embrió del Taller d'Activitats Artístiques i Culturals d'Esparreguera, cal estudiar les possibilitats d'integrar aquestes activitats a l'estructura de l'Escola Municipal de les Arts. Un escenari possible és la integració d'una subseu que serveixi per acollir i desplegar aquesta oferta.

III. Estructuració i visibilització de projectes locals

- o Afavorir la creació d'una comissió permanent del Comissionat de Cultura en clau d'artistes i professionals de la cultura. Cal estudiar com s'ha de relacionar amb la comissió permanent proposada per a les arts escèniques i la música, donat que en aquest cas cal assegurar presència d'artistes i professionals de totes les disciplines. *Aquesta actuació està relacionada amb el programa 1.1 Sistema local d'arts escèniques i musicals (línia II)*
- o Establir col·laboracions amb municipis propers de la comarca per afavorir la mobilitat i l'intercanvi, aprofitant equipaments, fires o esdeveniments existents.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

1.5 Cultura i desenvolupament econòmic local

Finalitat

- Consolidar la mirada i els mecanismes de treball que facin de la cultura un motor d'atracció, identitat i projecció externa de la ciutat mantenint un perfil cultural propi.

Línies d'actuació

I. Treball conjunt amb turisme (actuació relacionada amb el programa 3.6 El patrimoni com a recurs turístic sostenible)

- o Formalitzar un espai de treball conjunt, reflexió i contrast de propostes entre responsables de les accions culturals i de les turístiques per acordar com introduir la cultura en el relat turístic, on el patrimoni i els esdeveniments culturals singulars tenen una rellevància especial.

Al *programa 3.6* es presenten tant els aspectes claus del relat que s'ha d'afavorir des de la cultura (entesa com a recurs viu, amb una mirada en clau de sostenibilitat) com orientació d'accions concretes a treballar.

- o Explorar conjuntament vies per millorar el retorn social i econòmic dels principals equipaments i esdeveniments culturals.
- o Afavorir la integració d'itineraris culturals i turístics combinant patrimoni, entorn natural, creació local i restauració local. Promocionar a les xarxes i a l'exterior els projectes ja existents que relacionen activitat cultural i restauració, com ara el T'apalanca o les iniciatives del Teatre La Passió.

II. Aliances amb el comerç i la restauració

- o Amb l'estela de les experiències ja iniciades pel Festival de circ La Palanca o La Passió, consolidar la promoció d'ofertes conjuntes (entrades + menú, packs culturals, activitats i degustacions).
- o Dissenyar campanyes culturals amb participació del comerç (aparadors artístics, rutes temàtiques, microespectacles en botigues, concursos vinculats a llibres, música o tradicions locals).
- o Estudiar com els principals esdeveniments culturals de la ciutat generen un impacte en l'economia local i explorar conjuntament accions de com millorar-lo amb l'Associació Esparreguera Comerç i l'Associació Gastronomia i Turisme d'Esparreguera.

III. Cooperació amb l'entorn

Explorar mecanismes de reforç de la relació amb municipis del Baix Llobregat Nord en matèria de difusió de l'activitat cultural més rellevant i d'explorar intercanvis o cicles/projectes compartits, inspirats en l'experiència de projectes com el Concurs d'Iniciatives Empresariales del Baix Llobregat Nord (que porta per nom "Fem xarxa, fem empresa"), amb un programa del tipus "Fem xarxa, fem cultura". *Parcialment en relació amb el programa 4.4 Una estratègia comunicativa integral per a la cultura.*

Prioritat

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

1.6 Cultura i sostenibilitat ambiental

Finalitat

- Incorporar criteris de sostenibilitat ambiental en els equipaments i esdeveniments culturals.

Línies d'actuació

I. Anàlisi de les oportunitats de millora i desplegament d'accions

En sintonia amb els responsables de l'àrea de Territori i sostenibilitat, establir un responsable i un pla de millora ambiental en la cultura que valori la factibilitat d'incorporar accions com les del següent repertori:

Energia

- Utilització de llum LED en espais i activitats.
- Instal·lació de sensors de moviment per reduir el consum energètic.
- Cartells informatius per fomentar l'estalvi energètic.
- Priorització de sistemes eficients com la bomba de calor.
- Canvi a sistemes d'impressió en fred.

Mobilitat i transport

- Ús de vehicles amb normatives Euro 5/6 o superiors.
- Promoció del transport públic i el cotxe compartit per a l'assistència als esdeveniments.
- Afavorir la micro mobilitat (bicicletes, patinets).
- Treball remot i ús d'eines digitals amb eficiència energètica.

Alimentació

- Eliminació de plàstics d'un sol ús i envasos individuals.
- Dispensadors d'aigua per substituir ampolles.
- Ús de vaixel·la reutilitzable o compostable.
- Gestió del sobrant alimentari (recollida, donació, reutilització).

Materials, compres i producció

- Lloguer i reutilització de materials (vestuari, decorats, etc.).
- Ús de materials reciclables o reciclats.
- Ús de pintures i productes amb etiquetatge ecològic.
- Compra de paper amb certificats ecològics.
- Ús de tintes vegetals per impressió.
- Digitalització de processos per reduir el consum de paper i transport.
- Ús d'eines per avaluar l'impacte ambiental de productes culturals.

Residus

- Separació selectiva de residus a espais d'oficina i esdeveniments.
- Creació d'illes de reciclatge en punts estratègics dels esdeveniments.

Activitats escèniques auxiliars: escenografia, vestuari, maquillatge, etc.

- Lloguer de vestuari i decorats en lloc de compra.
- Bugaderia i neteja amb criteris sostenibles.
- Foment de la reutilització creativa i materials reciclats.
- Pintura ecològica i materials sense tòxics.
- Formació, comunicació i gestió ambiental
- Formació ambiental per a tots els equips de treball.
- Càlcul de petjades de carboni.
- Comunicació activa del compromís ambiental en productes i esdeveniments.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

2.1 Cultura de proximitat: diferents equipaments i un servei únic

Finalitat

- Articular els recursos culturals de la ciutat per oferir un servei d'activitat sociocultural i de proximitat coherent i equitatiu a tota la ciutadania.

Línies d'actuació

I. Detecció i articulació d'agents i especificitats

Donat que en l'actualitat són diversos els agents que ofereixen una activitat de caire més sociocultural i de proximitat, que afavoreix la trobada i l'autoexpressió, cal identificar-los en primer lloc. Són quatre els principals agents:

- o La Biblioteca Municipal L'Ateneu, amb una oferta transversal per a tot els públics.
- o La Casa dels Mestres (que acull el Taller d'Activitats Culturals i Artístiques), centrada en les arts plàstiques.
- o El Centre Dual, pel que fa a activitat per a gent gran.
- o L'Escola Municipal de les Arts, de importància per a infants i joves.

D'aquest repàs destaca l'absència d'un espai transversal que sigui potent, el qual doni lloc a l'actuació relativa al desplegament d'un centre cultural a Esparreguera.

És important instituir un espai de coordinació tècnica en què es puguin detectar i endreçar les complementarietats i dissenyar un recurs i imatge comuna per a la comunicació d'aquest tipus d'activitat.

II. Cap a un centre cultural a Esparreguera

Per tal de donar múscul tant a aquest tipus d'activitat, crucial en el desenvolupament dels drets culturals de la ciutadania amb propostes participatives i expressives, com per donar resposta les necessitats d'espai de reunió i activitat de l'associacionisme, la disposició d'un centre cultural a Esparreguera és una fita estratègica a llarg termini que ha d'acabar de completar els serveis municipals en cultura.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

2.2. Sistema integral de suport a l'associacionisme

Finalitat

- Reforçar el teixit associatiu com a agent clau de dinamització cultural, facilitant-ne el funcionament i reconeixement.

Línies d'actuació

I. Suport material i logístic

Mantenir el suport que es dona a les entitats en qüestions d'infraestructura i aprofundir amb la coordinació, en el marc del Comissionat de Cultura, d'un banc de material i recursos tècnics tant municipals com de les entitats o altres empreses de serveis de suport a l'espectacle, definint protocols de cessió o lloguer estandarditzats.

II. Aprofundiment del suport tècnic en la tramitació de subvencions

Actualment ja es desplega un suport proper i s'elabora material per a facilitar a les entitats aquests processos. Per aprofundir en les accions que ja es desenvolupen es proposa establir un sol tècnic de referència en els moments clau del calendari de subvencions que dugui a terme sessions grupals amb seguiment tant en línia com presencial, i que serveixin d'acompanyament en la realització de tràmits i resolgui dubtes en contacte directe amb els responsables de les entitats mentre fan el tràmit.

Així mateix, es pot avançar en crear un repositori en línia que reculli tot el material de suport que ja s'ha generat, així com un recull dels dubtes que plantegen les entitats i les respostes que s'han donat en cada cas, de manera que pugui servir per a d'altres.

D'acord a les necessitats que es puguin anar detectant, a partir d'aquesta experiència vinculada al calendari local de subvencions, es pot valorar formalitzar un punt de suport tècnic

i el seu tècnic de referència de forma més estable i regular al llarg de l'any, incorporant suport per subvencions de la Diputació de Barcelona o el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, així com assessorament en altres aspectes administratius (fins i tot posant en contacte a responsables d'entitats entre si per compartir coneixements, si s'escau).
Més enllà de la tramitació de subvencions, per a la gestió administrativa del dia a dia, cal que les entitats explorin, amb el suport de l'Ajuntament, la possibilitat de patrocini i col·laboracions per part d'assessories/gestories locals.

III. Milliores en el sistema de subvencions

- Estudiar la possibilitat de convenis plurianuals o altres formes de suport més enllà de les subvencions de caràcter anual i la contractació puntual (buscant suports més continuats en el temps, i que generin una complicitat més enllà de l'ajuda econòmica) per a projectes estratègics vinculats als objectius del present Pla, com ara la promoció de la cohesió social a partir d'activitats de cultura i, en especial, de cultura popular, la necessitat d'ampliar la programació en àmbits com l'audiovisual o les arts visuals i el reforç de les arts escèniques amb activitats que aprofundeixin amb una mirada pedagògica.
- Identificar àrees d'acció de les entitats que siguin susceptibles de ser cofinançades conjuntament amb altres àrees municipals.
- Revisar i compartir amb el Comissionat la possibilitat de comptar amb calendaris estables i major previsibilitat dels recursos, d'acord a les necessitats de les entitats però considerant les limitacions tècniques/administratives.

IV. Suport en la comunicació *(actuació en relació al programa 4.4 Una estratègia comunicativa integral per a la cultura)*

La comunicació municipal de l'activitat cultural és un dels punts de millora detectats. El lideratge municipal per donar suport a les entitats, amb una capacitat i recursos sovint més reduïts i menys professionalitzats, o amb un menor abast potencial per arribar a un major nombre de persones, és clau. Per això, es preveu en el programa 4.4 Una estratègia comunicativa integral per a la cultura accions específicament orientades a oferir suport a la comunicació i la difusió que fan les entitats.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:
Operatiu o d'activitat

2.3. Mediació artística i cultural: noves dinàmiques

Finalitat

- Fomentar espais de relació i creació compartida entre artistes, comunitats i institucions, amb especial èmfasi en l'impacte de les arts en la transformació social i personal.

Línies d'actuació

I. Redacció d'un breu programa local de mediació i designació d'un responsable dintre de l'equip tècnic de cultura

En la voluntat d'estendre la participació i l'impacte de la cultura, les accions de mediació són el pas natural de l'evolució dels programes culturals. Per això, com a primer pas, es proposa definir un breu programa local de mediació sobre paper, que sistematitzi i visibilitzi les accions que es duen a terme en diferents equipaments o projectes. En segon lloc, cal formalitzar la designació d'una persona responsable (alguna persona de l'equip de cultura actual) que en faci el seguiment i coordinació i explorar les principals vies d'extensió del programa tal com anteriorment s'ha apuntat en aquest pla.

- Incorporar, tal com s'ha especificat en els programes relacionats, accions de mediació en el programa de residències artístiques, cercant implicació comunitària i educativa. En aquest sentit, les escoles i els instituts han de ser llocs clau on promoure la transmissió dels processos creatius, integrar alumnat en la creació, afavorir-hi les mostres i tallers. *(Actuació relacionada amb el programa 1.5 Suport a la creació, la formació i la professionalització, el programa 2.5 Cultura aglutinadora, cultura distribuïda i el programa 2.7 Cultura, infància i joventut).*
 - Apostar per la inclusió de projectes en espais no convencionals, descentralitzats i amb voluntat de treballar amb col·lectius específics (persones nouvingudes, infància en risc d'exclusió, persones en situació de risc de pobresa o exclusió social, gent gran i solitud, joves amb abandonament escolar prematur...). *Actuació relacionada amb el programa 2.5 Cultura aglutinadora, cultura distribuïda.*
- Impulsar un projecte pedagògic singular al voltant de les arts escèniques entre creadors/es i espectadors/es locals, que aprofundeixi en la comprensió de la dramaturgia aprofitant la dinàmica local (utilitzant com a recurs de reflexió i aprenentatge, per exemple, l'espectacle

- de La Passió, però també altra programació escènica local). Aquest projecte pot ser impulsat per tècnics municipals i tenir la col·laboració d'entitats i persones especialitzades.
- Ampliar més enllà dels públics escolars i l'acció de l'Arxiu i l'Espai de la Terrissa, però integrant-los, de forma col·laborativa amb les entitats locals vinculades a la memòria i el patrimoni, així com amb el Museu de la Colònia Sedó, un programa conjunt que afavoreixi accions de mediació professionals i innovadores.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:
Operatiu o d'activitat

2.4. Accessibilitat i disseny universal

Finalitat

- Aprofundir en el treball inclusiu iniciat amb persones amb discapacitat i programació inclusiva assegurant que totes les persones, amb especial èmfasi d'eliminar barreres físiques, sensorials o cognitives, puguin gaudir i participar de la vida cultural.

Línies d'actuació

- I. Formació del personal d'atenció al públic dels equipaments culturals**
Realitzar una jornada formativa, dissenyada amb la col·laboració dels professionals del servei de Diversitat i cicles de vida i Serveis Socials i l'associació Petjades de Colors, sobre accessibilitat i disseny universal.
La jornada es pot pensar des d'una mirada transversal, incloent personal d'altres equipaments (esportius, sanitaris, serveis socials...).
- II. Guia per a la generalització de criteris d'accessibilitat i disseny universal**
Dotar-se d'una guia que faciliti a les entitats i professionals locals la consideració i inclusió de criteris i mesures a l'abast per una activitat més accessible, elaborada amb el suport d'experts en el tema (incloent els professionals municipals vinculats als serveis de Diversitat i cicle de vida i de Serveis Socials) i la col·laboració de l'entitat local Petjades de color.
- III. Planificar les millores d'accessibilitat en els equipaments**
En el marc del programa *1.2 Actuacions relatives al mapa d'equipaments i espais culturals*, integrar accions amb l'ajuda de la Guia per a la incorporació dels criteris del Codi d'accessibilitat de Catalunya als àmbits escènics, musicals, d'arts visuals, de l'audiovisual, del llibre i la lectura" de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) de la Generalitat de Catalunya.
- IV. Comunicació accessible de la cultura (actuació relacionada amb el programa 4.4 Accions comunicatives: agents i canals de comunicació)**
Incloure mesures de millora de la comunicació cultural pel que fa a accessibilitat, integrant criteris de lectura fàcil i text clar, informació estructurada i repetida, ús de pictogrames, webs accessibles, senyalització clara.
- V. Setmana de la diversitat funcional... i de la cultura i l'esport inclusiu**
En reconeixement del pes que ja tenen la cultura i l'esport en la setmana de la diversitat funcional, donar-li pes com a setmana de la cultura i l'esport inclusiu per aprofundir en una dimensió més pràctica que proposi també activitats participatives per a tots els públics, reforçant un treball conjunt entre l'àrea de drets socials, cultura i esport.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

2.5. Cultura aglutinadora, cultura distribuïda

Finalitat

- Afavorir els espais de trobada, expressió, reconeixement i transformació compartida mitjançant l'activitat artística i cultural.
- Reforç de les activitats vinculades al cicle festiu com a espais de cohesió i identitat local.

Línies d'actuació

- I. Patrimoni, memòria i cultura popular a les escoles i els instituts** (*actuació en relació als programes 3.4 Memòria viva i treball intergeneracional i el programa 2.7 Cultura, infància i joventut*)
 - Memòria i patrimoni: Crear nous recursos i oferta per a escoles i instituts pel que fa a memòria (Arxiu) i patrimoni (oferir col·laboració/intermediació amb tercers com el Museu de la Colònia Sedó, les entitats patrimonials d'Esparreguera o l'església de Santa Eulàlia; mantenir un canal de valoració de l'oferta de l'Espai de La Terrissa per a la millora continua; explorar opcions relatives a l'església de Santa Maria del Puig i el seu entorn). Si es considera necessari, pot requerir el suport professional extern, contribuint a crear un relat local.
Millorar la comunicació d'aquesta oferta entre responsables i professorat dels centres educatius.
 - Cultura popular: la principal dificultat en aquesta dimensió són la compaginació d'horaris i l'assumpció de càrrega extra de treball voluntari. Per això des de l'Ajuntament cal facilitar el contacte amb els centres per assegurar que sigui fluid i exitós i donar suport a la preparació i dinamització de les trobades, contribuint a la coordinació i a la preparació de materials per part del centre o el servei municipal.
Així mateix, facilitar l'entrega de certificats (signats per part de l'Ajuntament) de realització de les activitats per justificar la dedicació en horari laboral i facilitar els permisos corresponents.
- II. Projectes de creació col·lectiva** (*actuació en relació al programa 2.3 Mediació artística i cultural*)

Dintre del programa local de mediació a desplegar, incloure un projecte anual que impliqui un treball creatiu amb col·lectius específics, per exemple els que habitualment mostrin majors dificultats per a la participació cultural per raons geogràfiques, econòmiques, socials.
Constituir un grup amb el qual un artista treballi i generi un lligam fort entre aquestes persones, la qual cosa ofereix la possibilitat de formar part de la vida social i cultural de la ciutat. Són treballs que poden tenir mostres públiques i afavorir el reconeixement i la integració dels col·lectius amb els quals es treballa.
- III. Condicionament d'espais per a la cultura i accions itinerants** (*actuació en relació programa 1.2 Actuacions relatives al mapa d'equipaments i espais culturals*)

En relació als barris i urbanitzacions periurbanes cal avançar, amb la col·laboració de les entitats socials i veïnals en cada cas, en la identificació d'espais que serveixin de punts d'extensió cultural de determinades propostes que puguin ser itinerants.
En paral·lel, cal mantenir en perspectiva, en el disseny de la programació cultural, les oportunitats d'obres o activitats itinerants en els diferents espais (exposicions o instal·lacions, tallers, projeccions).
- IV. Festes de barri, del barri i per tota la ciutat**

Enfortir la comunicació de les festes de barri i dotar-les d'activitats de centralitat amb capacitat per atraure públic de tota la ciutat, contribuint a generar espais d'intercanvi i trobada.
Les entitats de cultura popular i la programació d'activitat escènica i musical són recursos claus a tal efecte.
- V. El català com a eina d'inclusió i cohesió social**

Consolidar i estendre l'experiència col·laborativa entre el CPNL i entitats de cultura popular. Facilitar un espai de trobada en el context del Comissionat de Cultura.
- VI. Consolidació de les accions de benvinguda per a persones novingudes i nounats**

L'Ajuntament ha iniciat dos projectes clau que tenen a veure, per un costat, amb la celebració de trobades de l'alcalde amb persones novingudes quan s'empadronen i amb el regal d'un peluix de l'Espinguet (gegantó), com a símbol de la cultura popular local, per a nounats i les

seves famílies. Aquest tipus d'accions contribueixen al reconeixement de pertinença a una identitat local.

Per a la consolidació d'aquestes iniciatives es proposa dissenyar un breu fulletó sobre la ciutat, amb els elements que li generen identitat i amb els recursos i serveis bàsics (tant culturals com d'altres) amb un disseny comunicatiu i accessible.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:

Transversal

2.6. Cultura i envelliment actiu

Finalitat

- Aprofundir el treball inclusiu ja iniciat (programació d'espectacles per visibilitzar la diversitat funcional) per promoure l'accés a la cultura com a dret i font de benestar al llarg de la vida, amb especial atenció a les persones grans.

Línies d'actuació

I. Activitats en col·laboració amb la Residència Can Comelles i el Centre Dual

- o Explorar les possibilitats de desenvolupar el projecte *culturaMENT* de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb la Residència i centre de dia Can Comelles i el Centre Dual, o un programa propi. Aquest programa pot prendre la forma d'un cicle d'activitats que es centri en un mes de l'any.
- o Amb una mirada global, cal facilitar la comunicació de l'activitat cultural (tant programació artística com oferta sociocultural i de proximitat) en aquests equipaments, mitjançant elements físics i també la complicitat de prescriptors en els centres.

- II. *Cal considerar que la línia d'actuació I del programa 3.4 Memòria viva i treball intergeneracional també s'adscriu en la finalitat d'aquest programa amb una proposta de recuperació de la memòria oral.*

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:

Transversal

2.7. Cultura, infància i joventut

Finalitat

- Garantir l'accés significatiu a la cultura per a infants i joves, com a espai de creixement, expressió i participació.

Línies d'actuació

I. Escola Municipal de les Arts

Seguir consolidant i ampliat els projectes comunitaris en música, dansa i obrint-se al teatre amb la recent incorporació d'aquesta disciplina.

II. Tallers de cultura popular

En relació al *programa 2.5 Cultura aglutinadora, cultura distribuïda*, afavorir el desenvolupament de tallers de cultura popular als centres educatius.

III. Arts escèniques per a escolars (*actuació relacionada amb el programa 1.1 Sistema local d'arts escèniques i musicals, el programa 2.3 Mediació artística i cultural i el programa 2.5 Cultura aglutinadora, cultura distribuïda*)

Col·laborar amb Fundació Xarxa d'Espectacle Infantil i Juvenil de Catalunya (La Xarxa) per ampliar l'oferta d'arts escèniques per a escolars i introduir nous formats i espais com ara laboratoris i tallers a les aules dels centres educatius.

IV. Artistes i professionals de la cultura en escoles i instituts

Com s'ha exposat en diferents programes vinculats a la mediació i les residències, escoles i instituts han de ser considerats espais estratègics a l'hora de dissenyar les bases d'aquestes

convocatòries, afavorint el contacte proper amb l'art i la cultura dintre de l'horari lectiu (mostres, tallers, processos creatius col·lectius).

V. Un casal d'estiu cultural

El casal esportiu ja està consolidat a la ciutat. Un casal d'estiu cultural promouria la pràctica artística i cultural en diferents disciplines, els tallers i l'aprenentatge amb la participació d'artistes locals i de l'entorn d'Esparreguera, entitats (també de cultura popular), gent gran (donant lloc a projectes com els de Memòria viva i treball intergeneracional de l'eix 3).

És una iniciativa que podria tenir d'epicentre l'Escola Municipal de les Arts (amb la col·laboració de la resta d'equipaments culturals com espais d'activitat). Així, podria ser liderada conjuntament entre l'Escola de les Arts i el Servei de Cultura.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Eix 3. Patrimoni, memòria i coneixement

Tipus programa:
Estructurant

3.1. Activació del patrimoni

Finalitat

- Preservar, recuperar i activar el patrimoni natural, cultural i urbà com a recurs educatiu, social i econòmic.

Línies d'actuació

- I. Revisió del mapa i elaboració d'un pla de patrimoni** (*actuació relacionada amb el programa 3.2 i amb la següent línia d'actuació d'aquest mateix programa*)
Per tal de desplegar el potencial del patrimoni existent es fa necessari un treball de revisió i anàlisi del mapa amb l'objectiu d'elaborar un pla de patrimoni que inclogui accions de manteniment, de senyalització i de difusió, tant a nivell digital com d'accions culturals. D'aquesta manera el mapa ha d'esdevenir un recurs viu, base per al desplegament d'accions i també per a la coordinació (programa 3.2).
- II. Residències i mediació artística en l'àmbit patrimonial** (*actuació relacionada amb el programa 2.3 Mediació artística i cultural: noves dinàmiques i el programa 3.4 Memòria viva i treball intergeneracional d'aquest mateix eix*)
Si bé a curt termini, en el context d'Esparreguera, es proposa iniciar una nova dinàmica vinculada a residències artístiques i accions de mediació a partir de les arts escèniques, cal estendre aquesta dinàmica a nous àmbits i el patrimonial, juntament amb la memòria, és el següent pas lògic a Esparreguera.
És una línia d'actuació que es pot reforçar conjuntament amb l'Arxiu, combinant de forma natural memòria i patrimoni, amb projectes culturals que impliquin un treball a partir dels elements i el fons existents, amb un focus de retorn comunitari tal com ja s'ha expressat en el programa 2.3.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:
Estructurant

3.2. Coordinació i criteris comuns entre cultura, urbanisme i territori

Finalitat

- Integrar la dimensió cultural en les polítiques d'urbanisme i ordenació territorial, vetllant per la identitat local.

Línies d'actuació

- I. Gestió del patrimoni mitjançant una comissió amb tècnics municipals**
Es tracta d'incloure el criteri cultural en les fases inicials de plans urbanístics, reformes o usos d'espai públic, especialment important en el moment actual de debat sobre el POUM i la transformació de l'antiga N-II. La finalitat és valorar les afectacions sobre espais, memòria i elements patrimonials, i preveure tant accions de preservació d'elements amb valor identitat i com incloure criteris culturals en el disseny d'espais nous o remodelats.
En aquesta comissió, hi ha de participar amb diferents rols els següents agents:
 - Servei de Cultura: aportació de criteris estrictament culturals i patrimonials i lideratge del relat identitari, connexió amb les entitats i els equipaments culturals.
 - Àrea de Territori / Urbanisme: coordinació operativa i integració de la dimensió cultural en els projectes.
 - Arxiu: documentació i suport en la recuperació de memòria i contingut històric.
 - Entitats patrimonials i experts locals: assessorament i participació activa en la detecció de valors patrimonials.
 - Serveis supramunicipals (Diputació de Barcelona, especialment): suport tècnic puntual per a informes, catalogacions o proteccions.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

3.3. Impuls de la Colònia Sedó

Finalitat

- Liderar l'entesa entre agents en el procés de revitalització de la Colònia Sedó com a espai patrimonial d'interès nacional i com a recurs de desenvolupament de la ciutat.

Línies d'actuació

I. Programa del 175è aniversari i difusió de l'espai

Acompanyar el desplegament de les activitats dissenyades per a la celebració de l'efemèride, pensada per posar en valor l'espai, d'accions de comunicació i implicació de públics i agents tant locals com externs.

- o A nivell intern, mantenir un contacte proper amb les persones residents a la Colònia Sedó i donar importància estratègica a la implicació d'entitats, centres educatius i altres equipaments de la ciutat.

Aquesta implicació amb agents locals ha de contribuir a connectar la Colònia Sedó amb la ciutat i el seu ecosistema cultural, oferint la possibilitat d'activitats que els apropin la Colònia Sedó (com ara un programa de visites guiades per a les entitats) i també pensant en col·laboracions de cara a generar activitat a la pròpia colònia o en la seva difusió.

- o A nivell extern, plantejar activitats que puguin fer d'altaveu i afavorir el posicionament en el context del país, com ara conferències conjuntes amb altres colònies o experts del sector, trobades amb responsables d'altres colònies, etc.

II. Mobilitat i connexió amb la ciutat

Centrar esforços en la determinació de les possibilitats d'actuació en el condicionament del camí existent (titularitat, possibilitats de condicionament) per connectar de manera segura la ciutat amb la colònia, evitant la carretera.

III. Avenços en la definició d'un pla d'acció compartit

Dotar-se d'un calendari per a treballar, en el marc dels acords existents, el model de governança i el pla d'acció compartit de l'impuls de la Colònia Sedó per tal de mantenir viu el bon moment d'entesa existent.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

3.4. Memòria viva i treball intergeneracional

Finalitat

- Promoure la transmissió de memòries entre generacions com a base de cohesió i identitat local.

Línies d'actuació

I. Recuperació i transmissió de memòria oral

- o Impuls d'un projecte de recuperació i transmissió de la memòria oral que, liderat per l'Arxiu Local, impliqui, amb un suport professional extern, trobades amb escoles i instituts on persones grans relaten experiències a partir d'un guió previ i l'alumnat contribueix a documentar i posteriorment exposar o difondre els resultats.

- o En paral·lel, i aprofitant la base del Centre Dual i la Residència i centre de dia Can Comelles, iniciar un projecte d'enregistrament d'entrevistes a persones grans.

- o Estudi de les possibilitats d'estendre el suport a la iniciativa Camins de Pau en el marc del Projecte educatiu de ciutat des del Servei de Cultura.

- o En tots els casos, la digitalització del material i la seva difusió (tant del propi material com d'activitats complementàries) ha de ser una qüestió estratègica.

Així mateix, cal comptar amb la col·laboració d'entitats rellevants en l'àmbit de la memòria com el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, l'Associació per a la defensa del patrimoni de la Colònia Sedó i el Centre Esparreguerí de Recerques.

II. Enfortiment de la connexió amb escoles i instituts

Explorar possibilitats de millorar les visites per a escolars tant pel que fa a la mostra expositiva com al contacte amb responsables i professorat dels centres, amb la voluntat d'enfortir el relat de la ciutat en aquestes activitats i mantenir en perspectiva el doble objectiu de donar a conèixer l'Arxiu i la seva tasca així com un relat de ciutat i d'elements identitaris.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

3.5. Lectura, biblioteca i coneixement

Finalitat

- Fomentar l'accés a la lectura i la producció de coneixement com a pilars d'una ciutadania crítica, activa i arrelada al seu entorn.

Línies d'actuació

I. Programa estable de suport a les biblioteques escolars

Dotar-se d'un pla de millora de les biblioteques escolars amb el lideratge de la Biblioteca Municipal L'Ateneu i la col·laboració dels centres educatius que acullen aquestes biblioteques escolars, responsables finals d'aquests espais.

Elaborar una diagnosi de la situació actual en cada escola (espai, personal, fons, horaris) i proposar un conjunt d'accions (capacitació, difusió de bones pràctiques, suport de personal especialitzat, suport en programari i materials) a revisar cada dos anys.

II. Consolidació de les noves propostes de Jocs Florals i Premis Sant Jordi

L'any 2025 ha estat de renovació amb noves propostes en el context dels Jocs Florals, que han tingut bona acollida. Per un costat, s'ha estrenat la categoria de Microrelats (a l'estil del Concurs de Pintura ràpida, creació *in situ*) i, per l'altra, la creació de la categoria Gemma Lienas.

Es fa necessari compartir entre l'equip del servei de cultura, el responsable de la biblioteca i responsables i professorat dels centres educatius, com estan funcionant les noves dinàmiques i com es pot contribuir a enfortir-les. Per això, es proposa la celebració de dues reunions, una prèvia de planificació i una altra posterior de valoració, al voltant de la celebració dels Jocs Florals i els Premis Sant Jordi.

III. Impuls de publicacions locals

- o Impulsar noves publicacions locals en la línia de posar en valor personatges històrics locals o períodes singulars de la ciutat vinculats al patrimoni existent. Vincular aquestes publicacions, incloses les relatives als Premis de Recerca Vila d'Esparreguera, a presentacions, debats o exposicions en col·laboració entre autors/es, entitats, biblioteca i arxiu.
- o Digitalització i accés en línia obert al fons local de la biblioteca.

IV. Accions contra la desinformació i a favor de l'alfabetització mediàtica

- o Ampliant l'experiència amb el projecte "Entre línies" amb la Diputació de Barcelona, sumar-se a la Setmana mundial de l'alfabetització mediàtica amb tallers, xerrades, debats. explorant col·laboracions i recursos compartits amb centres educatius (com ara premsa a les escoles o recursos per a docents), biblioteques de l'entorn, Diputació de Barcelona.
- o Impulsar un espai dins la biblioteca contra la desinformació amb recursos, lectures, dinàmiques per a escolars i públic general.

V. Projecte híbrid de lectura i art amb les llibreries

Impulsar un projecte del tipus "Llegir l'art" (una obra d'art com si fos un text, relacionar imatges i paraules, textos inspirats a partir de l'art i crear possibles grups de lectura visual, lectures associades) que impliqui a les llibreries com a espais culturals i els artistes visuals locals per a la cessió o creació d'obres, i afavoreixi un espai de trobada i treball comú amb la biblioteca municipal.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

3.6. El patrimoni com a recurs turístic sostenible (*actuació relacionada amb el programa 1.5 Cultura i promoció de la ciutat*)

Finalitat

- Contribuir a la generació d'una marca de ciutat vinculada i diferenciada per la història, la natura i la singularitat local.

Línies d'actuació

I. El patrimoni en el Pla de turisme d'Esparreguera

En sintonia amb allò descrit al *programa 3.2 Coordinació i criteris comuns entre cultura, urbanisme i territori*, el Pla de turisme hauria de desplegar una estratègia clara pel que fa al patrimoni, entenent-lo com a recurs viu i col·lectiu, i no només com a producte de consum turístic. El rol del Servei de Cultura i de l'Arxiu és clau per assegurar una mirada experta i arrelada en l'elaboració de relats, accions de difusió i disseny d'oferta, des d'una perspectiva de turisme sostenible. Això implica posar al centre la conservació, l'educació patrimonial, la participació ciutadana i la sostenibilitat territorial i social. Per garantir-ho, cal incorporar un espai de governança en la implementació del Pla de turisme amb representació estable dels agents culturals locals.

Entre les propostes concretes de com integrar el patrimoni hi ha les rutes culturals, les visites teatralitzades, o itineraris naturals d'esports en auge:

- o L'Ajuntament ja té un conjunt de rutes apuntades al diagnòstic, que caldria valorar com integrar-les en el relat de ciutat a promocionar, identificant les que tenen major potencial exterior i diferenciant-les de les que tenen una dimensió local únicament. Potenciar una ruta pel que fa a oficis i artesanía, partint de la Ruta de la Ceràmica actual, aprofitant l'Espai de la Terrissa i les empreses i artesans del sector local de la ceràmica, és una possibilitat clau.
- o Les visites teatralitzades en els principals equipaments patrimonials, Colònia Sedó especialment, però també a l'església i el campanar de Santa Eulàlia, poden exercir un atractiu singular.
- o Quant al patrimoni natural, afegir a les rutes senderistes propostes ciclistes, aprofitant l'auge de les bicicletes elèctriques i de la modalitat *gravel* (un auge que la mateixa Agència Catalana de Turisme i la Diputació de Barcelona estan aprofitant per treballar, especialment en motiu de la visita del Tour de França l'any 2026), ofereix també un potencial singular a Esparreguera per la riquesa del seu entorn.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

4.1. Recursos humans i organització

Finalitat

- Donar resposta als objectius estratègics de la cultura adaptant funcions i contant amb els recursos humans necessaris.
- Promoure espais de coordinació ampliat i regulars.

Línies d'actuació

I. Cercles de coordinació

Ja existeix en l'equip de cultura una coordinació regular que inclou els dos tècnics municipals del servei, el cap de servei, la cap d'àrea i el regidor/alcalde. Es tracta d'ampliar-la amb nous cercles. Cada cercle té un ritme diferent (com més allunyats del nucli, menys regularitat) i han d'estar vinculats entre ells (han de servir per desplegar el treball estratègic de forma coherent i compartida).

- o Un primer cercle s'ha de constituir amb la presència de la persona responsable de l'Arxiu, de la Biblioteca, i de l'Escola de les Arts. L'Escola de les Arts s'ha d'integrar, siguin quines siguin les dependències municipals, en l'estratègia cultural.
La trobada amb aquest cercle es pot donar amb una periodicitat trimestral.
Aquest cercle es constitueix com una peça bàsica de la implementació del Pla, tal com s'apunta a l'apartat 7.
El Comissionat de Cultura s'ha d'entendre com una extensió de la governança en aquest nivell.
- o Un segon cercle, amb una periodicitat més aviat anual, ha d'estar constituït amb una naturalesa transversal, implicant altres serveis com el d'educació, joventut, gent gran, serveis socials, feminismes). Pot estar en sintonia amb la línia d'actuació "Jornades d'intercanvi i reflexió dels equips municipals" del programa 4.3 Formació, planificació i avaluació cultural.

II. Nous objectius, nous perfils

Per donar resposta a les noves necessitats del pla, com les vinculades a l'impuls de la mediació, el sistema local d'arts escèniques o el mapa d'equipaments, implica considerar tant l'adopció de noves funcions o perfils per part del personal actual com la necessitat d'ampliar l'equip.

Per bé que l'ampliació de l'equip requereix una valoració tècnica i política, d'entrada cal:

- o Estudiar com i quina persona de l'equip tècnic del servei de cultura pot començar a liderar el programa local de mediació (que d'entrada es preveu centrat en les arts escèniques sobretot i en unes poques convocatòries anuals, però que cal estendre a llarg termini).
- o Es fa necessari també començar a determinar el rol que hauria de tenir un coordinador/a local d'arts escèniques. Per bé que seria una figura estretament relacionada al futur espai a l'antic Mercat municipal, la posada en marxa del nou projecte al Teatre del Patronat Parroquial pot justificar ja la seva necessitat.
- o Addicionalment, és necessari tenir en compte que la transversalitat de la cultura i el treball de coordinació que implica és una nova funció que requereix d'un responsable d'entre l'equip tècnic del Servei de cultura.
- o Així mateix, cal valorar la necessitat de major dedicació a la programació d'arts professional, en relació al programa 1.3 Programació artística estable, professional i diversa (amb accent al carrer) i de funcions de consergeria per espais com la Sala municipal d'exposicions, Can Pasqual o la Casa del Mestres.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

4.2. Comissionat de Cultura i seguiment del Pla

Finalitat

- Enfortir, consolidar i ampliar l'estructura i dinàmica del Comissionat.
- Garantir el lideratge, el seguiment i l'actualització del Pla d'acció cultural de manera participativa i transversal.

Línies d'actuació

I. Mecanismes de treball per dotar de profunditat del Comissionat

El Comissionat de Cultura rep una bona valoració general. Mantenint el treball actual és possible pensar en el seu enfortiment a través de:

- o Sistematitzar l'ús de dinàmiques per a l'intercanvi d'idees i el debat en temes específics.
- o Formalitzar la seva identitat amb un logotip que l'identifiqui públicament.
- o Incorporar veus ciutadanes amb un interès i coneixement específic del sector, malgrat no participin de cap associació, de manera regular. Alternativament, incorporar-les puntualment per al tractament de temes transversals, juntament amb la participació d'experts en determinades matèries que puguin oferir una visió enriquida dels temes a debatre.

II. Sector professional al Comissionat de Cultura

Afavorir la creació d'una comissió permanent que estructurari el sector professional de la cultura a nivell local.

III. Funcions i funcionament pel que fa a seguiment del Pla

Com es definirà en el capítol sobre les bases per a la implementació i el seguiment del Pla d'acció cultural, el Comissionat actuarà com agent de seguiment i participarà en l'elaboració de fitxes de seguiment i contribuirà a identificar les prioritats per als plans d'acció anuals.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

4.3. Formació, planificació i avaluació cultural

Finalitat

- Enfortir les capacitats internes de l'administració per a una gestió cultural estratègica, eficient, basada en dades i orientada als drets culturals.

Línies d'actuació

I. Participació en jornades i activitats formatives externes en temes estratègics

Mantenir la prioritat d'assistir a les formacions que ofereixen organismes com la Diputació de Barcelona a través del CERC, així com en trobades d'intercanvi i debat amb altres professionals.

II. Dades culturals i presa de decisions

- o Incorporar Esparreguera al Cercle de Comparació Intermunicipal de Serveis Culturals.
- o Anualment, incorporar una selecció de dades estratègiques en el procés de seguiment i avaluació del Pla d'Acció Cultural

III. Lideratge municipal dels Plans d'Acció Anuals per desplegar el PAC

- o Adoptar un rol actiu i propositiu en el mecanisme d'implementació i seguiment del Pla, dinamitzant el Comissionat i aportant els recursos tècnics necessaris.
- o Mantenir en perspectiva la forma en la què el PAC contribueix als reptes i les estratègies globals de la vila.

IV. Jornades d'intercanvi i reflexió dels equips municipals

Fomentar, donada la centralitat adquirida per la cultura a nivell municipal, trobades anuals amb els equips d'altres serveis i afavorir el coneixement entre les persones per facilitar la cooperació i el treball comú quan sigui necessari.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

4.4. Una estratègia comunicativa integral per a la cultura

Finalitat

- Establir canals i rols clars per a la coordinació comunicativa entre serveis i agents culturals.
- Donar visibilitat a l'oferta cultural i millorar la relació amb els públics a través de canals diversos i accessibles
- Establir complicitats amb mitjans, institucions i agents per a una comunicació cultural compartida i estratègica local i supramunicipal.

Línies d'actuació

I. Circuits d'informació i validació

Sistematitzar la relació entre l'equip de cultura i el responsable de comunicació clarificant terminis i canals, responsables i un calendari compartit per a la tramesa d'informació, l'edició i la validació.

II. Suport i coordinació amb les entitats (actuació relacionada amb el programa 2.2 Suport integral a l'associacionisme)

- o Distribució o elaboració de materials de guia i recomanacions, així com plantilles.
- o Canal de tramesa de la informació d'activitats a incloure en l'agenda municipal, marcant terminis i forma.

III. Canal cultural comú, identitat comunicativa pròpia, presència activa a les xarxes

- o Millorar la comunicació cultural del municipi amb una agenda clara, integrada i fàcilment accessible. A la llarga, cal desenvolupar web i perfils propi (unificat) a les xarxes socials per segmentar i cuidar la comunicació adequadament. Dotar-se d'una marca comunicativa i un pla de comunicació.
- o Promoció de continguts generats per la ciutadania a les xarxes, afavorint la interacció mitjançant el nomenament dels canals culturals oficials.

IV. Missatgeria instantània i butlletins digitals

- o Formalitzar l'espai de la cultura i els criteris d'inclusió d'informació cultural en els canals municipals genèrics com el butlletí digital, la nova revista municipal i la comunitat de WhatsApp.
- o Conforme es despleguin i consolidin les línies de programació (programa 1.3), desplegar un canal propi de missatgeria instantània a WhatsApp només per als públics interessats en l'activitat cultural.

V. Pòdcast i altres formats comunicatius innovadors (exposicions itinerants, relats visuals, prescriptors)

- o Reactivació d'una estratègia de promoció de l'autoexpressió mitjançant el suport a l'elaboració de pòdcasts vinculats a la Ràdio Municipal, amb implicació d'entitats de la ciutat i alumnat dels centres educatius.
- o Explorar la possibilitat de difondre contingut cultural amb formats singulars com ara exposicions itinerants, relats visuals del municipi, vídeos a les xarxes socials).
- o Identificació i treball conjunt amb perfils específics (tècnics municipals o no, com ara responsables o membres d'associacions culturals, veïnals, socials...) que facin de prescriptors culturals en els seus col·lectius de referència (joves, immigració, persones en risc d'exclusió social, persones grans).
Configurar una xarxa de prescriptors amb la qual mantenir un fil de contacte regular comunicant activitats destacades que puguin resultar d'interès a cada col·lectiu, oferint informació ampliada. Estudiar la possibilitat que l'ordenança de preus públics incorpori descomptes en aquests casos, amb paquets d'entrades a preu reduït o gratuïtes per l'assistència conjunta d'aquests col·lectius i els seus prescriptors.

VI. Exploració d'oportunitats per a una xarxa de comunicació cultural del Baix Llobregat Nord (actuació en relació al programa 1.5 Cultura i promoció de la ciutat)

- o Començar per identificar les persones amb qui coordinar-se a cada municipi i plantejar les oportunitats de difusió creuada amb èmfasi en esdeveniments i equipaments estratègics.
- o Proposar la creació d'un espai digital compartit on promoure conjuntament l'activitat del territori, destacant-ne les activitats o equipaments més importants. Una experiència de referència, per bé que d'una naturalesa diferent, pot ser el Concurs d'Iniciatives Empresarials del Baix Llobregat Nord i desenvolupar un programa del tipus "Fem xarxa, fem cultura".

VII. Integració de llibreries, escoles privades (dansa, principalment) i comerç local

- o Distribuir cartells, programes o altre material gràfic que s'elabori per programacions o esdeveniments específics a la xarxa de comerços locals, especialment fent part a llibreries

- o i escoles de dansa. Impulsar la mesura en col·laboració a l'associació local de comerciants que s'està rellançant.
- o Integrar les llibreries i les escoles de dansa com a prescriptores d'activitat cultural, donant-los veu per a fer recomanacions mensuals vinculades a l'activitat cultural del municipi.

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

Tipus programa:
Operatiu o d'activitat

4.5. Coneixement i desenvolupament de públics

Finalitat

- Conèixer millor els públics culturals i impulsar estratègies per ampliar, diversificar i fidelitzar l'accés a la cultura.

Línies d'actuació

I. Enquestes ràpides als públics d'equipaments i activitats

Dissenyar i sistematitzar la distribució d'enquestes molt breus als públics d'equipaments i activitats que, al cap de l'any, permetin realitzar una valoració del perfil dels públics (edat, sexe, procedència, interessos culturals principals i freqüència d'assistència als principals equipaments i activitats).

Aquesta enquesta seria un enllaç a una plataforma digital i les podrien distribuir el propi personal dels equipaments o organitzadors d'esdeveniments mitjançant l'ús del mòbil o una tauleta (format entrevista) o es podria distribuir una octaveta amb un codi QR per ser emplenada en línia i autosubministrada.

II. Anàlisi i sistematització de dades d'assistència i de ticketing

- o Conforme es posi en marxa el funcionament del nou espai escenicomusical cal estendre el sistema de *ticketing* i aprofundir realitzant o encarregant tasques de sistematització de dades de les persones assistents i d'anàlisi dels seus perfils per desenvolupar estratègies segmentades de promoció de la participació.
- o Cal explorar la possibilitat d'ampliar el seu ús a altres equipaments i activitats.

III. Col·laboració amb altres serveis municipals d'interès transversal per identificar i conèixer segments específics de públic

Estudiar amb altres serveis la possibilitat d'afavorir, en els seus contextos específics, (serveis socials, gent gran, esport, centres educatius, salut) la introducció de sistemes, figures o mitjans de prescripció cultural i la distribució d'entrades acompanyades per part dels prescriptors (professorat, educadors/es, tècnics de serveis socials, professionals de sanitat).

Caràcter estratègic

Troncal | Extensiu

Termini

Curt | Mitjà | Llarg

7. Implementació i seguiment

El “Pla d’acció cultural d’Esparreguera: un model cultural propi per al 2035” marca les principals línies de treball per seguir desenvolupant la vida cultural de la vila d’acord al moment actual.

El Pla es proposa un horitzó llunyà perquè la naturalesa de la pròpia realitat exigeix temps per al canvi. Un treball que requereix visió i també compromís. Transformar la realitat social és un treball que exigeix aquests tres elements: temps, visió i compromís.

És molt important tenir en compte que cada línia d’actuació té un ritme propi i que depèn de múltiples factors (agents, recursos, voluntats, normatives). Així mateix, és crucial que existeixi un compromís, tant en forma d’adhesió als objectius i els valors com d’aportació dels recursos necessaris per avançar. Un temps llarg requereix un compromís fort per no perdre el ritme. I, en aquest escenari, cal visió: mantenir la mirada global, la reflexió i la voluntat de planificació (adaptant-se de forma flexible als canvis i prioritzant les accions de cada curs).

7.1 Orientació inicial

Si bé aquest document té un abast limitat i la implementació comporta un nou període de naturalesa i ritme molt diferent, a continuació s’anticipen criteris i mecanisme per començar a pensar en el desplaçament del Pla.

Cada programa té una caràcter estratègic específic (estructurants, operatius o d’activitat i transversals). Els programes estructurants tenen una consideració de troncal que els atorga prioritat. Però també hi ha programes de caràcter operatiu o d’activitat i transversals que adquireixen aquesta rellevància perquè es desenvolupen en àmbits clau per als objectius estratègics. En total s’ubiquen en aquesta dimensió 13 dels 24 programes.

La resta de programes, però, reben la consideració d’extensius. Tenen una naturalesa derivada, complementària o d’aprofundiment a partir de les condicions que generen els programes troncal. Un total d’11 programes reben aquesta consideració.

Adicionalment, els programes tenen horitzons de rang divers, de manera que un segon criteri per a la prioritització inicial té a veure amb el termini: curt, mitjà, llarg o combinables (curt-mitja o mitjà-llarg).

Típus	Programa	Caràcter estratègic	Termini
Estructurant	4.2 Comissionat de Cultura i seguiment del Pla	Troncal	Curt
Operatiu o d'activitat	3.3 Impuls de la Colònia Sedó	Troncal	Curt
Transversal	3.6 El patrimoni com a recurs turístic	Troncal	Curt
Estructurant	2.2.Sistema integral de suport a l’associacionisme	Troncal	Curt-Mitjà
Estructurant	3.1 Activació del patrimoni	Troncal	Curt-Mitjà
Operatiu o d'activitat	1.3.Programació artística estable, professional i diversa (amb accent al carrer)	Troncal	Curt-Mitjà
Operatiu o d'activitat	4.4 Una estratègia comunicativa integral	Troncal	Mitjà
Estructurant	3.2 Coordinació cultura, urbanisme i territori	Troncal	Mitjà
Estructurant	1.2 Planificació i ús estratègic dels equipaments culturals	Troncal	Mitjà-Llarg

Estructurant	2.1.Cultura de proximitat: diferents equipaments i un servei únic	Troncal	Mitjà-Llarg
Estructurant	4.1 Recursos humans i organització	Troncal	Mitjà-Llarg
Operatiu o d'activitat	1.4 Suport a la creació, la formació i la professionalització	Troncal	Mitjà-Llarg
Estructurant	1.1 Sistema local d'arts escèniques	Troncal	Llarg
Operatiu o d'activitat	4.3 Formació, planificació i avaluació cultural	Extensiu	Curt-Mitjà
Transversal	2.6.Cultura i envelliment actiu	Extensiu	Curt-Mitjà
Transversal	2.7.Cultura, infància i joventut	Extensiu	Curt-Mitjà
Operatiu o d'activitat	2.5.Cultura aglutinadora, cultura distribuïda	Extensiu	Mitjà
Operatiu o d'activitat	3.4 Memòria viva i treball intergeneracional	Extensiu	Mitjà
Operatiu o d'activitat	3.5 Lectura, biblioteca i coneixement	Extensiu	Mitjà
Transversal	1.5 Cultura i desenvolupament econòmic local	Extensiu	Mitjà
Transversal	1.6 Cultura i sostenibilitat	Extensiu	Mitjà
Operatiu o d'activitat	2.3.Mediació artística i cultural: noves dinàmiques	Extensiu	Mitja-Llarg
Operatiu o d'activitat	2.4.Accessibilitat i disseny universal	Extensiu	Mitjà-Llarg
Operatiu o d'activitat	4.5 Coneixement i desenvolupament de públics	Extensiu	Llarg

7.2 Agents, instruments i cicle d'actuació

En el procés d'implementació destaquen especialment dos agents i dos instruments:

Agents	Instruments
› El primer cercle de coordinació interna descrit al <i>programa 4.1 Recursos humans i organització</i>, que reuneix els responsables dels principals serveis culturals municipals. › El Comissionat de Cultura, espai de governança compartida amb el sector.	› Els plans d'acció anuals, que prioritzen i desenvolupen un conjunt específic de programes/línies d'actuació. › Les fitxes de seguiment, que contribueixen a l'avaluació dels programes que s'implementen i a la planificació anual.

És important tenir present que l'Ajuntament, a través de la Regidoria de Cultura, és l'actor principal encarregat de dur a terme el desplegament del pla. Tal com ja s'ha avançat en l'estratègia, el lideratge tècnic recau en el primer cercle de coordinació interna, el qual exerceix un paper clau en el desplegament, especialment mitjançant els plans d'acció anuals. En qualsevol cas, la rellevància del pla rau sobretot en el seu valor com a eina d'orientació per als programes i serveis culturals que es desenvolupin.

Aquests plans d'acció anuals són elaborats per l'Ajuntament, però impliquen també el Comissionat de Cultura, especialment en allò referent a la definició de prioritats i a l'avaluació. Tot i que el primer cercle de coordinació municipal n'assumeix la redacció, es preveu la incorporació del Comissionat en aquells aspectes centrals de prioritització i avaluació.

7.2.1 Continguts i fases dels plans d'acció anuals

[1]

Priorització de programes

- Valoració de la prioritat i els terminis inicialment indicats. Aquest punt és crucial per la relació d'alguns programes estructurants, troncats, amb d'altres de complementaris, que fan extensives accions a partir d'un fonament previ.
- Valoració realitzada, un cop passat el primer any d'implementació, en les fitxes de seguiment de cada programa en implementació.
- Valoració tècnica per part dels serveis implicats.
- Acord generat en el context del Comissionat de Cultura, incorporant els interessos i les necessitats més específiques que s'hi expressin.

[2]

Determinació del punt de partida de cadascun dels programes

- Avaluació en profunditat del context en clau d'elements favorables i dificultat, amb l'objectiu d'anticipar oportunitats i limitacions a l'hora de definir les accions.
- Un cop iniciada la implementació, les fitxes de seguiment seran un instrument clau per aquest exercici, partint de la valoració del cicle anual anterior.

[3]

Definició d'accions i responsables

- Desplegament de les fites a assolir en relació a cada línia d'actuació, per avançar gradualment en la consecució dels objectius dels programes.

[4]

Concreció d'indicadors d'avaluació

- Amb la perspectiva d'afavorir la dinàmica de seguiment (fitxes de seguiment que es proposen a continuació), previsió dels indicadors tant quantitativs com qualitativs d'avaluació i les seves fonts d'informació.
- Cal tenir en compte que molts programes requeriran més d'un any per al seu acompliment i aquest exercici és fonamental per adaptar-se a les circumstàncies canviants.

[5]

Planificació

Han de ser documents lleugers i operatius, i en clau de desenvolupament es conceben en tres fases:

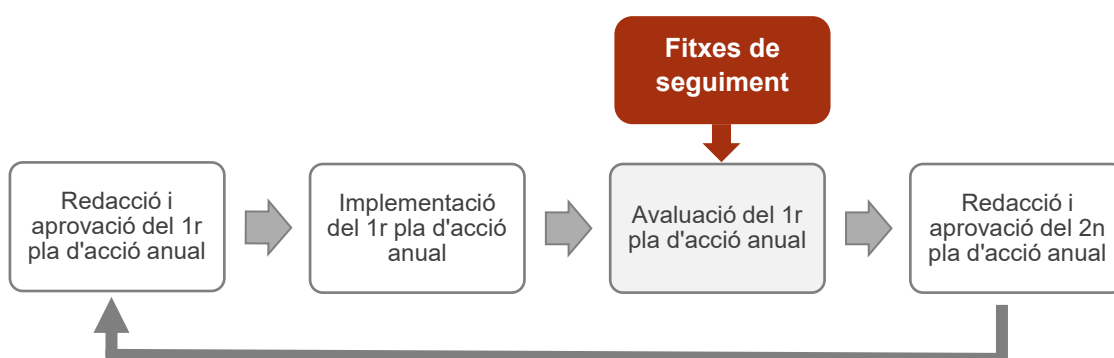
- › **Fase de definició** (inclou la concreció de tots els continguts anteriors).
- › **Fase d'execució** (mobilització dels recursos necessaris i desenvolupament de les accions i el calendari proposat).
- › **Fase d'avaluació** (ús de les fitxes de seguiment i reinici del cicle de treball. Les fitxes de seguiment alimenten l'elaboració del següent pla d'acció anual).

7.2.2 Cicle d'avaluació i planificació i fitxes de seguiment

Tal com mostra la figura 5, la construcció del pla d'acció anual es vincula de manera directa amb les fitxes de seguiment. Aquestes fitxes són fonamentals per establir les prioritats i definir la situació inicial dels programes que es posen en marxa. Per això, s'elaboren abans de redactar els plans anuals, a partir del segon any d'implementació.

Cada fitxa correspon a un programa en execució i recull dades tant quantitatives com qualitatives, oferint així una visió completa i fonamentada. Tant la seva redacció com la dels plans anuals recau en els responsables integrats en el primer cercle de coordinació interna dels serveis municipals de cultura, i han de ser contrastades i treballades conjuntament amb el Comissionat de Cultura.

Figura 5. Cicle d'avaluació i planificació mitjançant el pla d'acció anual i les fitxes de seguiment.

A la següent pàgina es pot trobar un exemple de plantilla de la fitxa de seguiment a utilitzar.

Figura 5. Plantilla base per a l'elaboració de la fitxa de seguiment

Fitxa de seguiment		Any: _____		
Identificació del programa	(Número, nom, eix)			
Estat	Disseny	Pilot	En desenvolupament	Finalitzat
	Observacions addicionals:			
Impacte Indicadors definitos al pla d'acció anual	Indicador 1	Indicador 2	Indicador 3	Indicador 4
Dificultats detectades				
Elements favorables				
Valoració a futur	Cal reforç	Cal reorientació	Potencial per aprofundir	Continuïtat sense canvis
	Ampliació amb orientacions a futur:			

8. Annexos

Annex 1. Resultats sintètics de la MesuraDEL. Comparativa municipal amb municipis de 20.000 a 50.000 habitants

Dimensió	Esparraguera	Mitjana poblacions 20 a 50 mil habitants	Subdimensions considerades		
Teixit empresarial	56	55	Nombre de treballadors respecte total empreses	Llocs en risc d'automatització	Coefficient diversificació
Mercat de treball	48	37	Taxa ocupació	Taxa atur	Nous llocs de treball cada 100 contractes
Formació	45	64	Oferta CFGS i CFGM	% població estudis baixos	% població estrangera de països de renda baixa
Gènere	49	48	Diferència taxes d'ocupació	% dones directives a empreses	Index Duncan segregació horitzontal
Cohesió social	59	36	Relació de la renda entre el 20% amb més i el 20% amb menys	Gini desigualtat de renda	Participació en eleccions locals
Renda i finances	69	52	Renda mitjana per unitat de consum de les llars	Percentatge renda municipal que prové del capital	% població en risc de pobresa
Salut i benestar	41	32	Equipaments esportius cada 1.000	Llocs de treball en salut i serveis socials	Zones verdes per cada 1.000 habitants
Demografia	81	80	Variació prevista de la població	Població jove sobre el total	Població de 85 o més anys sobre el total
Paisatge i patrimoni	24	42	Qualitat estètic del paisatge obert	Superfície comercial de venda sobre el total	Index d'estat de conservació dels edificis
Canvi climàtic	54	37	Consum anual domèstic d'aigua	Residus no reciclats per càpita	Potència instal·lada autoconsum renovables
Transició econòmica	26	35	Agricultura ecològica sobre total	Nombre de socis de cooperatives	Vehicles elèctrics o híbrids
Recerca i tecnologia	53	77	Ocupació en serveis intensius en coneixement	Grau de cobertura internet	Ocupació en recerca i desenvolupament
Capacitat institucional	45	70	Ingressos per IAI i IBI	Despesa municipal en promoció econòmica	Inversions reals previstes
Espais d'activitat	85	91	Metres quadrats d'indústries construïdes	Metres quadrats d'oficines i comerços	Metres quadrats d'activitat econòmica respecte habitatge
Accessibilitat externa	72	73	Població a 30 minuts del municipi	Accés i freqüències de trens (accés a tren en 15 min en vehicle privat)	Accessibilitat per carreteres principals
Especialització productiva	77	78	Especialitzacions locals	Empreses en clústers acreditats d'ACCIÓ	Percentatge d'empreses creatives

Annex 2. Síntesi del Mapa del patrimoni local d'Esparreguera 2008

Categoria	Dades clau																																																
Total béns inventariats	193 elements patrimonials fixats																																																
Distribució per tipologia	Majoritàriament patrimoni immoble, amb patrimoni natural important i determinades manifestacions festives i tècniques artesanals com a patrimoni immaterial. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Categoria</th> <th>Total</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Patrimoni immoble</td> <td>124</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni natural</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immaterial</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni documental</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni moble</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table> La mirada per subcategories contempla que un mateix bé pot tenir dos subcategories en alguns casos (per això suma més del total): <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Patrimoni immoble</td> <td>Edifici</td> <td>87</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni natural</td> <td>Espècimens botànics</td> <td>54</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immoble</td> <td>Jaciment</td> <td>29</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni natural</td> <td>Zones d'interès</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immoble</td> <td>Element arquitectònic</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immoble</td> <td>Obra civil</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immaterial</td> <td>Manifestacions festives</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni documental</td> <td>Fons documental</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immaterial</td> <td>Tècniques artesanals</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni moble</td> <td>Element urbà</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni moble</td> <td>Col·lecció</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Patrimoni immoble</td> <td>Conjunt arquitectònic</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>	Categoria	Total	Patrimoni immoble	124	Patrimoni natural	45	Patrimoni immaterial	15	Patrimoni documental	6	Patrimoni moble	3	Patrimoni immoble	Edifici	87	Patrimoni natural	Espècimens botànics	54	Patrimoni immoble	Jaciment	29	Patrimoni natural	Zones d'interès	24	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	16	Patrimoni immoble	Obra civil	13	Patrimoni immaterial	Manifestacions festives	12	Patrimoni documental	Fons documental	7	Patrimoni immaterial	Tècniques artesanals	6	Patrimoni moble	Element urbà	4	Patrimoni moble	Col·lecció	3	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	2
Categoria	Total																																																
Patrimoni immoble	124																																																
Patrimoni natural	45																																																
Patrimoni immaterial	15																																																
Patrimoni documental	6																																																
Patrimoni moble	3																																																
Patrimoni immoble	Edifici	87																																															
Patrimoni natural	Espècimens botànics	54																																															
Patrimoni immoble	Jaciment	29																																															
Patrimoni natural	Zones d'interès	24																																															
Patrimoni immoble	Element arquitectònic	16																																															
Patrimoni immoble	Obra civil	13																																															
Patrimoni immaterial	Manifestacions festives	12																																															
Patrimoni documental	Fons documental	7																																															
Patrimoni immaterial	Tècniques artesanals	6																																															
Patrimoni moble	Element urbà	4																																															
Patrimoni moble	Col·lecció	3																																															
Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	2																																															
Distribució per titularitat	Predomini de la titularitat privada (més del 60%)																																																
Distribució per cronologia	Gran part d'època moderna i contemporània, però amb presència medieval i romana																																																
Estat de conservació	Bon estat: 84,5%; Estat regular: 9,3%; Mal estat: 5,7%; Desconegut: 0,5%																																																
Presència d'elements patrimonials destacats	Colònia Sedó, Santa Maria del Puig, Santa Margarida del Cairat, Castell d'Esparreguera, Balneari de la Puda																																																
Espais naturals amb interès	10 espais naturals inventariats, molts amb valors ecològics i geològics (com la Serra de Rubió, el Tossal Rodó, les Roques Blaves...)																																																
Masies identificades	Identificades més de 30 masies tradicionals																																																
Jaciments arqueològics	Més de 15 jaciments documentats amb valor arqueològic rellevant (com la Cova de Can Paloma, el Pont del Cairat o el Puig)																																																

Annex 3. Ampliació de la informació del Teatre La Passió

A partir de la memòria d'activitats 2022 del Teatre La Passió, es pot obtenir la següent visió de conjunt:

La Passió manté una intensa activitat escènica pròpia al llarg de l'any, dividida en diversos àmbits.

- Cicle de Teatre: es van programar 4 obres destacades, com *Black*, *Yerma* (amb sessions a la Sala Petita i una a la Sala Gran), i *Escaleras y Plumas*. En conjunt, van atraure més de 1.650 espectadors.
- Representacions de La Passió: es van realitzar vuit funcions entre març i abril a la Sala Gran, amb un total de 5.009 espectadors. Aquestes funcions són el cor del projecte i un motor cultural i identitari per al municipi.
- Escola de teatre per a nens i adults: ofereix formació teatral continuada i tanca el curs amb representacions a la Sala Petita que van reunir 445 assistents.
- La Coral de La Passió va actuar per Nadal a la Sala Petita, i el 26 de desembre es va representar l'obra tradicional d'*Els Pastorets* a la Sala Gran.

Pel que fa a la contractació d'espectacles i el lloguer de sala, entre les més destacades hi ha la programació de teatre familiar (*La Faula de l'Esquirol*), espectacles musicals (*Abba Tribut*, *El Rei Lleó*), concerts (*Sergio Dalma*), dansa i festivals escolars (INS El Cairat, Escola Estel...). El volum total de públic acumulat per aquestes activitats va ser de 22.244 espectadors.

L'Ajuntament d'Esparreguera va formalitzar un contracte menor amb La Passió (10.600 € + IVA) que va permetre celebrar actes institucionals i culturals al teatre:

- Destaquen esdeveniments com l'arribada dels Reis d'Orient, el Certamen Literari, la Mostra de Dansa, els Premis de l'Esport, i concerts de l'EMMDE com el de Santa Cecília.
- El total de públic assistent a aquestes activitats va ser d'uns 2.500 espectadors.

A part, el Teatre va col·laborar amb altres iniciatives com el Festival LOLA (ara desaparegut, impulsat per Tramateatre) i la Fundació Xarxa d'Espectacle Infantil i Juvenil de Catalunya (La Xarxa): es van programar cinc espectacles escolars a la Sala Gran per a diferents franges d'edat (des d'infantil fins a secundària), amb una assistència total de 1.800 alumnes. També es va col·laborar en aquell moment amb:

- Tres Tombs d'Esparreguera amb un carruatge propi.
- Presentació de temporada de passions de la Federació Catalana de Passions (80 assistents).
- Trobada de l'EUROPASSION amb motiu del 40è aniversari, amb més de 180 membres de passions europees i la presència del president de la Generalitat i la consellera de Cultura.
- Torneigs d'escacs (torneig de Nadal, torneig regular i Open d'escacs) organitzats pel Club d'Escacs de La Passió.
- Jornada de portes obertes en el marc del Dia de l'Associacionisme, amb representacions teatrals de l'Escola de Teatre.

Annex 4. Ampliació de la informació de l'Escola Municipal de les Arts

A través de la memòria d'Activitat 2023-2024 de l'Escola Municipal de les Arts, és possible realitzar diferents mirades d'interès per entendre el seu paper.

L'Escola té com a missió apropar la música i la dansa a la ciutadania d'Esparreguera i entorns, fomentant tant la comprensió com el gaudi d'aquestes arts, tant des del vessant d'intèrpret com d'espectador. També vol acompanyar i formar aquelles persones amb voluntat de seguir un camí professional, oferint itineraris d'aprofundiment i expertesa.

La proposta es basa en tres pilars:

1. Formació i sensibilització artística en música i dansa.
2. Participació en la vida cultural del municipi, amb presència en actes institucionals i festius.
3. Col·laboració comunitària amb altres escoles, entitats i administracions.

El curs 2023-2024 va comptar amb 402 alumnes distribuïts en diferents itineraris:

- Programa de primer contacte: 120 alumnes
- Programa bàsic: 119 alumnes
- Programa d'aprofundiment: 97 alumnes
- Programa d'expertesa: 22 alumnes
- Altres programes específics: 44 alumnes

L'oferta educativa és àmplia i estructurada per etapes i intensitat formativa:

Etapa infantil:

- Música i dansa en família
- Sensibilització musical i/o dansa (nivells 1 i 2)

Dansa:

- Formació bàsica i avançada
- Programa lliure
- Programa per a adults

Música:

- Formació musical bàsica (1 a 5)
- Formació avançada (1 a 4)
- Aprofundiment: inclou formació musical, pràctica instrumental i conjunts
- Grups de curta durada: iniciació al piano i a la gralla per a adults

Pel que fa a les especialitats instrumentals i vocals, s'ofereixen més de 15 especialitats com piano, violí, guitarra (clàssica i elèctrica), flauta, oboè, trompeta, saxo, contrabaix, tuba, clarinet, cant clàssic, entre d'altres.

L'Escola destaca pel treball col·lectiu a través de conjunts instrumentals i corals:

- Orquestra

- Big Band
- Música de cambra
- Som Banda
- Combos de diferents nivells
- Conjunts de corda, vent i guitarres
- Corals: jove i d'adults ("Cante Diem")

Aquestes formacions són fonamentals per consolidar l'aprenentatge i per la participació en activitats públiques i concerts.

Entre setembre i juny s'han organitzat més de 100 activitats de visibilització i connexió amb la comunitat. Algunes de les més destacades són:

- Actes institucionals: participació musical en la Diada, en commemoracions com el 25N (violència envers les dones) o en col·laboracions amb biblioteques i escoles per Santa Cecília i Sant Jordi.
- Concerts i audicions: gairebé cada mes s'han fet audicions d'aula (piano, guitarra, flauta, saxo, cant...), concerts de conjunts, jam sessions i mostres de dansa, especialment a espais com l'Auditori Josep Borràs, la Sala Petita i la Sala Gran de La Passió.
- Projectes comunitaris: com "Banda a l'Escola" o "A Tota Corda", amb participació d'escoles com Montserrat, Roques Blaves o Taquígraf Garriga. Aquests projectes aprenen l'educació musical a l'entorn educatiu ordinari.
- Projecció externa: l'Escola ha actuat també fora del municipi, com en el Kursaal de Manresa, a Valls, Vic o Collbató, i ha establert sinergies amb altres escoles com l'EMM Robert Gerhard.
- Esdeveniments singulars: com el Concert Solidari per la Marató de TV3, que va mobilitzar més de 150 alumnes i tot el professorat; o activitats especials com la Jam Session i la Història del Blues, obertes a públic general.

L'Escola de les Arts s'entén com una peça activa dins l'ecosistema cultural d'Esparreguera. A través de les activitats comunitàries i intergeneracionals, es promouen valors com la participació, la creativitat i la convivència.

També es treballa la igualtat d'oportunitats, oferint formacions per a totes les edats (de famílies amb infants fins a adults), i una diversitat de formats que combinen formació clàssica, moderna i popular.

L'Escola es consolida com un motor cultural i educatiu, al servei no només del seu alumnat, sinó de tot el municipi.

Annex 5. Ampliació de la informació de la Biblioteca Municipal l'Ateneu

A través de la darrera memòria del 2022 i les dades d'ús del 2021-2023 es pot ampliar la informació de la biblioteca atenent als usos, les activitats i les instal·lacions. La biblioteca es consolida com un equipament cultural clau del municipi, en clau de lectura pública i coneixement però també com a centre cultural. En relació als usuaris i els usos:

- Usuaris actius (2023): 2.364, el 36% dels inscrits.
- Visites presencials: augmenten fins a 47.945 (2023), un 20% més que el 2021.
- Préstecs totals (2023): 30.705 documents, dels quals un 29% del fons ha estat prestat almenys una vegada.
- Ús de Wi-Fi: 4.516 usuaris el 2023, gairebé el doble que el 2021.
- Ús d'Internet i ofimàtica: 1.399 usuaris (2023), estabilitat respecte anys anteriors.

En relació al fons documental i col·leccions especials

- Fons total: 41.821 documents el 2023.
 - Col·leccions especials: esports: 1.012 exemplars + prestatge virtual; salut i vida natural: 519 exemplars; i col·lecció local: 1.117 exemplars (amb novetats d'autors locals).
- El fons s'ha anat actualitzant mitjançant compra selectiva i esporga, prioritzant la qualitat i l'adequació als interessos locals.

Pel que fa a Activitats i foment de la lectura, durant el 2022 es van organitzar 283 activitats, incloent:

- Clubs de lectura per a adults, joves, infants i especialitats com el feminista o de teatre.
- Tallers de lectura, contes i laboratoris per a públic infantil i familiar.
- Participació en programes com Lecxit, Biblioteca DO, PetitsLlocs o Parcs i Biblioteques Naturalment.
- Activitats amb escoles i instituts, com maletes viatgeres, guies de lectura i visites escolars (135 el 2023).
- Programació especial per Sant Jordi, la Setmana de la Llengua Catalana, i col·laboració amb entitats locals.

En relació a la infraestructura:

- L'edifici està patint de problemes estructurals greus (goteres i filtracions), especialment al vestíbul i planta -2 (s'estan resolent amb el suport de la Diputació de Barcelona a partir d'aquest 2025).

En una mirada econòmica destaca:

- Cost operatiu anual: entre 560.000 € i 590.000 € els últims tres anys previs a la memòria.
 - Fonts de finançament (2022): Ajuntament: 354.519 € (manteniment, personal, activitats); Diputació de Barcelona: 293.656 € (personal, llibres, subscripcions); Generalitat de Catalunya: 23.080 € (llibres, activitats) i fons Next Generation UE: 2.199 €.

Annex 6. Ampliació de la informació del Museu de la Colònia Sedó

La *Memoria 2023 del MNACTEC*, en combinació amb la informació obtinguda durant la visita, permet oferir una mirada ampliada.

El museu va ser adquirit pel MNACTEC a inicis dels anys 90 amb intenció de conservar el patrimoni industrial, tot i que part del fons ja s'havia dispersat. Durant un temps, el museu va estar tancat per falta de públic. El 2019 es va reobrir amb contracte formalitzat després de més de 8 anys de negociació amb la Generalitat, gràcies a l'impuls del Centre d'Estudis del Baix Llobregat.

El museu és una de les tres seus del MNACTEC gestionades per la Generalitat, juntament amb la seu central de Terrassa i el Museu del Cement. La gestió principal es fa mitjançant un contracte menor amb el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, que hi destina dues persones per a recepció, vigilància i visites guiades. Es valora per part del Centre d'Estudis que aquest contracte és insuficient i es considera optar per un procediment obert més estable. Cal considerar que les visites escolars es gestionen per part d'una empresa que també gestiona, contractada mitjançant concurs públic, el servei escolar a altres museus del sistema del MNACTEC.

Segons les dades oficials del MNACTEC hi ha hagut un augment de les visites:

- 2019: 2.516 visitants
- 2020: 1.484 visitants (afectació per la Covid-19)
- 2021: 2.972 visitants
- 2022: 3.479 visitants
- 2023: 3.437 visitants

En l'àmbit de les visites escolars no s'ha pogut accedir a dades perquè es tracta d'una activitat gestionada per una empresa diferent i no s'han trobat publicades.

El museu inclou la sala de la turbina museïtzada i un recorregut que accedeix a espais soterrats i exteriors, amb dificultats d'accessibilitat per a certs públics. El conjunt està en una ubicació complexa: separat del nucli urbà i a cota inferior, fet que dificulta l'accés a peu. A més, la senyalització és millorable i conté elements dissuasius com un cartell de " propietat privada".

Ofereix visites guiades i lliures, tant per l'interior com l'exterior, i el discurs combina:

- Història de la industrialització.
- Treball i condicions laborals: dones, obrers, treball infantil, riscos laborals.
- Temes contemporanis com l'energia, el decreixement i la sostenibilitat.

També ha acollit activitats puntuals com concerts o visites amb músics i ha treballat estratègies de difusió basades en el boca-orella i visites de grups organitzats.

El recinte és habitat i parcialment privatitzat: hi ha una Junta de Propietaris formada per una cinquantena de propietaris individuals. El veïnatge i la comunitat local tenen un paper actiu i es considera que qualsevol acció al museu hauria de contemplar un procés comunitari d'implicació.

L'Associació En defensa del patrimoni de la Colònia Sedó i el seu entorn juga un paper important en la dinamització de l'espai, en estreta relació amb el Centre d'Estudis.

Annex 7. Memòria de les principals activitats de l'equip de cultura 2023 (elaborada 2024)

Nadal i Reis

La programació de Nadal i Reis ha suposat un gran esforç tant de programació cultural com de dinamització de l'espai públic amb els objectius d'oferir propostes culturals per a tots els públics i de promoure el teixit comercial de la vila.

Durant les setmanes de la campanya de Nadal els carrers es van omplir d'activitats com la Fira de Santa Llúcia juntament amb espectacles de carrer i itinerants com ara l'espectacle Absurd a càrrec de Circ Vermut, Vertical a càrrec de Brincadeira o l'esbojarrada proposta Rats! de Campi qui pugui.

La programació va posar l'accent en el públic familiar amb la programació d'espectacles com Som i serem de 2princesesbarbudes, Sotabosc, la vida sota els arbres d'Inspira Teatre. Cal destacar les propostes per celebrar el Dia de la Discapacitat que van incloure l'espectacle de dansa-teatre inclusiu Hem de parlar, a càrrec de la Cia. Vero Cendoya.

Ja ha esdevingut tradició la programació d'un concert de Nadal que aquest any s'ha portat a terme en el marc de l'Església de Santa Eulàlia. La proposta ha estat excepcional: Polifonia, Nadales i el Cant de la Sibila a càrrec del Cor Francesc Valls sota la direcció de Pere Lluís Biosca.

Festa Major d'Hivern – Santa Eulàlia

El tret identitari de la Festa Major d'Hivern és la cultura popular i en aquesta ocasió es van poder celebrar els actes amb normalitat. Entre la programació, destaca la incorporació d'un concert de flamenc a càrrec de l'artista esparreguerina Laura Santos a l'Escola de les Arts i el concert familiar Els Superherois a càrrec de Pop per xics.

Festa Major d'Estiu

La Festa Major d'Estiu de 2023 ha diversificat les seves propostes amb l'objectiu d'arribar a tots els públics. S'ha apostat pel públic familiar amb el concert El jardí secret a càrrec de Lali Begood i l'espectacle de circ Woow! A càrrec de La Churry i per concerts amb grups de temes propis: Galgo lento, The Tyets i El Pony Pisador.

Pel que fa als actes de cultura popular cal destacar la celebració de la Llagastada a càrrec de la Colla de Diables d'Esparreguera. Es tracta d'una festa que es celebra en diversos dies consecutius al voltant d'una llegenda local i s'ha convertit en tradició a la vila. Un cop passada la pandèmia, s'ha vist que cal posar atenció en l'organització i els elements de seguretat de la festa degut al seu èxit enorme, la massificació i els reptes de seguretat que això suposa.

La Palanca. III Festival De Circ Contemporani d'Esparreguera

L'any 2023 La Palanca va arribar a la seva tercera edició amb la direcció artística de Sílvia Compte i Jordi Juanet. En aquesta edició podem dir que el festival es consolida entre el públic local i es planteja el repte d'arribar a més públic de fora del municipi.

Ha estat una edició que ha apostat pel diàleg entre el circ contemporani i els artistes de la vila, que han estat convidats a participar-hi de formes diverses. Destaca el Cabaret inaugural conduït per l'art efímer en sorra de l'artista Borja Ytuquepintas i la violinista esparreguerina Maria Florea. Destaca també la producció pròpia de l'espectacle Portal, a càrrec d'una altra artista esparreguerina, Anna Rodríguez, i la col·laboració de la Banda de Música d'Esparreguera en l'espectacle Orquesta de Malabares a càrrec de la companyia gallega Pistacatro.

En aquesta edició també hi ha hagut una proposta de circ inclusiu en el marc del Cabaret inaugural, amb molt èxit. El circ inclusiu anirà guanyant terreny en properes edicions.

Cal destacar també la voluntat de fer arribar el festival a diferents barris d'Esparreguera amb la programació d'espectacles i tallers de circ adreçats a tots els públics. En total, es van portar a terme 14 espectacles i 5 tallers de circ amb una participació total de més de 5.000 persones.

Cicle Gaudí

El mes de novembre s'ha reprès el cicle audí, organitzat per l'Acadèmia del cinema Català, que ja s'havia portat a terme a Esparreguera. Després de l'adequació de la sala d'actes de Can Pasqual per a la projecció cinematogràfica, s'ha iniciat el Cicle Gaudí el mes de novembre, amb la pel·lícula Els Encantats. Cal destacar la projecció del mes de desembre, amb el film Un cel de plom, que va comptar amb la presentació del seu director, Miquel Romans, i de la historiadora local Joana Llordella. Cal dir que la disposició de la sala permet un aforament reduït de 50 persones per garantir la visibilitat de la pantalla.

Espai de la Terrissa

L'Espai de la Terrissa és un espai patrimonial situat al carrer de la Passió. Conserva el darrer forn de cuita d'Esparreguera i una col·lecció de terrissa popular i utilitària. Es va crear l'any 2019 però no va arribar a obrir al públic en aquell moment.

Durant l'any 2023 s'han realitzat un seguit d'accions per tal de posar al dia aquest equipament per tal d'obrir-lo al públic. S'han realitzat les tasques d'inventari de la col·lecció, s'han formalitzat les donacions de les peces de la col·lecció i s'ha portat a terme un projecte museogràfic a càrrec de l'empresa Intervento i amb l'assessorament de Marta Salinés, experta en la matèria.

El projecte museogràfic ha definit un espai d'exposició permanent que inclou un magatzem visitable amb una selecció de peces de la col·lecció i un audiovisual projectat a l'antic forn que interpreta la cuita tradicional de la terrissa. Ha definit també un espai per a exposicions temporals que es dedicaran a la interpretació de la terrissa i també a altres qüestions vinculades al patrimoni històric i cultural, amb la intenció de mantenir un espai dinàmic i viu.

Resum de dades de la memòria d'activitats del 2023 (elaborada el 2024) del Servei de Cultura d'Esparreguera

Activitat	Espectacle	Companyia	Tipologia	Data	Hora	Espai	Caixet	Subvenció		Entrades	Ingrés taquilla
								Programa.c at	Total caixet		
Nadal i Reis	Aladdin, the pop musical	La Roda Produccions	Espectacle familiar	8/1/2023	12 h	Sala Gran La Passió	1.590,00 €	1.060,00 €	2.650,00 €	152	623,00 €
Festes Santa Eulàlia	Laura Santos en concert	Laura Santos	Concert	11/2/2023	19 h	Escola de les Arts	3.025,00 €		3.025,00 €	90	513,90 €
Festes Santa Eulàlia	Concert de versions	The Papa's & the Popo's	Concert	11/2/2023	23.30 h	Plaça de Santa Eulàlia	6.411,79 €		6.411,79 €		
Festes Santa Eulàlia	Els Superherois. La gran	Pop per xics	Concert familiar	13/2/2023	12 h	Plaça de Santa Eulàlia	4.610,10 €		4.610,10 €		
Festes Santa Eulàlia	Ballada de sardanes	Cobla Ciutat de Cornellà	Ball	13/2/2023	18 h	Plaça de Santa Eulàlia	1.200,00 €		1.200,00 €		
Homenatge a Josep	Ballada de sardanes	Cobla Montgrins	Ball	26/2/2023	12 h	Avinguda Francesc	1.600,00 €		1.600,00 €		
FiraPassió	Aires de revolta a Judea	Xarop de Canya	Espectacle itinerant	4/3/2023	11.30 h	Itinerant	1.452,00 €		1.452,00 €		
Festival	Concert familiar	Pep López i Sopars de Duro	Concert familiar	11/3/2023	12 h	Plaça de la Sardana	2.475,00 €		2.475,00 €		
Aplec del Puig	Ballada de sardanes	Cobla Ressò	Ball	18/4/2022	12 h	Santa Maria del Puig	1.170,00 €		1.170,00 €		
Sant Jordi	Contadors de llegenda	Cia. Jordi Font	Teatre	23/4/2023	12 h	Plaça de la Pagesia	1.914,00 €		1.914,00 €		
Aplec	Ballada de sardanes	Cobla Ciutat de Cornellà	Ball	20/5/2023	18 h	Plaça del Centre	1.500,00 €		1.500,00 €		
Aplec	Ballada de sardanes	Cobla Vila d'Olesa	Ball	20/5/2023	18 h	Plaça del Centre	1.250,00 €		1.250,00 €		
Festa Major	Paisatges argentins	Cecília Ledesma	Concert	6/7/2023	21.30 h	Plaça de la Pagesia	1.936,00 €		1.936,00 €		
Festa Major	El jardí secret	Lali Begood	Concert familiar	7/7/2023	19.30 h	Escenari de les Hortes	3.872,00 €		3.872,00 €		
Festa Major	Fotudament increïble	Hopeta Street Band	Espectacle itinerant	7/7/2023	21.30 h	Itinerant	1.024,00 €	306,13 €	1.330,13 €		
Festa Major	Concert	Galgo Lento	Concert	7/7/2023	22.30 h	Plaça de la Pagesia	3.025,00 €		3.025,00 €		
Festa Major	Big Tour	#Bigfriday	Concert	7/7/2023	23 h	Escenari de les Hortes	5.142,50 €		5.142,50 €		
Festa Major	Woow!	Cia. La Churry	Circ	8/7/2023	11 h	Plaça de la Pagesia	1.140,43 €	614,08 €	1.754,51 €		
Festa Major	Ball de Festa Major	Orquestra Costa Brava	Ball	8/7/2023	23 h	Plaça del Centre	7.260,00 €		7.260,00 €		
Festa Major	Concert de versions	La loca histeria	Concert	8/7/2023	00 h	Escenari de les Hortes	6.473,50 €		6.473,50 €		
Festa Major	The Drag Show	Believe Club Barcelona	Concert	8/7/2023	02.00 h	Escenari de les Hortes	2.359,50 €		2.359,50 €		
Festa Major	Zum	Cia. La Tresca i la Verdesca	Espectacle familiar	9/7/2023	18 h	Pistes de Mas d'en	1.573,00 €		1.573,00 €		
Festa Major	Sardanes, Concert i Ball de	Orquestra Maravella	Concert	9/7/2023	18 h	Plaça del Centre	10.980,00 €		10.980,00 €		
Festa Major	Concert	The Tyets	Concert	9/7/2023	23 h	Escenari de les Hortes	18.148,79 €		18.148,79 €		
Festa Major	Concert	El Pony Pisador	Concert	9/7/2023	00.30 h	Escenari de les Hortes	9.075,00 €		9.075,00 €		
Festa Major	Ballada de sardanes	Cobla Ciutat de Cornellà	Ball	10/7/2023	19 h	Plaça de Santa Eulàlia	1.200,00 €		1.200,00 €		
Festa Major	Concert de versions	Orquestra Mitjanit	Concert	10/7/2023	23 h	Plaça del Centre	3.993,00 €		3.993,00 €		
Festa Major	Cinema a la fresca: Tadeu	Pere Vila Audiovisuals	Cinema	15/7/2023	22 h	Parc de la Vila	1.240,25 €		1.240,25 €		
Festa Major	Cinema a la fresca: Lil el	Pere Vila Audiovisuals	Cinema	22/7/2023	22 h	Parc de la Vila	1.240,25 €		1.240,25 €		
Diada Nacional de	Ballada de sardanes	Cobla Ressò	Ball	11/9/2023	18 h	Plaça de Catalunya	800,00 €		800,00 €		
Festival La Palanca	White Bottom	Cia. Ramiro Vergaz	Circ	20/9/2023	18 h	Plaça de la Pagesia	816,75 €	998,25 €	1.815,00 €		
Festival La Palanca	Greed	Kine Circus	Circ	26/9/2023	10.30 h	Sala Gran La Passió	5.324,00 €		5.324,00 €	661	2.562,00 €
Festival La Palanca	Cabaret inaugural	Diverses companyies	Circ	29/9/2023	20 h	Sala Gran La Passió	10.091,40 €		10.091,40 €	277	1.232,00 €
Festival La Palanca	Portal	Artistalia	Circ	30/9/2023	16.45 h	Antiga Caserna	13.915,00 €		13.915,00 €		

Festival La Palanca	Entre Nous	Cia. Entre Nous	Circ	30/9/2023	11.30 h	Plaça del Centre	2.087,25 €	2.087,26 €	4.174,51 €		
Festival La Palanca	Cafuné	Cia Du'k'to	Circ	30/9/2023	17 h	Plaça de la Pagesia	1.089,00 €	1.331,00 €	2.420,00 €		
Festival La Palanca	Just an ordinary day	Cia Lotta & Stina	Circ	30/9/2023	17 h	Plaça de la Unió	980,10 €	1.197,90 €	2.178,00 €		
Festival La Palanca	Pelat	Cia. Joan Català	Circ	30/9/2023	19.30 h	Plaça del Centre	925,65 €	1.131,35 €	2.057,00 €		
Festival La Palanca	Welcome to my head	Cia. Kerol	Circ	30/9/2023	21.30 h	Sala Petita La Passió	980,10 €	1.197,90 €	2.178,00 €	129	704,80 €
Festival La Palanca	Petits prínceps	Cia. Mumusic Circus	Circ	1/10/2023	11 h	Sala Petita La Passió	816,75 €	998,25 €	1.815,00 €	113	457,20 €
Festival La Palanca	Espera	Cia. Eia	Circ	1/10/2023	12 h	Colònia Sedó	1.007,33 €	1.231,18 €	2.238,51 €		
Festival La Palanca	Open Door	Cia. Pere Hosta	Circ	1/10/2023	12.30 h	Itinerant	533,61 €	652,19 €	1.185,80 €		
Festival La Palanca	Poi	Cia. D'es Tro	Circ	1/10/2023	17.30 h	Plaça de la Unió	1.197,90 €	1.464,10 €	2.662,00 €		
Festival La Palanca	Orquestra de Malabars	Cia. Pistacatro	Circ	1/10/2023	19 h	Sala Gran La Passió	7.865,00 €		7.865,00 €	400	2.336,00 €
Festival La Palanca	Cirkomotik	Cia. El negro y el flaco	Circ	30/9/2023	11 h	Parc de la Vila	1.875,50 €		1.875,50 €		
Festival La Palanca	Taller de malabars,	Cia. Moi Jordana	Circ	30/9/2023	11 h	Pistes de Mas d'en Gall	816,75 €	998,25 €	1.815,00 €		
Festival La Palanca	Taller de malabars,	Cia. Moi Jordana	Circ	30/9/2023	17 h	Plaça de Catalunya	408,38 €	499,13 €	907,51 €		
Festival La Palanca	Circ a les golfes	Cia. Los Herrerita	Circ	1/10/2023	11 h	Plaça de la Unió	3.184,21 €		3.184,21 €		
Cicle Gaudí	Els Encantats	Acadèmia del Cinema Català	Cinema	16/11/2023	20 h	Can Pasqual	290,40 €		290,40 €	47	154,50 €
Nadal i Reis	Hem de parlar	Cia. Vero Cendoya	Dansa	1/12/2023	18.15 h	Plaça de la Pagesia	1.089,00 €	1.331,00 €	2.420,00 €		
Nadal i Reis	Som i serem	2PRINCESESBARBUDES	Espectacle familiar	3/12/2023	12 h	Sala Petita La Passió	810,00 €	990,00 €	1.800,00 €	31	81,90 €
Nadal i Reis	Sotabosc, la vida sota els	Inspira Teatre	Espectacle familiar	10/12/2023	18 h	Sala Petita La Passió	1.266,27 €	1.516,74 €	2.783,01 €	117	448,70 €
Nadal i Reis	Music on cycles	La Dinamo	Espectacle itinerant	16/12/2023	18 h	Itinerant	1.996,50 €	1.996,50 €	3.993,00 €		
Cicle Gaudí	Un cel de plom	Acadèmia del Cinema Català	Cinema	21/12/2023	20 h	Can Pasqual	290,40 €		290,40 €	46	144,00 €
Nadal i Reis	Vertical	Brincadeira	Espectacle itinerant	17/12/2023	12 h	Itinerant	871,20 €	1.064,80 €	1.936,00 €		
Nadal i Reis	Rats	Campi qui pugui	Espectacle itinerant	22/12/2023	12 h	Itinerant	1.034,55 €	1.264,45 €	2.299,00 €		
Nadal i Reis	Absurd	Circ Vermut	Circ	23/12/2023	12 h	Plaça de la Unió	1.048,16 €	1.281,09 €	2.329,25 €		
Nadal i Reis	El Cant de la Sibila	Cor Francesc Valls	Concert	29/12/2023	20 h	Església Santa Eulàlia	3.630,00 €	3.630,00 €	7.260,00 €	221	1.213,20 €
Nadal i Reis	Fotudament increïble	HoPeta Street Band	Itinerant	31/12/2023	12 h	Itinerant	653,40 €	798,60 €	1.452,00 €		
TOTAL							175.575,67 €	29.640,15 €	205.215,82 €	2.284	10.471,20 €

Dades principals

Festa Major d'Hivern – Santa Eulàlia

Espectacles amb venda d'entrades:

Companyia	Espectacle	Espai	Data	Assistent
Laura Santos	Concert	Escola de les Arts	11/02/2023	90
Total assistents				90

Festa Major d'Estiu

Sense dades.

La Palanca. III Festival De Circ Contemporani d'Esparreguera

ESPECTACLE	COMPANYIA	DATA	HORARI ACTUACIÓ	ESPAI	ENTRADA	ASSISTENTS	TAQUILLA
WHITE BOTTOM	RAMIRO VERGAZ	24/9/2023	11 H	PLAÇA DE LA PAGESIA	GRATUÏT	200	
GREED	KINE CIRCUS	26/9/2023	10.30 H	SALA GRAN PASSIÓ	PAGAMENT	661	2.562,00 €
CABARET INAUGURAL	A LA PISTA	29/9/2023	20 H	SALA GRAN PASSIÓ	PAGAMENT	277	1.232,00 €
PORTAL	ANNA RODRÍGUEZ	30/9/2023		CASERNA GUÀRDIA CI	GRATUÏT	560	
ENTRE NOUS	ENTRE NOUS	30/9/2023	11.30 H	PLAÇA DEL CENTRE	GRATUÏT	350	
CAFUNÉ	CIA DUKTO	30/9/2023	17 H	PLAÇA DE LA PAGESIA	GRATUÏT	230	
JUST AN ORDINARY DAY	LOTTA & STINA	30/9/2023	18.30 H	PLAÇA DE LA PAGESIA	GRATUÏT	300	
PELAT	JOAN CATALÀ	30/9/2023	19.30 H	PLAÇA DE LA UNIÓ	GRATUÏT	500	
WELCOME TO MY HEAD	CIA KEROL	30/9/2023	21.30 H	SALA PETITA	PAGAMENT	129	704,80 €
PETITS PRÍnceps	CIA MUMUSIC CIRCUS	1/10/2023	11 H	SALA PETITA	PAGAMENT	113	457,20 €
ESPERA	CIA EIA	1/10/2023	12 H	COLÒNIA SEDÓ	GRATUÏT	150	
OPEN DOOR	CIA PERE HOSTA	1/10/2023	12.30 H	SALA PETITA	GRATUÏT	200	
POI	CIA D'ES TRO	1/10/2023	17.30 H	PLAÇA DE LA UNIÓ	GRATUÏT	250	
ORQUESTRA DE MALABAR CIRKOMOTIK	CIA PISTACATRO	1/10/2023	19 H	SALA GRAN PASSIÓ	PAGAMENT	400	2.336,00 €
	EL NEGRO Y EL FLACO	30/9/2023	D'11 a 13	PARC DE LA VILA	GRATUÏT	225	
TALLER DE MALABARS	CIA MOI JORDANA	30/9/2023	D'11 a 13	PISTES MAS D'EN GALL	GRATUÏT	40	
TALLER DE MALABARS	CIA MOI JORDANA	30/9/2023	De 17 a 19	PLAÇA CATALUNYA	GRATUÏT	100	
CIRC A LES GOLFES	LOS HERRERITA	1/10/2023	D'11 a 13	PLAÇA DE LA UNIÓ	GRATUÏT	300	
CIRC A LES GOLFES	LOS HERRERITA	1/10/2023	De 17 a 19	PISTES CAN COMELLES	GRATUÏT	150	
						5135	7.292,00 €

Nadal i Reis

Companyia	Espectacle	Espai	Data	Assistents
La Roda Produccions	Aladdin, the pop musical	Sala Gran Teatre La Passió	08/01/2023	152
2princesesbarbudes	Som i serem	Sala Petita Teatre La Passió	03/12/2023	31
Sotabosc	Inspira Teatre	Sala Petita Teatre La Passió	10/12/2023	117
Cor Francesc Valls	El Cant de la Sibil·la	Església de Santa Eulàlia	29/12/2023	221
Total assistents				521

Cicle Gaudí

Pel·lícula	Espai	Data	Assistents
Els Encantats	Can Pasqual	16/11/2023	47
Un cel de plom	Can Pasqual	21/12/23	46
Total assistents			93

Annex 8. Ampliació amb dades evolutives i comparades del pressupost en cultura

Esparreguera. Pressupostos municipals desglossats per capítols 2020-2023

Capítols	2020			
	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	209.582,0 €	33,9%	10.227.045,0 €	49,7%
Capítol II	332.522,3 €	53,8%	9.033.664,0 €	43,9%
Capítol III	- €	0,0%	10.612,9 €	0,1%
Capítol IV	76.223,6 €	12,3%	422.959,8 €	2,1%
Capítol VI	- €	0,0%	893.801,8 €	4,3%
Capítol VII	- €	0,0%	2.589,7 €	0,0%
Capítol VIII	- €	0,0%	1.292,5 €	0,0%
Capítol IX	- €	0,0%	- €	0,0%
Total capítols	618.327,9 €	100,0%	20.591.965,8 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	618.327,9 €	100,0%	19.683.668,9 €	95,6%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	- €	0,0%	896.391,5 €	4,4%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	1.292,5 €	0,0%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel SIEM de la Diputació de Barcelona.

2021

Capítols	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	249.399,9 €	27,6%	11.901.678,2 €	47,9%
Capítol II	561.736,2 €	62,1%	11.170.833,9 €	45,0%
Capítol III	- €	0,0%	34.210,7 €	0,1%
Capítol IV	93.668,6 €	10,4%	610.704,2 €	2,5%
Capítol VI	- €	0,0%	1.103.876,2 €	4,4%
Capítol VII	- €	0,0%	- €	0,0%
Capítol VIII	- €	0,0%	2.800,0 €	0,0%
Capítol IX	- €	0,0%	- €	0,0%
Total capítols	904.804,7 €	100,0%	24.824.103,2 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	904.804,7 €	100,0%	23.683.216,4 €	95,5%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	- €	0,0%	1.103.876,2 €	4,5%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	2.800,0 €	0,0%
Total capítols	904.804,7 €	100,0%	24.789.892,5 €	100,0%

2022

Capítols	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	273.594,5 €	23,3%	12.292.912,3 €	45,3%
Capítol II	629.611,6 €	53,5%	11.075.261,5 €	40,8%
Capítol III	- €	0,0%	54.871,8 €	0,2%
Capítol IV	79.953,2 €	6,8%	524.571,6 €	1,9%
Capítol VI	193.286,4 €	16,4%	3.198.334,4 €	11,8%
Capítol VII	- €	0,0%	- €	0,0%
Capítol VIII	- €	0,0%	4.462,1 €	0,0%
Capítol IX	- €	0,0%	- €	0,0%
Total capítols	1.176.445,6 €	100,0%	27.150.413,7 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	983.159,2 €	83,6%	23.892.745,4 €	88,2%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	193.286,4 €	16,4%	3.198.334,4 €	11,8%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	4.462,1 €	0,0%
Total capítols	1.176.445,6 €	100,0%	27.095.541,9 €	100,0%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel SIEM de la Diputació de Barcelona.

2023

Capítols	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	296.096,6 €	23,5%	12.026.622,7 €	39,1%
Capítol II	794.458,8 €	63,1%	12.315.676,1 €	40,0%
Capítol III	- €	0,0%	1.692,9 €	0,0%
Capítol IV	40.802,1 €	3,2%	581.351,0 €	1,9%
Capítol VI	128.661,4 €	10,2%	5.622.178,0 €	18,3%
Capítol VII	- €	0,0%	203.000,0 €	0,7%
Capítol VIII	- €	0,0%	1.529,8 €	0,0%
Capítol IX	- €	0,0%	- €	0,0%
Total capítols	1.260.018,9 €	100,0%	30.752.050,5 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	1.131.357,6 €	89,8%	24.923.649,8 €	81,1%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	128.661,4 €	10,2%	5.825.178,0 €	18,9%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	1.529,8 €	0,0%
Total capítols	1.260.018,9 €	100,0%	30.750.357,6 €	100,0%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel SIEM de la Diputació de Barcelona.

Municipis per trams de població entre 15.000 i 30.000 habitants. Mitjanes dels pressupostos desglossats per capítols 2020-2023

Capítols	2020		32 municipis	
	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	430.499,9 €	35,3%	9.211.728,9 €	39,2%
Capítol II	461.807,1 €	37,8%	8.458.913,1 €	36,0%
Capítol III	4,6 €	0,0%	82.251,9 €	0,4%
Capítol IV	103.331,8 €	8,5%	1.963.961,5 €	8,4%
Capítol VI	220.894,1 €	18,1%	2.303.830,8 €	9,8%
Capítol VII	4.406,2 €	0,4%	109.822,2 €	0,5%
Capítol VIII	- €	0,0%	176.667,1 €	0,8%
Capítol IX	- €	0,0%	1.172.526,1 €	5,0%
Total capítols	1.220.943,7 €	100,0%	23.479.701,5 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	995.638,7 €	81,5%	19.634.603,4 €	83,9%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	225.300,3 €	18,5%	2.413.653,0 €	10,3%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	1.349.193,2 €	5,8%
Total capítols	1.220.939,1 €	100,0%	23.397.449,5 €	100,0%

Capítols	2021		32 municipis	
	Cultura	% sobre total	Global Ajuntament	% sobre total
	Total		Total	
Capítol I	415.427,7 €	34,1%	9.182.668,3 €	38,7%
Capítol II	554.180,3 €	45,5%	8.602.917,8 €	36,2%
Capítol III	6,9 €	0,0%	75.131,7 €	0,3%
Capítol IV	100.754,5 €	8,3%	2.018.259,8 €	8,5%
Capítol VI	137.190,6 €	11,3%	2.471.394,6 €	10,4%
Capítol VII	9.637,3 €	0,8%	86.489,8 €	0,4%
Capítol VIII	- €	0,0%	67.356,4 €	0,3%
Capítol IX	- €	0,0%	1.242.916,0 €	5,2%
Total capítols	1.217.197,3 €	100,0%	23.747.134,4 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	1.070.362,5 €	87,9%	19.803.845,9 €	83,7%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	146.827,8 €	12,1%	2.557.884,4 €	10,8%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	1.310.272,4 €	5,5%
Total capítols	1.217.190,4 €	100,0%	23.672.002,7 €	100,0%

Capítols	2022		30 municipis	
	Cultura	% sobre total	Global Ajuntament	% sobre total
	Total		Total	
Capítol I	435.104,9 €	26,9%	9.781.287,6 €	37,6%
Capítol II	728.503,7 €	45,0%	9.435.159,4 €	36,3%
Capítol III	8,7 €	0,0%	85.075,5 €	0,3%
Capítol IV	153.033,4 €	9,5%	2.028.375,6 €	7,8%
Capítol VI	275.071,9 €	17,0%	3.189.807,4 €	12,3%
Capítol VII	26.863,7 €	1,7%	109.545,8 €	0,4%
Capítol VIII	- €	0,0%	36.677,4 €	0,1%
Capítol IX	- €	0,0%	1.331.491,4 €	5,1%
Total capítols	1.618.586,4 €	100,0%	25.997.420,1 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	1.316.642,1 €	81,3%	21.244.822,5 €	82,0%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	301.935,6 €	18,7%	3.299.353,2 €	12,7%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	1.368.168,8 €	5,3%
Total capítols	1.618.577,7 €	100,0%	25.912.344,5 €	100,0%

Capítols	2023		35 municipis	
	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	459.598,2 €	23,0%	10.169.747,1 €	36,1%
Capítol II	762.968,9 €	38,2%	9.737.627,1 €	34,6%
Capítol III	17,3 €	0,0%	237.837,1 €	0,8%
Capítol IV	184.814,3 €	9,2%	2.236.303,6 €	7,9%
Capítol VI	553.285,0 €	27,7%	4.391.867,6 €	15,6%
Capítol VII	38.890,8 €	1,9%	134.544,0 €	0,5%
Capítol VIII	- €	0,0%	7.008,5 €	0,0%
Capítol IX	- €	0,0%	1.228.981,3 €	4,4%
Total capítols	1.999.574,4 €	100,0%	28.143.916,3 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	1.407.381,4 €	70,4%	22.143.677,8 €	79,4%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	592.175,8 €	29,6%	4.526.411,6 €	16,2%
Desp. Financera (Cap. VIII, IX)	- €	0,0%	1.235.989,8 €	4,4%
Total capítols	1.999.557,2 €	100,0%	27.906.079,2 €	100,0%

SIEM 2020: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Les Franqueses del Vallès
SIEM 2021: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Les Franqueses del Vallès
SIEM 2022: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Calella, Les Franqueses del Vallès i St. Vicenç dels Horts

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel SIEM de la Diputació de Barcelona

Esparreguera i municipis del tram de població entre 15.000 i 30.000 habitants. Mitjana del període 2020-2023

Capítols	Esparreguera		Municipis entre 15.000 i 30.000 hab.	
	Cultura	Total Ajuntament	Cultura	Total Ajuntaments del tram
Capítol I	26,0%	45,0%	28,6%	37,8%
Capítol II	58,5%	42,2%	41,2%	35,7%
Capítol III	0,0%	0,1%	0,0%	0,5%
Capítol IV	7,3%	2,1%	8,9%	8,1%
Capítol VI	8,1%	10,5%	19,9%	12,3%
Capítol VII	0,0%	0,2%	1,3%	0,4%
Capítol VIII	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Capítol IX	0,0%	0,0%	0,0%	4,9%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Desp. Corrent (Cap. .I, II, IV)	91,87%	89,31%	78,79%	82,03%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	8,13%	10,68%	21,21%	12,77%
Desp. financera (Cap. VIII, IX)	0,00%	0,01%	0,00%	5,20%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

SIEM 2020: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Les Franqueses del Vallès

SIEM 2021: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Les Franqueses del Vallès

SIEM 2022: d'un total de 33 municipis no hi ha dades pressupostàries de Calella, Les Franqueses del Vallès i St. Vicenç dels Horts

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel SIEM de la Diputació de Barcelona.

9. Crèdits

El Pla d'acció cultural d'Esparreguera és una iniciativa de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Esparreguera, que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Gerència de Cultura de la Diputació de Barcelona. El seu desenvolupament ha tingut lloc entre el desembre de 2024 i el setembre de 2025.

En l'elaboració d'aquest document han participat:

Ajuntament d'Esparreguera:

Coordinació i seguiment:

Juan Jurado Bracero, alcalde i regidor de cultura d'Esparreguera
Anna Moral, cap d'Àrea de Drets Socials i Ciutadania
Adrià Kleque, cap de servei de Dinamització i participació ciutadana
Maria Teresa Esteve Carafí, tècnica de cultura d'Esparreguera
David Aguado Marin, tècnic de cultura d'Esparreguera
Daniel Lanuza, director de la Biblioteca Municipal l'Ateneu
Rosa M. Codina, tècnica en Gestió Documental (Arxiu Municipal)

Regidors/regidores consultats per l'elaboració del document:

Desirée Gómez, Regidora d'Educació, Infància i Esports i Coordinadora d'Àrea d'Acció Comunitària i Desenvolupament Econòmic

Tècnics/ques consultats per l'elaboració del document:

Gal·la Fernández, cap del Servei de Diversitat i Cicles de Vida
Rebeca Tevar, cap del servei de Serveis Socials
Ester Moreno, tècnica de Serveis Socials Bàsics
Josep Ricard Martí, Escola de les Arts
Marta Cremades, tècnica de Feminismes
Ona Viñas, tècnica de Joventut
Rosa Serra, tècnica de Promoció Econòmica
Sergi Gómez, tècnic de Gent Gran
Sílvia Sentanera, tècnica d'Esports

Entitats i persones consultades per l'elaboració del document:

Representants d'entitats del Comissionat de Cultura d'Esparreguera:
AAVV Mas d'en Gall
Agrupació Fotogràfica d'Esparreguera (AFE)
Associació Dona Activa
Aules d'Extensió Universitària
Castellers d'Esparreguera
Colla de Diables/ Banda de Música/ Fede
Col·lectiu Esparreguerí de Recerques
Gitanes Montserratines
La Passió
La Passió/ Amics del Campanar

La Xarxa Esparreguera
Moreneta Swing
Petjades de Colors
Secció Sardanista de La Passió
Sparrajocs

Artistes i professionals del sector cultural a nivell local:

Ivan Regalado
Isidre Monés
Joan Castells
Joana Llordella
Leandra Trenas, Mov Estudi de Dansa
Llibreria El Teler
Remei Bassó, Llibreria Núria
Xavier Mas, Hub Espai de Creació

Diputació de Barcelona (Àrea de Cultura)

Coordinació metodològica, suport tècnic i de contingut:

Laia Gargallo, Cap de l'Oficina (CERC)

Aina Roig, Cap de la Secció Tècnica (CERC)

Juan Carlos Calvo, tècnic de cultura (CERC)

Rosa Ma. Mondéjar, tècnica de cultura (CERC)

Amb la col·laboració dels serveis tècnics de l'Oficina de Difusió Artística (ODA), de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC) i de la Gerència de Serveis de Biblioteques (GSB).

Coordinació i redacció:

Xavier Guijarro Rubinat, ICC Consultors Culturals SL

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Oficina d'Estudis i Recursos Culturals

Montalegre,7. 08001 Barcelona

Tel. 934 022 565

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat